

Mateřská škola a základní škola pro děti s kombinovaným postižením SMILING CROCODILE, o. p. s., se sídlem K Učilišti 165/15, 102 00,
Praha 10

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

**„SMILING CROCODILE = rovnocenné vzdělání a šance žákům s
kombinovaným postižením“**

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

PŘEDKLADATEL

Název školy: **Mateřská škola a základní škola pro děti s kombinovaným postižením SMILING CROCODILE, o. p. s**

Adresa školy: K Učilišti 165/15, 102 00, Praha 10

Název školního vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro vzdělávání žáků v základní škole speciální
SMILING CROCODILE = rovnocenné vzdělání a šance žákům s kombinovaným postižením

Jméno ředitele: Mgr. Dagmar Herrmannová

Kontakty: Mgr. Dagmar Herrmannová - zakladatelka zařízení, jednatelka a ředitelka vzdělávání zařízení SMILING CROCODILE
tel.604 748 637 , dagmar.herrmannova@smilingcrocodile.org

Mgr. Markéta Blovská – zástupkyně ředitele SMILING CROCODILE,
tel.604 274 429, marketa.blovska@smilingcrocodile.org

Mgr. Markéta Doberská – Finanční poradkyně a fundraiser SMILING CROCODILE,
tel.603 462 283, marketa.doberska@smilingcrocodile.org

Webové stránky: www.smilingcrocodile.org
tel.: +420 222 932 239,
IČO: 24215627

Vydala: 01. 09. 2021

Mgr. Dagmar Herrmannová
ředitelka školy

ZŘIZOVATEL:

Název: Mgr. Dagmar Herrmannová, Mgr. Jiří Lukeš

Adresa: K Učilišti 165/15, 102 00, Praha 10

Kontakty: tel. 604 748 637, dagmar.herrmannova@smilingcrocodile.org

Koordinátorka ŠVP: Mgr. Dagmar Herrmannová

Ředitelka: Mgr. Dagmar Herrmannová – jednatelka, ředitelka vzdělávání

Zpracovatelky: Mgr. Dagmar Herrmannová – jednatelka, ředitelka vzdělávání
Mgr. Aneta Křížová – třídní učitelka
Mgr. Adriana Zachová – třídní učitelka

PLATNOST DOKUMENTU:

Tímto se ruší všechna předchozí znění školního vzdělávacího programu (ŠVP) pro školní vzdělávání „Smiling Crocodile = Rovnocenné vzdělání a šance žákům s kombinovaným postižením“

Datum:

Podpis ředitele:

Razítko školy:

OBSAH:

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	3
II. CHARAKTERISTIKA ŠVP.....	7
1. Profil absolventa	8
2. Řízení školy	10
3. Personální zajištění.....	11
4. Spolupráce školy Smiling Crocodile s ostatními institucemi	12
5. Spoluúčast rodičů	13
6. Spolupráce s veřejností	14
III. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	15
1. Velikost školy a počty tříd	15
2. Jednotlivé součásti školy a kapacity.....	15
3. Charakter budovy a okolí školy.....	15
IV. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ.....	17
1. Věcné podmínky vzdělávání	17
2. Podmínky vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	17
3. Psychosociální podmínky a životospráva.....	17
4. Podmínky přijímání žáků	18
5. Podmínky ukončování docházky do ZŠ speciální	19
6. Podmínky průběhu vzdělávání	19
V. UČEBNÍ OSNOVY A UČEBNÍ PLÁN	20
1. ŠVP – I. DÍL „SPOLEČNĚ TO DOKÁŽEME“	21
NÁZEV PŘEDMĚTU: ČESKÝ JAZYK.....	24
NÁZEV PŘEDMĚTU: MATEMATIKA	38
NÁZEV PŘEDMĚTU: PRÁCE NA POČÍTAČI.....	55
NÁZEV PŘEDMĚTU: SVĚT A JÁ	62
NÁZEV PŘEDMĚTU: SPOLEČNOST A JÁ	81
NÁZEV PŘEDMĚTU: PŘÍRODA A JÁ.....	91
NÁZEV PŘEDMĚTU: HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	103
NÁZEV PŘEDMĚTU: VÝTVARNÁ VÝCHOVA	111
NÁZEV PŘEDMĚTU: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ	118
NÁZEV PŘEDMĚTU: TĚLESNÁ VÝCHOVA/ ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	123
VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA	132
NÁZEV PŘEDMĚTU: PRACOVNÍ VÝCHOVA	134
2. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	154
3. ŠVP II. DÍL „SPOLEČNĚ TO DOKÁŽEME“	161
NÁZEV PŘEDMĚTU: ROZUMOVÁ VÝCHOVA A ŘEČOVÁ VÝCHOVA.....	167
NÁZEV PŘEDMĚTU: SMYSLOVÁ VÝCHOVA.....	185
NÁZEV PŘEDMĚTU: HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	202
NÁZEV PŘEDDMĚTU: PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA	209

NÁZEV PŘEDMĚTU: TĚLESNÁ VÝCHOVA	234
<i>VI. POZNÁMKY</i>	244
<i>VII. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE</i>	249
Hodnocení žáků.....	249
Autoevaluace.....	251
<i>VIII. PREVENTIVNÍ PROGRAM</i>	255
<i>IX. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ</i>	257

II. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní vzdělávací program „SMILING CROCODILE“ je zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní školu speciální (dále jen RVP ZŠS).

Vzdělávací proces se přizpůsobuje úrovni psychického a fyzického rozvoje žáků. Vzhledem k variabilitě schopností a úrovni vědomostí a dovedností je nezbytné při vzdělávání uplatňovat přístupy odpovídající vývojovým a osobnostním specifikům žáků, za přispění nejvyšší míry podpůrných opatření.

Žáci jsou v SMILING CROCODILE vzdělávání ve třídě zkušenými speciálními pedagogy za podpory asistentů pedagoga a pravidelně docházejících proškolených dobrovolníků, plnících tuto podpůrnou funkci asistenta. Pro naše žáky je vzhledem k jejich těžkému kombinovanému postižení u většiny z nich podpora asistenta v době výuky velmi důležitá k rozvoji maximálního možného potenciálu a schopností každého jednotlivého žáka.

Celá výuka je úzce propojena s muzikoterapeutickými bloky, které výrazně podporují rozvoj komunikace, emocí a celkově napomáhají lepšímu porozumění probíraného učiva. Muzikoterapeut se účastní v různých formách každodenní výuky. Žáci mají také ve vzdělávacím programu zařazeny tzv. integrační bloky společně s dětmi, které navštěvujeme v běžných školách.

Integrační bloky obsahují hudební program, jehož je součástí i naše kapela SMILING CROCODILE Band, dramaterapii a náš divadelní soubor SMILING CROCODILE Broadway, dále pak sportovní aktivity, kde zapojujeme např. také naše speciální sportovní vozíčky, také výtvarné aktivity, v neposlední řadě pak zábavnou formou i angličtinu a multikulturní přehled.

Usilujeme o to, aby každý žák mohl žít v přirozeném prostředí, společně se svými vrstevníky.

Pevně věříme, že naši žáci dokáží vše, co jejich ostatní vrstevníci, jen potřebují větší pomoc od ostatních.

Naše škola se nesnaží žáky s těžkým kombinovaným postižením pouze vzdělávat a výchovně působit, ale zlepšit různými formami i kvalitu jejich života a života jejich rodin.

Uplatňujeme prvky vzdělávání zážitkovou a interaktivní formou, zapojujeme prvky vzdělávání/terapii humorem. Škola rovněž dbá na zdravý životní styl žáků a jejich rodin.

Zabezpečení výuky žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami

Žákům s nejtěžšími formami postižení náleží nejvyšší míra podpůrných opatření. Speciálně pedagogická práce spočívá v komplexním působení na tělesný a duševní vývoj s respektováním individuálních potřeb.

Žáci jsou vzdělávání formou individuálního vzdělávání ve třídě, kterou navštěvují žáci s mentálním postižením. Společné vzdělávání žáků s rozdílným stupněm postižení vychází rovněž z myšlenky integrace, která je základním kamenem celé činnosti naší organizace.

Žáci s těžkým mentálním postižením individuálně integrovaní ve třídě mají na jednotlivé školní roky vytvořen svůj Školní individuální plán učiva, který vychází ze ŠVP - Díl I, II.

Žáci, kteří mají kromě dominantního mentálního postižení ještě další zdravotní postižení – zrakové, sluchové, tělesné nebo autismus, mají individuální plán učiva doplněn o doporučení, která navrhuje příslušné SPC zaměřené na daný druh postižení. Žáci jsou vzděláváni podle ŠVP pro žáky se středně těžkým mentálním postižením (díl I.) nebo ŠVP pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postiženým více vadami (díl II.). Zařazení do příslušného rámcového vzdělávacího programu se řídí stupněm mentálního postižení, který je limitujícím faktorem pro vzdělávání. Speciálně pedagogický přístup je založen na dobré znalosti problematiky přidruženého postižení. Pracovníci SPC dochází do školy, konzultují s pedagogickými pracovníky průběh vzdělávání, metody a formy práce, dávají doporučení k dalšímu vzdělávání, vybírají vhodné kompenzační pomůcky a hodnotí individuální pokrok žáků.

Rozhodnutí, zda je žák považován za postiženého více vadami, dává příslušné speciálně pedagogické centrum, které rozhoduje na základě pokynu MŠMT, které stanovilo pro potřeby školství charakteristiku vícenásobného postižení.

Při tvorbě ŠVP jsme vycházeli z RVP pro obor vzdělávání základní škola speciální I. díl a II. díl. Jsme škola rodinného typu, která umožňuje vzdělávání žáků s těžkou formou kombinovaného postižení. Kromě výchovně vzdělávacího působení nabízíme řadu terapií, které vzdělávací proces podporují a zároveň zlepšují fyzický i psychický stav žáků. Spolupracujeme s odborníky příbuzných oborů, organizacemi zabývajícími se obdobnou tematikou, rodiči i veřejností.

1. Profil absolventa

Po ukončení školní desetileté docházky by si žák měl osvojit následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

- reagovat na jednoduché pokyny
- imitovat jednoduché předvedené pohyby a činnosti
- rozlišovat jednoduché symboly sociálního čtení a reagovat na ně
- podle potřeb využívat obrázky, fotografie, piktogramy
- poznat a umět účelně použít jednoduché učební pomůcky
- náhodně i fakticky přiřadit tiskací písmena i číslice

Kompetence komunikativní:

- reagovat na vyslovení svého jména
- poznat blízké i známé osoby
- komunikovat verbálně nebo pomocí alternativní komunikace
- vnímat jednoduché pokyny, vyjádřit souhlas či nesouhlas
- podle svých schopností vyjádřit své potřeby a pocity
- podle svých schopností pozdravit a reagovat na pozdrav

Kompetence k řešení problémů:

- orientovat se v jednoduchých denních situacích na základě vlastních zkušeností,
- nápodoby a opakování
- reagovat na jednoduché pokyny a snažit se je splnit
- vyznat se v blízkém nebo i širším okolí
- vnímat časový režim dne
- překonat pocit strachu při vhodné motivaci

Kompetence sociální a personální:

- vnímat své tělo a uvědomovat si svou osobu
- poznat členy své rodiny a osoby z blízkého okolí
- usilovat o navázání kontaktu a přiměřeně se dorozumívat s okolím
- rozlišovat známé a neznámé osoby a podle toho se k nim chovat
- umět spolupracovat s vrstevníky i pečujícími osobami
- vnímat intuitivně i fakticky odlišnosti mezi pohlavími

Kompetence občanské

- respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, být schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní:

- podle individuálních schopností
- spolupracovat při základních úkonech sebeobsluhy a hygieny
- rozlišovat a účelně používat předměty denní potřeby
- vnímat a rozlišovat předměty různé velikosti a tvaru, uchopovat je a účelně s nimi
- manipulovat
- ovládat pracovní techniky při práci s různými materiály
- spolupracovat při jednoduchých praktických činnostech

2. Řízení školy

Všichni zaměstnanci školy znají své kompetence, pravomoci a povinnosti, které jsou zakotveny v pracovní náplni, v organizačním řádu a směrnících. Při vedení zaměstnanců je kladen důraz na vzájemnou důvěru a týmovou práci, při které jsou všichni zaměstnanci zapojeni do chodu školy. Jednou za dva měsíce se koná společná porada všech zaměstnanců školy, která slouží ke koordinaci práce a k plánování společných akcí.

Je vytvořen funkční informační systém – každé pondělí je společná porada učitelů s ředitelkou a zástupkyní školy. Zápis z této porady je distribuován všem zaměstnancům e-mailem. Dvakrát ročně se koná pedagogická rada, na které se vyhodnocuje vzdělávání dětí a stanovují se další

postupy a metody práce. Zásadní problémy řeší všichni zaměstnanci společně. Rodiče jsou přizváni ke spolupráci, mohou dávat podněty a nápady k rozvíjení programu školy.

Čtvrtletně probíhají kazuistické porady ředitelky s učitelkami a terapeuty žáků. Ředitelka školy a zástupce ředitele pravidelně provádí hospitační činnost a řeší zjištěné nedostatky.

3. Personální zajištění

Personální obsazení školy a počet pracovních úvazků jsou závislé na aktuálním počtu žáků se zdravotním postižením.

Pracovní pozice:

Třídní učitelka základní školy

Asistent pedagoga

Muzikoterapeut

Zdravotník

Fyzioterapeut

Psychoterapeut

Do školy pravidelně dochází externisté: - poradkyně znakového jazyka
- klinický psycholog

V průběhu roku se pedagogové zúčastňují kurzů, které jsou tematicky zaměřeny na specifika vzdělávání nebo na metodiku práce s dětmi s různými typy zdravotního postižení. Své poznatky z kurzů uplatňují při své práci a předávají je dalším kolegům.

Všichni pedagogičtí pracovníci umí alespoň základy znakového jazyka a prošli kurzem znakového jazyka, dále ovládají AAK.

Všichni zaměstnanci jsou proškoleni zdravotními kurzy Červeného kříže.

4. Spolupráce školy Smiling Crocodile s ostatními institucemi

Smiling Crocodile spolupracuje s řadou zařízení v ČR a v zahraničí

Zdravotní klaun

<http://www.zdravotniklaun.cz/>

Jedličkův ústav

www.jus.cz

Centrum kochleárních implantací u dětí FN Motol

www.ckid.cz

Společnost pro ranou péči.

www.ranapece.cz

Podpora rodiny, vychovávající dítě se sluchovým nebo kombinovaným postižením.

www.tamtam-praha.cz

Centrum denních služeb, terapeutické dílny, porada rané péče a rehabilitace.

www.sdk.cz/benjamin

Dětský domov pro děti s kombinovaným postižením Beroun

www.hluchoslepota-deti.cz

sdružení rodičů a přátel hluchoslepých dětí

www.zablesk.olomouc.com

Společnost pro hluchoslepe

www.lorm.cz

SPC Klíč, Národní 961/25, Praha 1, 110 00

www.klic-centrum.cz

Speciálně Pedagogické Centrum

Vinohradská 54, Praha 2

www.skolavinohradska.cz

Speciální pedagogické centrum při Národním ústavu pro autismus - NAUTIS

www.nautis.cz

SPC při Střední škole, Základní škole a Mateřské škole Praha 10 Chotouňská, 476

<http://www.chotounska.cz>

SPC EDA

www.eda.cz

Zahraniční spolupráce

www.sense.org.uk

Running With Those That Can't (RWTTC)

www.deafblindinternational.org

www.helenkellerfoundation.org

www.rompa.com

www.communicationmatters.org.uk

www.inclusive.co.uk

www.cpado.org

www.undiagnosed.org.uk

www.autismawareness.net/links.htm

www.adhd.com

5. Spoluúčast rodičů

Za výchovu a podporu vzdělávání svých dětí jsou zodpovědní zvláště rodiče, proto je velmi důležitá spolupráce školy s rodiči. Úzká vazba na rodinu je nepostradatelnou součástí naší práce. Vstřícnost a důvěra mezi dítětem, rodiči a učitelkami by měla být samozřejmostí. Pravidelně informujeme rodiče o individuálních pokrocích, denně s nimi o dítěti hovoříme, případně podáváme zprávy prostřednictvím zápisu do sešitu. Rodiče spolupracují při vytváření individuálních vzdělávacích plánů, mohou kdykoliv strávit se svým dítětem den ve škole.

Certifikace základní školy – Rodiče vítání

Rodičům umožňujeme bez problémů vstoupit do prostor školy. Poskytujeme kontakty na všechny učitele. Rodiče informujeme o tom co a kdy se ve škole děje. Pořádáme školní akce pro rodiče v termínech a hodinách, které jim umožní se jich zúčastnit. Informační ceduli s kritérii značky Rodiče vítání jsme viditelně umístili u vstupu do školy. Pravidelně organizujeme „rodičovské kavárny“, kde se mohou rodiče setkat a podělit o své zkušenosti.

6. Spolupráce s veřejností

Pravidelně pořádáme řadu akcí, které podporují integraci dětí s postižením do společnosti, a tím odstraňují nebo zmírňují jejich sociální vyloučení. Mezi pravidelné akce patří oslava Dne dětí, Halloweenu, vánoční besídky, koncerty, běžecké maratony, sportovní hry, realizace divadelních představení, muzikálu, spolupráce s některými školami v rámci integračních programů.

Dále také spoluúčast na fundraisingových akcích SMILING CROCODILE a osvěta problematiky dětí s postižením. Také spolupráce s různými zahraničními centry a školami.

Rodiče, zaměstnanci i veřejnost jsou s činností SMILING CROCODILE seznamováni prostřednictvím našich webových stránek a sociálních sítí.

III. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Velikost školy a počty tříd

Základní škola má dlouhou tradici jako jedna ze součástí mateřské a základní školy pro děti s kombinovaným postižením, která tento projekt vzdělávání žáků s kombinovaným postižením dlouhodobě podporuje. SMILING CROCODILE – mateřská škola a základní škola speciální - nabízí vzdělávání a péči žákům s různým typem kombinovaného postižení a má sídlo v ulici K Učilišti 165/15 v Praze 10.

Vzdělávací koncept vychází z našeho dlouholetého vzdělávacího programu inspirovaného našimi zkušenostmi v zahraničí. Do základní školy jsou zařazováni žáci od zahájení povinné školní docházky. Jsou přijímány žáci s různým typem i stupněm zdravotního postižení a znevýhodnění.

Usilujeme o to, aby každý žák se zdravotním postižením mohl žít v přirozeném prostředí, společně se svými kamarády a sourozenci.

Díky mnoholeté zkušenosti s integrací dětí si uvědomujeme výhody tohoto společenství, které nenásilnou formou pěstují mezi dětmi toleranci, ochotu pomáhat, zodpovědnost, trpělivost a smysl pro spravedlnost. Žáci se navzájem učí jeden od druhého a získávají pochopení pro různé odlišnosti mezi lidmi.

2. Jednotlivé součásti školy a kapacity

Mateřská škola	15 žáků
Základní škola speciální.....	25 žáků

3. Charakter budovy a okolí školy

Budova SMILING CROCODILE se nachází ve Štěrboholech, je bohatě obklopena zelení a v dostupnosti je veškerá infrastruktura. MŠ a ZŠ má k dispozici zahradu s hřištěm.

Část zahrady je vyhrazena pro pěstitelské práce našich žáků – drobný záhonek se zeleninou a květinami.

Budova SMILING CROCODILE má k dispozici šest velkých tříd pro výuku, dvě místnosti pro rehabilitaci a vodoléčbu s whirlpoolem, tři snoezeleny - multisenzoriální místnost, odpočinkové místnosti, místnosti pro individuální terapie, kanceláře školy a kuchyně s výdejnou. Budova je speciálně dekorovaná a vybavena v souladu potřeb žáků s těžkým kombinovaným postižením.

Celý objekt je bezbariérový. Ve všech místnostech jsou odstraněny fyzické překážky, které by mohly omezovat schopnosti žáků s postižením zapojovat se do běžných činností. Součástí budovy je i výtah.

Budova poskytuje žákům veškerý komfort, dostatek klidu a bezpečí. Škola má k dispozici od září 2015 školní autobus.

IV. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

1. Věcné podmínky vzdělávání

Součástí budovy je zahrada s originálním dětským hřištěm.

Základní škola splňuje hygienické podmínky pro maximální počet 25 žáků. Je zde možnost oddělení na čtyři samostatné třídy, využívané na odlišná zaměstnání žáků. Při skupinových činnostech nebo při činnostech individuálních máme možnost využít další místnosti k tomu určené /rehabilitační místnost, snoezelen, třídy pro individuální terapie. Zdravotně hygienická zařízení i nábytek vyhovuje potřebám žáků.

2. Podmínky vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Základními prostředky naplňování našich cílů jsou: vhodně upravené podmínky vzdělávání – adekvátní počet žáků ve třídě, přítomnost druhého pedagoga ve třídě a muzikoterapeuta, asistentů, individuální práce s žáky, odborná péče zaměřená na speciálně pedagogické metody, formy práce a postupy (individuální vzdělávací programy a péče, muzikoterapie, strukturované učení, bazální stimulace, alternativní augmentativní komunikace, znakový jazyk, zraková stimulace, sluchová stimulace, čichová stimulace, hmatová stimulace, vizualizace), užívání kompenzačních a rehabilitačních pomůcek (balanční míče, vodní lůžko, lightbox, trampolína, světelné efekty, speciální počítačové programy, pomůcky na terapii rozvoje smyslů – taktilní terapie, čichová terapie, velký výběr hudebních nástrojů), využívání speciálních didaktických materiálů (taktilní kalendáře, speciální počítačové programy, vlastnoručně vyrobené didaktické pomůcky dle individuálních potřeb žáků), podpůrné terapie (každodenní muzikoterapie, dále rozvoj komunikace, fyzioterapie, masáže, arteterapie, canisterapie, zooterapie, léčba/vzdělávání humorem).

3. Psychosociální podmínky a životospráva

V průběhu dne se pravidelně střídají bloky řízené a relaxační, nedochází k přetěžování žáků. Žáci mají dostatek volného pohybu. Žákům je v rámci denního programu organizován také pobyt venku a to vždy s ohledem na počasí a kvalitu ovzduší. Žáci dostávají plnohodnotnou, vyváženou stravu, která je denně dovážena dodavatelem Ekolandia s.r.o., Výletní 1240, Brandýs nad Labem, 250 01. V průběhu celého dne mají žáci přístup k tekutinám, pitný režim je zajištěn.

Jídlo je žákům nabízeno. Žáci mají právo pokrm odmítnout.

Nově příchozí žáci si mohou zpočátku na pobyt ve škole zvykat v určitých časových intervalech dle domluvy s rodiči. Je možná přítomnost rodiče po dobu adaptace.

Všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby všech žáků, reagují na ně a napomáhají jejich uspokojování. Vytvářejí žákům takové prostředí, aby se zde cítili bezpečně, jistě a spokojeně.

Všichni žáci ve škole mají stejná práva i povinnosti. U žáků posilujeme sebevědomí a důvěru ve vlastní schopnosti, žáky s postižením vedeme k samostatnosti zejména při sebeobslužných činnostech. Žáky bez zdravotního postižení povzbuzujeme k interakcím s žáky s postižením. Učíme žáky dívat se kolem sebe, učíme je žít mezi ostatními, komunikovat s nimi, cítit se součástí kolektivu, umět pomoci tam, kde je potřeba. Pěstujeme v žácích pocit zodpovědnosti za nejbližší okolí i za celé životní prostředí.

4. Podmínky přijímání žáků

O přijímání žáků k základnímu vzdělávání rozhoduje ve smyslu ust. §46 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v aktuálním znění, ředitel základní školy. Do Základní školy SMILING CROCODILE mohou být přijímáni žáci na základě pedagogicko psychologického vyšetření a se souhlasem rodičů. Ředitel školy zveřejňuje kritéria pro přijímání žáků. Výsledky rozhodnutí jsou zveřejněny na webových stránkách školy bezodkladně, nejpozději do 30 dnů. Důvody pro nepřijetí žáka do základní školy speciální jsou následující: naplněná kapacita třídy, možné umístění žáka do školy pro žáky s lehčími formami postižení a sociálním znevýhodněním.

5. Podmínky ukončování docházky do ZŠ speciální

Školní docházka do Základní školy speciální trvá 10 let, z toho je povinná devět let. Školní docházku může žák ukončit na žádost zákonných zástupců i v nižším než devátém ročníku pokud dosáhl věku 18 let.

6. Podmínky průběhu vzdělávání

Škola vykonává činnost pouze v pracovních dnech. Organizace dne probíhá podle orientačního rozvrhu hodin. Předání žáků probíhá osobně vždy mezi pracovníkem školy a zákonným zástupcem (anebo osobou pověřenou zákonným zástupcem). Pro řádný chod školy jsou rodiče povinni dodržovat řád školy, respektovat provozní dobu a vykonávat včasné odhlašování a řádné omluvy žáků. Výchovně vzdělávací činnost je přizpůsobena individuálním zvláštnostem právě přítomných žáků. Na základě ŠVP mají žáci vypracovány individuální výchovně vzdělávací plány, kterými je podporován jejich všestranný rozvoj. Pedagogové na základě svých odborných znalostí, komunikačních a organizačních schopností a s vysokou mírou empatie a tvořivosti jsou iniciátory a průvodci žáků při všech aktivitách.

Pedagogové zodpovídají za bezpečnost a ochranu zdraví žáků, za plnění individuálních plánů, za podnětné prostředí a příznivé sociální klima ve škole, za náplň všech aktivit.

Školní vzdělávací program pro Základní školu Smiling Crocodile není časově omezen a bude aktualizován dle potřeb žáků.

V. UČEBNÍ OSNOVY A UČEBNÍ PLÁN

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
SMILING CROCODILE – ROVNOCENNÉ VZDĚLÁNÍ A ŠANCE ŽÁKŮM S KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM**

ŠVP – I. DÍL „SPOLEČNĚ TO DOKÁŽEME“

**VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM
POSTIŽENÍM**

1. ŠVP – I. DÍL „SPLOLEČNĚ TO DOKÁŽEME“

Tabulka učebního plánu – I. díl

	1.stupeň								2.stupeň				
	ročník								ročník				
	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	6.	Celkem	7.	8.	9.	10.	celkem
Český jazyk	Čj	7	7	6	6	6	6	38	6	6	6	6/1	24/1
Matematika	Ma	2	2	2	2	2	2	12	3	3	3	3	12
Práce na počítači	PC					1	1	2	1	1	1	1	4
Svět a já	Svět	2	2	3	3	3	3	16					0
Společnost a já	Spol.							0	2	2	2	2	8
Příroda a já	Přír.							0	3	3	3	3	12
Hudební výchova	Hv	2	2	2/1	2/1	2/1	2/1	12/4	1/1	1/1	1/1	1/1	4/4

Výtvarná výchova	Vv	2	2	2	2	2	2	12	1/1	1/1	1/1	1/1	4/4
Pracovní výchova	Pv	3	3	3	4	4	4	21	5/1	5/1	6	6	22/2
Tělesná výchova	Tv	3	3	3	3	3	3	18	3	3	3	3	12
Výchova ke zdraví	Vz	0									1	1	2
ČASOVÁ DOTACE + DISPONIBILNÍ DOTACE		21	21	21 1	22 1	23 1	23 1	131 4	25 3	25 3	27 2	27 3	104 11
CELKOVÝ POČET HODIN V ROČNÍKU		21	21	22	23	24	24	135	28	28	29	30	114

Poznámky k učebnímu plánu – I. díl:

Učební plán byl tvořen s přihlédnutím k tomu, že třídy jsou složeny z žáků různých ročníků.

Český jazyk – předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Jazyková komunikace** a zahrnuje vzdělávací obory **Čtení, Psaní a Řečovou výchovu**.

Matematika – předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**.

Práce na počítači – předmět byl vytvořen ze vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**.

Svět a já - předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** a je vyučován na I. stupni.

Společnost a já – předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, je vyučován na II. stupni.

Příroda a já – předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**, je vyučován na II. stupni.

Hudební výchova – vyučovací předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Pracovní výchova – vyučovací předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.

Výtvarná výchova - předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Tělesná výchova - předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**.

Výchova ke zdraví - předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**.

NÁZEV PŘEDMĚTU: ČESKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět nazvaný **Český jazyk** vznikl ze vzdělávací oblasti **Jazyková komunikace**. Jsou v něm integrovány tři vzdělávací obory: **Čtení, Psaní, Řečová výchova**.

Obsahem vzdělávacího oboru **Čtení** je postupné osvojování písmen, slabik, slov a vět, vnímání obsahu čteného doplněného obrázkem, čtení textu s porozuměním, správná výslovnost, tempo řeči a dýchání, orientace na řádku a ve větě. Žáci využívají různých metod čtení, vždy cílených dle svých individuálních schopností – analyticko-syntetická metoda, hlásková metoda, globální čtení, sociální čtení. Vzdělávací obsah čtení byl rozpracován pro všechny metody. Vhodnost metody nácviku čtení posuzujeme podle schopností jednotlivých žáků. Dále je dbáno na správné vyvozování hlásek, rozvoj zrakového a sluchového vnímání a rozvoj koncentrace.

Obsahem vzdělávacího oboru **Psaní** je rozvoj jemné motoriky a grafomotoriky žáků, které jsou základem pro výuku psaní a směřují k dosažení takového písemného projevu, který umožní jednoduchou písemnou komunikaci a praktické využití psaní.

Obsahem vzdělávacího oboru **Řečová výchova** je rozvoj verbální i neverbální komunikace, obohacování slovní zásoby, reedukace řeči s cílem využívat všechny dostupné komunikační prostředky v praktickém životě jako prostředku úspěšné sociální integrace.

Vzdělávací oblast: Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávací oblasti **Jazyková komunikace**.

Časová dotace: Předmět Český jazyk je vyučován od prvního do desátého ročníku. Na prvním stupni je celková časová dotace 38 hodin týdně, v 1. a 2. ročníku se vyučuje v rozsahu 7 hodin týdně a ve 3. až 6. ročníku v rozsahu 6 hodin týdně. Na druhém stupni je celková časová dotace 24 hodin týdně a to 7. až 9. ročníku se vyučuje 6 hodin týdně, 10. ročníku 6 hodin týdně a je přidána jedna hodina disponibilní.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	7	7	6	6	6	6	6	6	6	6
Z toho DČD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

Místo výuky předmětu: učebna, škola a její nejbližší okolí, město

Cílové zaměření:

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vedeme žáka k:

rozvíjení řečových schopností a myšlení

srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou a kultivovanému projevu v běžných situacích

dorozumívání v běžných komunikačních situacích, ke sdělování názorů

osvojení techniky čtení a psaní

získávání základních dovedností pro pochopení čteného textu

zvládání orientace v jednoduchých textech různého zaměření

získávání zájmu o čtení a rozvíjení schopnosti reprodukovat snadný krátký text

zvládání opisu jednoduchého textu, psaní krátkých slov i podle diktátu

praktickému využití získané dovednosti čtení a psaní

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie**Kompetence k učení**

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že: vybíráme vhodné metody pro zvládnutí čtení a psaní a řeči individuální pro každého žáka

osvojování nového učiva provádíme individuálně

získané vědomosti a dovednosti upevňujeme pravidelným procvičováním

důsledně dbáme na správné osvojení dovedností čtení a psaní

motivujeme žáky k aktivnímu používání vědomostí v konkrétních situacích každodenního života

maximálně využíváme názorných materiálů a pomůcek

žáky při práci pozitivně hodnotíme a motivujeme

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

nabízíme taková cvičení, při kterých si žáci mohou vyzkoušet řešení správné i špatné, uvědomit si jej a osvojit si správné řešení

zadáváme úkoly, které posilují schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností

zabraňujeme fixaci chybných řešení

nabízíme úkoly a cvičení, která vycházejí z reálného života

vedeme žáky k samostatnému řešení úkolů, schopnosti požádat o pomoc a přijmout ji

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

rozvíjíme všechny dostupné formy verbální i neverbální komunikace – obohacování slovní zásoby, formy alternativní komunikace apod.

vytváříme pozitivní klima a poskytujeme dostatečný prostor k vlastnímu vyjádření

jasně vymezujeme přijatelnou formu komunikace

při skupinové práci poskytujeme prostor pro komunikaci mezi spolužáky

seznamujeme žáky s možnostmi získávání informací z různých zdrojů

vedeme žáky ke schopnosti interpretovat získané informace

vedeme žáky k využití získaných komunikačních dovedností ke kontaktu se společenským prostředím

vytváříme takové situace, ve kterých žáci mohou využívat osvojené vědomosti, dovednosti v praktickém životě

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

zařazujeme formy skupinové práce, při kterých podporujeme vzájemnou spolupráci mezi spolužáky

vedeme žáky k respektování a dodržování stanovených pravidel při výuce

respektujeme práva žáků a dbáme na dodržování zadaných povinností

poskytujeme každému žákovi dostatečný prostor na prezentaci vlastní práce

posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

vedeme žáky k uvědomění si nebezpečí a možného rizikového chování

Kompetence občanská

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

respektujeme jedinečnost každého žáka, jeho volby a rozhodnutí

dbáme na uplatňování získaných zkušeností, dovedností, postojů a návyků v běžném životě

podporujeme návštěvy kulturních akcí a zařízení (divadlo, kino, knihovna)

rozšiřujeme povědomí žáků o základních společenských normách, právech a povinnostech občanů

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

fixujeme vhodné hygienické návyky při učení (správné držení těla, vhodné osvětlení, hygiena při práci s počítačem apod.)

podáváme jasné a srozumitelné pokyny odpovídající žakovým schopnostem

vybíráme pro žáka atraktivní činnosti, které ho motivují dokončit zadaný úkol

vhodnou formou hodnotíme výsledky žákovy práce
vedeme žáky k co nejvyšší možné samostatnosti
vedeme žáky k respektování pravidel při skupinových aktivitách
motivujeme žáky k soustředění a dokončení daného úkolu

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ČESKÝ JAZYK

stupeň. období – 1., 2. a 3. ročník

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČTENÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání - číst slabiky, dvojslabičná slova - skládat slova ze slabik - tvořit věty podle obrázků - orientovat se na stránce i řádku - chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem 1. ročník: - dbát na pravidelné dýchání - orientovat se na stránce i řádku - číst slabiky, dvojslabičná slova 2. ročník: - dbát na správnou výslovnost, tempo řeči pravidelné dýchání - číst dvojslabičná slova - spojovat slova s obrázky	- analytiko-syntetické činnosti - alternativní způsoby čtení - vyvozování hlásek a písmen - dělení a skládání slov - čtení slabik doplněných obrázkem - čtení slov a krátkých vět doplněných obrázkem - diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání - čtení obrázků - čtení slabik, slov, jednoduchých vět - tvoření jednoduchých vět - čtení krátkého textu - vnímání obsahu čteného - koncentrační cvičení - poslech pohádek, veršů, říkadel - dramatizace	- OSV – OR: rozvoj schopností poznávání - OSV – SR: poznávací schopnosti - MV: kulturní rozdíly - EV: Ekosystémy

3. ročník: - tvořit věty podle obrázků - chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

VZDĚLÁVACÍ OBOR: PSANÍ

Školní výstupy - Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- dodržovat správné držení psacího náčiní - vyvodit písmena podle obrázků - odlišovat délku samohlásek - psát velká hůlková písmena - psát a spojovat písmena a tvořit slabiky - zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním - napsat hůlkovým písmem své jméno 1. ročník: - dodržovat správné držení psacího náčiní - zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním 2. ročník: - vyvodit písmena podle obrázků - psát velká hůlková písmena - psát a spojovat písmena 3. ročník: - psát a spojovat písmena a tvořit slabiky	- rozvíjení psychomotorických schopností - rozvíjení jemné motoriky - rozvíjení grafomotoriky a pohybové koordinace - správné držení psacího náčiní - uvolňovací a průpravné cviky - alternativní nácvik psaní - směrová orientace - orientace na řádku, na stránce - rozeznávání hlásek a písmen - psaní hůlkového písma - nácvik psaní svého jména hůlkovým písmem - nácvik malých písmen u vyvozených hlásek – e, i, m, l, u, v, o, a - nácvik některých velkých písmen – M, O, A - nácvik slabik podle nápovědy (s písmenem m, M, l) - opis a přepis - psaní číslic a čísel - základní hygienické návyky při psaní	- OSV – OR: rozvoj schopností poznávání

- odlišovat délku samohlásek - napsat hůlkovým písmem své jméno		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Školní výstupy - Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- reprodukovat jednoduché říkanky a básničky - odpovídat na otázky slovem, větou - dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů - popsat jednoduché obrázky - reprodukovat krátký text podle otázek 1. ročník: - rozvíjení slovní zásoby, - reprodukce jednoduchých textů, slov, slabik 2. ročník: - koncentrace na poslech pohádek a příběhů - rozvíjení slovní zásoby - reprodukce jednoduchých textů, slov 3. ročník: - rozvíjení slovní zásoby - koncentrace na poslech	- dechová, hlasová a artikulační cvičení - výslovnost, intonace, rytmizace - edukace a reedukace řeči, rozvoj fonemického sluchu - rozvoj komunikace, alternativní a augmentativní způsoby komunikace - přednes, vyprávění; říkanky, krátké básničky, popisy obrázků - poslech předčítaného textu ve spojení s obrázky - reprodukce a dramatizace; říkanky, básničky, jednoduché příběhy	- OSV – OR: rozvoj poznávacích schopností sebepoznání a sebepojetí - VDO: občanská společnost a škola - EV: ekosystémy

- reprodukce textů - odpovídání na otázky		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

1. stupeň: 2. období – 4., 5. a 6. Ročník

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČTENÍ

Očekávané výstupy / Žák by měl:	Učivo:	Průřezová témata:
- zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen - rozlišit stejně znějící slova různého významu - umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek - orientovat se ve větě - číst s porozuměním jednoduché věty - přednášet krátké říkanky a básničky 4. ročník: - zvládat čtení a psaní probraných tiskacích písmen - umět reprodukovat krátký text podle ilustrací - orientovat se ve větě - přednášet krátké říkanky 5. ročník: - zvládat čtení a psaní probraných tiskacích písmen	- upevňování čtení slabik, slov a vět zvládnutých v 1. období - analytiko-syntetické činnosti - alternativní způsoby čtení - vyvozování hlásek a písmen - dělení a skládání slov - čtení slabik doplněných obrázkem - propojení obrázku s počátečním písmenem - čtení krátkých vět doplněných obrázkem - diferenciační cvičení pro rozvoj zrakového a sluchového vnímání - čtení obrázků - čtení slabik, slov, jednoduchých vět - tvoření jednoduchých vět - čtení krátkého textu - vnímání obsahu čteného - koncentrační cvičení - poslech pohádek, veršů, říkadel - dramatizace	- OSV – OR: psychohygiena - OSV – SR: komunikace, spolupráce a soutěživost - VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - MV: lidské vztahy - EV: vztah člověka k prostředí

- číst s porozuměním jednoduché věty - přednášet krátké říkanky a básničky		
6. ročník: - zvládat čtení a psaní probraných tiskacích písmen - umět reprodukovat krátký text podle návodných otázek		

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

VZDĚLÁVACÍ OBOR: PSANÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- psát písmena, která umí číst - opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova - ovládat psaní hůlkového písma - psát písmena a slabiky podle diktátu - opsat číslice 4. ročník: - psát písmena, která umí číst - opisovat slabiky a jednoduchá slova - opsat číslice 5. ročník: - psát písmena, která umí číst - opisovat a přepisovat slabiky - opisovat jednoduchá slova - psát písmena podle diktátu 6. ročník:	- rozvíjení psychomotorických schopností - rozvíjení jemné motoriky - rozvíjení grafomotoriky a pohybové koordinace - správné držení psacího náčiní - uvolňovací cviky - průpravné cviky - alternativní nácvik psaní - směrová orientace - orientace na řádku, na stránce - rozeznávání hlásek a písmen - psaní hůlkového písma - psaní psacího písma - nácvik psaní svého jména hůlkovým písmem - nácvik malých písmen u vyvozených hlásek – e, i, m, l, u, v, o, a - nácvik některých velkých písmen – M, O, A - nácvik slabik podle nápovědy (s písmenem m, M, l) - opis a přepis písmen, slabik slov a jednoduchých vět	- OSV – OR: psychohygienu

- opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova - ovládat psaní hůlkovým písmem - psát písmena a slabiky podle diktátu	- psaní krátkých slovních spojení - psaní číslic a čísel - základní hygienické návyky při psaní - písmena n, p, š, d, z, ž, k, b, c, č, r, h, dvojhhláska ou, J, U, N, I, C, Č, Z, Ž	
---	---	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Školní výstupy/Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy - vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek a obrázků - vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku - popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek - domluvit se v běžných situacích - zvládnout slovní formy společenského styku – prosba, pozdrav, poděkování - dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká 4. ročník: - vyprávět příběh podle otázek a obrázků - popsat osoby, předměty, obrázky podle vyobrazení	- dechová, hlasová a artikulační cvičení - výslovnost, intonace, rytmizace - edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu - rozvoj komunikace jako prostředku orientace v sociálních situacích, alternativní a augmentativní způsoby komunikace - přednes, vyprávění; říkanky, krátké básničky, popisy obrázků - poslech předčítaného textu ve spojení s obrázky - reprodukce a dramatizace; říkanky, básničky, jednoduché příběhy	- OSV – SR: mezilidské vztahy - OSV – SR: komunikace - VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - MV: lidské vztahy

- zvládat slovní formy společenského styku (pozdrav, poděkování) 5. ročník: - opsat osoby a předměty za pomoci otázek - zvládat slovní formy společenského styku (pozdrav, poděkování, prosba) 6. ročník: - zvládnout slovní formy spol. styku - domluvit se v běžných situacích - dramatizovat jednoduchý příběh		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

2. stupeň: 7., 8., 9. a 10. Ročník

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ČTENÍ

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- číst všechna tiskací a psací písmena - zvládat čtení krátkého jednoduchého textu - orientovat se ve čteném textu - zapamatovat si obsah přečteného textu - umět reprodukovat snadný a krátký text - přednášet říkanky a básničky	- rozvíjení čtecích dovedností - klást důraz na porozumění, správnost, přesnost a pohotovost čtení - práce s textem – prohlubování čtenářských dovedností - rozvoj tichého čtení s porozuměním - čtení obrázkových knih, novin, časopisů - čtení návodů s obrázky k použití výrobků a k činnostem - poslech a reprodukce / příběhy, pohádky / - reprodukce přečteného, recitace, dramatizace - využití PC - literární druhy – literatura pro děti a mládež	- OSV – MR: řešení problémů a rozhodovací dovednosti - hodnoty, postoje, praktická etika - VMEGS: objevujeme Evropu a svět -jsme Evropané - MV: etnický původ - EV: lidské aktivity a problémy životního prostředí

- získat pozitivní vztah k literatuře - orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků 7. ročník: - zvládat čtení krátkého jednoduchého textu - umět reprodukovat snadný a krátký text - přednášet říkanky a básničky 8. ročník: - umět reprodukovat snadný a krátký text - získávat pozitivní vztah k literatuře - orientovat se ve čteném textu 9. ročník: - číst všechna tiskací písmena - orientovat se ve čteném textu 10. ročník: - orientovat se ve čteném textu - zapamatovat si obsah přečteného textu	- orientace v knihovně - základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, pověst, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadlo, film, herec - sociální čtení	- MEV: vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - fungování a vliv médií ve společnosti
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

VZDĚLÁVACÍ OBOR: PSANÍ

Očekávané výstupy/Žák by měl	Učivo	Mezipředmětové vztahy
------------------------------	-------	-----------------------

- dbát na čitelný písemný projev - psát slabiky a jednoduchá slova podle nápovědy - opsat slova a jednoduché věty - napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy - přepsat krátký jednoduchý text - podepsat se psacím písmem - napsat nebo opsat běžné písemnosti- adresu, přání, dopis podle vzoru - psát číslice podle nápovědy 7. ročník: - psát slabiky a jednoduchá slova pole nápovědy - dbát na čitelný písemný projev - opsat slova a jednoduché věty - přepsat jednoduchá slova - psát číslice podle nápovědy 8. ročník: - opsat jednoduché sdělení podle předlohy - podepsat se psacím písmem - opsat běžné písemnosti – adresu 9. ročník: - přepsat krátký jednoduchý text - opsat běžné písemnosti – adresu, přání 10. ročník:	- psaní psacích písmen - opis a přepis slov - převedení tištěných písmen do psané podoby – přepis slov, vět a jednoduchých textů - psaní na PC - diktát slov a krátkých vět - úprava psaného textu - psaní adresy a krátké korespondence - vyplňování tiskopisů, dotazníků - psaní pomocí PC - psaní číslic, čísel	- OSV- OR: sebepoznání a sebepojetí - VDO: občanská společnost a škola - MEV: vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
--	---	--

- napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy - napsat nebo opsat běžné písemnosti – přání, dopis podle vzoru		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost - používat věty se správnými gramatickými strukturami - dbát na kulturu mluveného projevu - komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace - popsat děje, jevy a osoby na obrázcích - vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity - převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, - dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku 7. ročník:	- rozšiřování slovní zásoby, základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, výslovnost, intonace a rytmizace - edukace a reedukace řeči, rozvíjení fonemického sluchu - alternativní způsoby komunikace - základní komunikační pravidla, konverzační cvičení, tvorba otázek a odpovědi - mimojazykové prostředky řeči –mimika, gesta - dramatizace, převyprávění pohádek a příběhů - práce s emocemi	- OSV – MR: hodnoty, postoje, praktická etika - MV: lidské vztahy

- dosáhnout širší slovní zásoby, používat věty se správnými gramatickými strukturami - snažit se o zřetelnou výslovnost 8. ročník: - dbát na kulturu projevu - zvládnout základní pravidla komunikace - komunikovat vhodně v běžných situacích 9. ročník: - popsat děje a osoby na obrázcích - vyprávět vlastní zážitky 10. ročník: - převyprávět příběh, dramatizace příběhu nebo pohádky - popsat své pocity		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

NÁZEV PŘEDMĚTU: MATEMATIKA

Charakteristika předmětu: Vzdělávací oblast Matematika v základním vzdělání je založena především na praktických činnostech, které žák nejčastěji využije v reálném životě, rozvíjí schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žák se seznámí se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se používat matematické pomůcky včetně kalkulačky.

Součástí je i výuka geometrie, kdy žák pozná základní geometrické tvary, učí se pečlivosti, soustředění a dané poznatky používat v praxi.

Obsah vzdělávání v oboru Matematika zahrnuje tematické okruhy: **Řazení a třídění předmětů**

Čísla a početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

Základy geometrie

Tematický okruh Řazení a třídění předmětů je zařazen pouze na prvním stupni. Ostatní okruhy jsou vyučovány na 1. i 2. stupni základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast: Předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace**. Na prvním stupni je zaměřen na rozvoj prostorové a směrové orientace, logického myšlení, paměti a osvojování si kvantitativních vztahů. Dále na práci s reálnými čísly, jejich rozklad a osvojení si základních matematických operací. Zaměřujeme se na řešení jednoduchých slovních úloh a seznámení se základními geometrickými pojmy, časovými souvislostmi a manipulací s penězi. Na druhém stupni je předmět zaměřen na sčítání a odčítání v oboru do 100, základy násobení a dělení beze zbytku, seznámení se se základními jednotkami délky, hmotnosti a obsahu a zacházení s geometrickými pomůckami. Zařazujeme činnosti, ve kterých žák aplikuje získané matematické dovednosti při řešení situací v běžném životě.

Časová dotace: Předmět Matematika je vyučován od prvního do desátého ročníku. Na prvním i druhém stupni je celková časová dotace 12 hodin týdně. V prvním až pátém ročníku základního vzdělávání je vyučován v rozsahu 2 hodin týdně, v šestém až desátém ročníku v rozsahu 3 hodin týdně.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	2	2	2	2	2	2	3	3	3	3
Z toho DČD	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Místo výuky předmětu: Výuka je realizována v kmenových třídách, praktická cvičení probíhají v reálném prostředí.

Cílové zaměření předmětu:

osvojování a chápání matematických postupů, zvládnutí základních matematických dovedností
rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací
používání matematických symbolů
rozvíjení samostatnosti, vytrvalosti a koncentrace pozornosti
vytváření prostorové představivosti
uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (měření, porovnávání velikostí, manipulace s penězi)
rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů
zdokonalování grafického projevu a základních rýsovacích dovedností

Klíčové kompetence a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Matematika tím, že:
vybíráme vhodné metody a způsoby práce ke zvládnutí učiva
osvojování nového učiva provádíme individuálně i skupinově
vhodně motivujeme žáka k učení
pozitivně hodnotíme dílčí kroky žáka a podporujeme jeho vytrvalost
získané vědomosti a dovednosti opakujeme a upevňujeme
vedeme žáka k využívání matematických znalostí v praktickém životě
vedeme žáka k dokončení úkolů

maximálně využíváme názorných materiálů a pomůcek

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Matematika tím, že:

vytváříme příjemné pracovní prostředí

předkládáme úkoly přiměřené jeho schopnostem a dovednostem

vedeme je k sebekontrolě, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti

vedeme žáka k přemýšlení o úkolu, orientaci v něm a následnému řešení

učíme je odhadovat výsledky a vyhodnocovat správnost výsledků

zabraňujeme fixaci chybných řešení

nabízíme úkoly a cvičení, která vycházejí z reálného života

při mimoškolních aktivitách zařazujeme praktické úkoly

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Matematika tím, že:

používáme jednoduchá sdělení

vedeme žáka k vyjadřování celými větami

poskytujeme dostatek času k vyjádření

poskytujeme žákům dostatek informací k pochopení učiva

zadávat jednoduché a srozumitelné pokyny – učíme žáka naslouchat a porozumět obsahu

klademe otázky, které žáka vedou ke správné formulaci odpovědi, samostatnosti a tvořivosti

podporujeme vhodnou komunikaci při týmové spolupráci

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Matematika tím, že:

zařazujeme formy skupinové práce, při kterých podporujeme vzájemnou spolupráci mezi spolužáky

vedeme žáky k respektování a dodržování stanovených pravidel při výuce

respektujeme práva žáků a dbáme na dodržování zadaných povinností

poskytujeme každému žákovi dostatečný prostor na prezentaci vlastní práce

posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

vedeme žáky k uvědomění si nebezpečí a možného rizikového chování

Kompetence občanská

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Matematika tím, že:
žáky vedeme k přemýšlení nad obsahy sdělení
učíme je hodnotit svou práci a práci ostatních
vedeme je k ohleduplnosti a taktu
respektujeme jedinečnost každého žáka, jeho volby a rozhodnutí
dbáme na uplatňování získaných zkušeností, dovedností, postojů a návyků v běžném životě

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Matematika tím, že:
průběžně vedeme žáka k získání pracovních návyků a postupů
učíme žáka zvládat pracovní dovednosti, operace a postupy
snažíme se, aby žák pracoval podle daného postupu, náčrtu, návodu
usilujeme o nejvyšší možnou samostatnost při práci na jednoduchých úkolech
vybíráme pro žáka atraktivní činnosti, které ho motivují k dokončení úkolu
vedeme žáka k soustředění a výdrži u jednotlivého výkonu
zařazujeme společné projekty a vedeme je ke spolupráci
vhodnou formou hodnotíme výsledky práce
vedeme žáka k reálnému sebehodnocení a hodnocení práce druhých
učíme žáka využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech.

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: MATEMATIKA

1. stupeň: 1. období – 1., 2. a 3. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- orientovat se v pojmech všechno – nic, hodně - málo, malý - velký, dlouhý - krátký, stejně - více, méně, široký - úzký	- porovnávání prvků, tvoření skupin prvků, třídění podle různých kritérií (stejně-více-	- OSV – OR: rozvoj schopností poznávání,

- orientovat se v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře-dole - řadit předměty zleva doprava - třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu 1. ročník: - učit se orientovat v pojmech malý – velký, dlouhý- krátký, stejně – více- méně - seznamovat se s orientací v prostoru – nad, pod, před, za, vedle - nacvičovat řazení předmětů zleva doprava - třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu 2. ročník: - procvičovat orientaci v pojmech všechno - nic, hodně - málo, malý - velký, dlouhý - krátký, seznamovat s orientací v prostoru – na začátku – na konci, nahoře – dole - procvičovat řazení předmětů zleva doprava 3. ročník: - orientovat se v prostoru nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře, dole - řadit předměty zleva doprava - orientace v pojmech stejně - více - méně	méně, hodně – málo, široký - úzký, drahý – levný, všichni – nikdo) - používání bankovek - číselné řady - orientace v prostoru – nad, pod, před, za, vedle, na začátku, na konci, nahoře-dole - manipulace s předměty - řazení předměty dle daných vlastností (malý – velký, krátký – dlouhý, zleva doprava) - jmenovat předměty zleva doprava - třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu - jmenovat předměty na obrázku - hledat odlišností a shodných prvků - napodobování polohy předmětu v prostoru - řazení předmětů podle předlohy - napodobování směru pohybu podle šipky - orientace na ploše: orientace v sešitě a v knize - cvičení na zaměření koordinace pohybu ruky a oka (spojování) - určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy	seberegulace a sebeorganizace - OSV – SR: poznávací schopnosti
--	---	---

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

TEMATICKÝ OKRUH: ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10 - orientovat se v číselné řadě 1 až 10 - sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5 - znát matematické pojmy +, -, =, umět je zapsat - umět rozklad čísel v oboru do 5 - psát číslice 1-5 i podle diktátu 1. ročník: - učit se číst, psát a znázorňovat číslice v oboru do 5 - učit se číst a opisovat příklady na + a - v oboru do 5 - seznamovat se se sčítáním a odčítáním s použitím názoru v oboru do 5 2. ročník: - procvičovat sčítání a odčítání s názorem v oboru do 5 - znát matematické pojmy +, -, a umět je napsat - nacvičovat rozklad čísel v oboru do 5 - seznámit se s číselnou řadou 1-10 3. ročník: - číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10 - orientovat se v číselné řadě 1 - 10 - sčítat a odčítat s názorem v oboru do 5	- pojem čísla, číslice 1 - 5 - znázornění daného čísla – zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě - číselná řada vzestupná i sestupná 1 -5, znázornění na číselné ose - zápis a rozklad čísel - porovnávání čísel 1 - 5 - sčítání a odčítání s názorem v oboru do 5 - psaní číslic podle diktátu - sčítání a odčítání s názorem v oboru do 10 - pojem čísla 6 - 10 /0/ - početní operace s nulou - znázornění daného čísla - číselná řada vzestupná sestupná 0 -10 - čtení a psaní čísel, rozklad čísel 6 -10 - porovnávání čísel 0 - 10 - jednoduché slovní úlohy z praktického života - počítání s mincemi 1, 2, 5, 10 Kč	- OSV – OR: rozvoj schopností poznávání seberegulace a sebeorganizace - OSV – SR: spolupráce a soutěživost

- umět rozklad čísel v oboru do 5 - psát číslice 1 - 5 i podle diktátu		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

TEMATICKÝ OKRUH: ZÁVISLOSTI, PRÁCE S DATY

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- používat výrazy pod, nad, před za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek - doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10 - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi Dílčí očekávané výstupy: 1. ročník - seznámit se s výrazy pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - učit se modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek 2. ročník - procvičovat používání výrazů pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu - procvičovat modelování jednoduchých situací podle pokynů a s využitím pomůcek - učit se doplňovat posloupnosti čísel v oboru do 10 - seznamovat se s manipulací s mincemi	- úlohy na orientaci v prostoru a čase - určování času s přesností na celé hodiny - manipulace a počítání s mincemi - jednoduché tabulky, posloupnosti čísel	- OSV – OR: rozvoj schopností poznávání seberegulace a sebeorganizace - OSV – SR: spolupráce a soutěživost

3. ročník - modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek - doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

TEMATICKÝ OKRUH: ZÁKLADY GEOMETRIE

Školní výstupy/Žák by měl	Učivo	Průřezová téma
- poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník) - rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech - porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší - delší 1. ročník: - seznamovat se se základními geometrickými tvary - učit se rozlišovat základní geometrické tvary na různých předmětech 2. ročník: - procvičovat poznávání základních geometrických tvarů	- základní geometrické tvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník - porovnávání délky předmětů – rozlišit kratší-delší - seznámení se s pravítkem	- OSV – OR : rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace - OSV – SR : spolupráce a soutěživost

- rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech - učit se porovnávat délky různých předmětů, seznámit se s pojmy: kratší - delší 3. ročník: - poznat a pojmenovat základní geometrické tvary - rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech - porovnat délky různých předmětů,		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

1. stupeň: 2. období – 4., 5. a 6. Ročník

TEMATICKÝ OKRUH: ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová téma
- orientovat se v pojmech větší - menší, kratší - delší, širší - užší - rozlišovat vlevo, vpravo, uprostřed - orientovat se na ploše - třídít předměty podle pořadí ve skupinách - přirazovat předměty podle číselné řady 4. ročník: - seznamovat se s pojmy větší - menší, kratší - delší, širší - užší - učit se rozlišovat vlevo, vpravo, uprostřed	- porovnávání prvků, tvoření skupin, třídění podle různých kritérií (pojmy větší - menší, kratší - delší, širší - užší) - manipulace s penězi - určování počtu, porovnávání čísel, kvantitativní vztahy - manipulace s předměty, řazení předmětů podle dané vlastnosti (malý - velký, krátký - dlouhý) - číselné řady - orientace na ploše	- OSV – OR: psychohygiena - OSV-SR: komunikace, spolupráce a soutěživost

- nacvičovat orientaci na ploše - porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků 5. ročník: - orientovat se v pojmech větší - menší, kratší - delší, užší - širší - rozlišovat vlevo - vpravo - uprostřed - orientovat se na ploše 6. ročník: - třídit předměty podle pořadí ve skupinách - přiřazovat předměty podle číselné řady		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

TEMATICKÝ OKRUH: ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100 - umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku - sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku - psát čísla do 100 - zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku	- obor přirozených čísel do 100 - zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě, číselná osa - diktát čísel a jednoduchých příkladů - jednoduché slovní úlohy - sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu desítky - sčítání a odčítání v oboru do 20 s přechodem desítky	- OSV – OR: psychohygiena - OSV – SR: komunikace, spolupráce a soutěživost

- zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu - řešit jednoduché slovní úlohy - umět používat kalkulačku 4. ročník: - číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose - umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku - sčítat a odčítat v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 5. ročník: - učit se sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku - seznámit se s numerací do 100 - psát desítky v oboru do 100 - zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu - řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 6. ročník: - zvládat snadné příklady - umět sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku	- sčítání a odčítání snadných příkladů v oboru do 100 bez přechodu desítky - seznámení s kalkulaátorem	
---	---	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

TEMATICKÝ OKRUH: ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Školní výstupy - Žák by měl:	Učivo	Průřezová témata
- používat výrazy vpravo - vlevo - rozlišovat pojmy rok, měsíc, den - určit čas s přesností na celé hodiny a půl hodiny - znát základní jednotky délky a hmotnosti - metr, kilogram - doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20 - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi 4. ročník: - používat výrazy vpravo – vlevo - učit se rozlišovat pojmy rok, měsíc, den - učit se doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20 - nacvičovat uplatňování matematických znalostí při manipulaci s penězi 5. ročník: - určit čas s přesností na celé hodiny a půl hodiny - doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20 - uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi 6. ročník: - znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram - rozlišit pojmy rok, měsíc, den	- úlohy na orientaci v čase a prostoru - jednotky hmotnosti, délky a času (měření, vážení, práce s hodinami) - manipulace s penězi (bankovky, mince) - jednoduché tabulky - řešení praktických úloh	- OSV – OR: psychohygiena - OSV – SR: komunikace

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

TEMATICKÝ OKRUH: ZÁKLADY GEOMETRIE

Očekávané výstupy / Žák by měl:	Učivo	Průřezová témata
- kreslit křivé a přímé čáry - poznat rozdíl mezi čarou a přímkou - používat pravítko při rýsování přímek - změřit délku předmětu 4. ročník: - učit se kreslit křivé a přímé čáry - seznamovat se s rozdílem mezi čarou a přímkou - učit se používat pravítko při rýsování přímek 5. ročník: - pokračovat v nácviku kreslení přímé a křivé čáry - poznat rozdíl mezi čarou a přímkou - používat pravítko při rýsování přímek	- křivé a přímé čáry, přímky - používání pravítka, měření pomocí různých délkových měřidel - porovnávání délky předmětů (odhad délky)	- OSV – SR: komunikace

- učit se měřit délku předmětu 6. ročník: - používat pravítko při rýsování přímek - změřit délku předmětu		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy:

Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

2. stupeň: 7., 8., 9. a 10. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE

Školní výstupy/Žák by měl:	Učivo	Průřezová témata
- psát, číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100 - orientovat se na číselné ose - sčítat a odčítat písemně čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru	- obor přirozených čísel do 100, číselná řada, číselná osa - sčítání a odčítání desítek v oboru do 100 - násobky čísla 10	- OSV – MR: řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky - umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy - pracovat s kalkulaátorem 7. ročník: - nacvičovat psaní, čtení a používání čísel v oboru do 100 - učit se orientovat na číselné ose - umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy - nacvičovat práci s kalkulaátorem 8. ročník: - psát,číst a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100 - učit se orientovat se na číselné ose - sčítat a odčítat písemně čísla do 100 bez přechodu přes desítku a použitím názoru - seznámit se s násobkovými řadami – 2,5,10 - procvičovat práci s kalkulaátorem 9. ročník: - procvičovat násobky čísel 2,5,10 - upevňovat práci s kalkulaátorem - procvičovat orientaci na číselné ose 10. ročník: - upevnit násobky čísel 2,5,10 - pracovat s kalkulaátorem - orientovat se na číselné ose	- přičítání jednociferného čísla k dvoucifernému bez přechodu desítky v oboru do 100 - odečítání jednociferného čísla od dvouciferného bez přechodu desítky v oboru do 100 - násobky čísla 2, 5, 10 - sčítání a odčítání dvouciferných čísel bez přechodu přes desítku v oboru do 100 – písemně i v paměti - numerace do 1000 po stovkách - porovnávání čísel do 1000 (např. na bankovkách) - jednoduché slovní úlohy - práce s kalkulaátorem	
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

TEMATICKÝ OKRUH: ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- znát a užívat základní jednotky délky, hmotnosti, času, objemu - zvládat početní úkony s penězi - orientovat se v čase - doplňovat údaje v jednoduché tabulce 7. ročník: - seznámit se se základními jednotkami délky, hmotnosti, času, objemu - nacvičovat početní úkony s penězi 8. ročník: - nacvičovat orientaci v čase - učit se doplňovat údaje v jednoduché tabulce 9. ročník: - orientovat se v čase - zvládat početní úkony s penězi 10. ročník: - znát a užívat jednotky délky, hmotnosti, času, objemu - doplňovat údaje v jednoduché tabulce	- jednotky délky – 1 metr, 1 centimetr - jednotky času – půlhodina, čtvrt hodina, minuta - seznámení s digitálním zápisem času - jednotky hmotnosti a objemu – 1 litr, 0,5 litru, 0,25 litru, 1 g, 1 kg - praktické měření a vážení - manipulace s penězi	- OSV – MR: řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

TEMATICKÝ OKRUH: ZÁKLADY GEOMETRIE

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami - používat základní geometrické pojmy - znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary - rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit - měřit a porovnávat délku úsečky - poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa 7. ročník: - učit se používat základní rýsovací pomůcky a potřeby - seznámit se se základními geometrickými pojmy - rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit 8. ročník: - učit se znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary - učit se měřit a porovnávat délku úsečky - seznámit se se základními geometrickými tělesy a pojmenovat je 9. ročník:	- rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, trojúhelník, čtverec, obdélník - prostorové útvary – krychle, koule, válec	- OSV – MR: řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary - rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit - měřit a porovnávat délku úsečky 10. ročník: - umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami - používat základní geometrické pojmy - poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

NÁZEV PŘEDMĚTU: PRÁCE NA POČÍTAČI

Charakteristika předmětu: Vyučovací předmět Práce na počítači má za úkol seznámit žáka s informačními a komunikačními technologiemi, poznat jejich možnosti, získat základní dovednosti v oblasti informační gramotnosti. Účelem je především naučit žáka používat PC, popřípadě tablet a jiné komunikační prostředky na elementární úrovni tak, aby tyto prostředky obohacovaly a zkvalitňovaly jeho život. Vedeme žáka k účelnému využívání moderní techniky, zejména v oblasti komunikace a získávání informací. Používáme speciální pomůcky pro žáky s kombinovaným postižením, které usnadní práci s PC.

Vzdělávací oblast: Vyučovací předmět Práce na počítači vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Žák si nejprve prostřednictvím práce na zábavně výukových programech osvojí obsluhu počítače na elementární úrovni. Získané dovednosti postupně rozvíjí tak, aby se naučil aktivně využívat textový editor a další speciální výukové a vzdělávací programy. Zároveň žák získává základy práce s webovým prohlížečem s důrazem na povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu.

Časová dotace: Předmět Práce na počítači se vyučuje od pátého do desátého ročníku. Tento předmět je vyučován na 1. stupni (5. a 6. třída) i na 2. stupni 1 hodinu týdně. Počítače jsou dostupné žákovi i mimo výuku hodiny Práce na počítači.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	–	–	–	–	1	1	1	1	1	1
Z toho DČD	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Místo výuky předmětu: Výuka je realizována v učebnách a probíhá nejen v hodině Práce na počítači, ale i ve všech vyučovacích předmětech.

Cílové zaměření předmětu:

poznávání možností výpočetní techniky, osvojení základních znalostí a dovedností práce s počítačem
získání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
rozvíjení myšlení, postřehu a koncentrace pozornosti
rozvíjení a zdokonalování jemné motoriky
zapojování více smyslů, k rozvíjení estetického cítění
využívání potřebných informací
komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytující se na internetu

Klíčové kompetence a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Práce na počítači tím, že:
klademe důraz na pozitivní motivaci žáka a povzbuzujeme žáka kladným hodnocením
umožňujeme individuální výchovně vzdělávací činnost
učíme žáka získávat informace z více zdrojů – výukové programy, internet, výukové hry
vedeme žáka k samostatnému získávání informací

vhodnými a přiměřenými způsoby vedeme žáka k samostatnému řešení problem

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Práce na počítači tím, že:
nabízíme dostatek přiměřených úkolů a problémů vycházejících z reálného života
vedeme žáka k uvažování a řešení předkládaných problémů
dáváme možnost k vyslovení vlastních návrhů řešení problému

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Práce na počítači tím, že:
vedeme žáka k používání jednoduché písemné komunikace přes internet
pracujeme s programy, které podporují porozumění a rozvoj slovní zásoby žáků
využíváme počítač a další technologie při výuce českého jazyka a logopedii

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Práce na počítači tím, že:
vedeme žáky k respektování a dodržování stanovených pravidel při výuce
respektujeme práva žáků a dbáme na dodržování zadaných povinností
poskytujeme každému žákovi dostatečný prostor na prezentaci vlastní práce
posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatnost
vedeme žáky k uvědomění si nebezpečí a možného rizikového chování na internetu

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Práce na počítači tím, že:
dbáme dodržování pravidel a zásad pro práci na osobním počítači
respektujeme jedinečnost každého žáka, jeho volby a rozhodnutí
dbáme na uplatňování získaných zkušeností, dovedností, postojů a návyků v běžném životě
rozšiřujeme povědomí žáků o základních společenských normách, právech a povinnostech občanů

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Práce na počítači tím, že:
usilujeme o nejvyšší možnou samostatnost při práci s komunikačními technologiemi

vybíráme pro žáka atraktivní činnosti, které ho motivují k dokončení úkolu
vedeme žáka k soustředění a výdrži u jednotlivého výkonu
zařazujeme společné projekty a vedeme žáky ke spolupráci
vhodnou formou hodnotíme výsledky práce
učíme žáka hodnotit svoji odvedenou práci

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRÁCE NA POČÍTAČI

1. stupeň: 2. období – 5. a 6. ročník

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- zvládnout základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práce s myší - pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu - zvládnout psaní známých písmen na klávesnici - dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou 5. ročník: - zvládnout základní obsluhu počítače – zapnutí, vypnutí, práce s myší - seznámit se s prací s vybranými a přiměřenými výukovými a	- monitor, klávesnice, myš - základy obsluhy počítače (historie informací, zapnutí, vypnutí, uživatelský účet, prostředí počítače, ovládání zařízení, ukládání a otevírání dokumentu, kopírování) - software počítače (operační systém, textový editor, zábavné výukové a herní programy pro žáky 1.stupně dle aktuální nabídky školy) - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky (hygiena práce u počítače – monitor, jeho umístění, osvětlení, vzdálenost od očí; správné sezení – výška židle, výška stolu; protahovací cviky)	- OSV – SR: komunikace mezilidské vztahy - VMEGS: Evropa a svět nás zajímá

zábavnými programy podle pokynu - být seznámen s ovládáním alfanumerické části klávesnice - být seznámen s pravidly bezpečné zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou 6. ročník: - pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu - zvládnout psaní známých písmen na klávesnici - dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

2. stupeň: 7., 8., 9. a 10. ročník

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace	- textový, grafický a tabulkový editor (psaní jednoduchých slov a krátkých vět, aplikace - Malování, Kalkulačka, tvorba jednoduchých obrázků a jednoduchých tabulek, kopírování, kopírování mezi aplikacemi, ukládání a otevírání dokumentu, tisk)	- VMEGS: objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané - EV: lidské aktivity a problémy životního prostředí - MV: vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu

- zvládnout práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy - vyhledávat informace na internetu podle pokynů - dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou - zvládnout základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS 7. ročník: - mít nacvičeno zvládání psaní jednoduchých slov a krátkých vět - nacvičit další vybrané jednoduché výukové a herní programy - být seznámen s internetem 8. ročník: - být seznámen se základními symboly alternativní komunikace - zvládnout práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy - mít nacvičeno vyhledávání informací na internetu podle pokynů	- přídatná zařízení počítače a jejich účel (tiskárna, reproduktory, skener, digitální fotoaparát, použití a obsluha tiskárny) - výukové a herní programy (práce s programy pro žáky 2. stupně dle aktuální nabídky školy) - symboly alternativní komunikace na počítači - internet (spuštění, webové stránky, vyhledávání) - informací na webových stránkách, vyhledávací stránky, vyhledávání informací na vyhledávačích) - elektronická komunikace (e-mail- elektronická pošta, e-mailová adresa, program pro psaní elektronické pošty) - mobilní telefon (základní funkce, přijetí hovoru, přijetí SMS, psaní a odeslání SMS)	mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti
---	---	--

- být seznámen s pravidly zacházení s výpočetní technikou 9. ročník: - mít procvičeno psaní jednoduchých slov a krátkých vět a práci se základními symboly - alternativní komunikace - vyhledávat informace na internetu podle pokynů - mít procvičena pravidla zacházení s výpočetní technikou 10. ročník: - zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly - alternativní komunikace - dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou - zvládnout základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: prolíná se všemi vzdělávacími předměty

NÁZEV PŘEDMĚTU: SVĚT A JÁ

Charakteristika předmětu: Svět a já poskytuje základní poznatky o okolním světě, o životě společnosti, o živé a neživé přírodě. Pomáhá vytvářet citový vztah k vlasti, k lidem, k životnímu prostředí. Žáci se učí správně pojmenovávat předměty, jevy a situace na základě pozorování i vlastních praktických zkušeností. Nové znalosti a dovednosti se učí uplatňovat v běžném životě. Získané poznatky si postupně osvojují a rozšiřují. Svět a já pomáhá žákům získat dovednosti, jak se co nejsamostatněji orientovat v okolním prostředí a jak si počínat při řešení různých životních situací.

Vyučovací předmět je rozdělen do pěti tematických okruhů, které tvoří vnitřně propojený celek: **Místo, kde žijeme**

Lidé kolem nás

Lidé a čas

Rozmanitost přírody

Člověk a jeho zdraví

Vzdělávací oblast: Vyučovací předmět Svět a já vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**. Žák si jeho prostřednictvím osvojuje znalosti a dovednosti jak se co nejsamostatněji orientovat v okolním prostředí a jak si počínat při řešení různých životních situací. Žáci na prvním stupni se učí poznávat své nejbližší okolí a orientovat se v něm, orientovat se v čase a rozpoznávat změny v přírodě v průběhu roku. Dále se učí základním způsobům společenského chování a vzájemné spolupráce. Na druhém stupni se předmět zaměřuje na poznávání důležitých míst v obci, regionu a v zemi, vytváření vztahu k přírodě a její ochraně a poznávání významných historických památek v okolí. Důležitý je rovněž nácvik chování žáků v krizových situacích. Na obou stupních vzdělávání je kladem mimořádný důraz na rozvinutí správných hygienických návyků a základních úkonů sebeobsluhy.

Časová dotace: S předmětem Svět a já se setkáme pouze na prvním stupni. V 1. a 2. ročníku se vyučuje 2 hodiny týdně, ve 3. až 6. ročníku 3 hodiny týdně. Na druhém stupni na tento předmět navazují předměty Společnost a já a Příroda a já.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	2	2	3	3	3	3	-	-	-	-
Z toho DČD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Místo výuky předmětu: kmenová třída, okolí školy, město, v němž se škola nachází, příroda

Cílové zaměření předmětu: Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vytváření a upevňování hygienických a sebeobslužných návyků
- osvojování pravidel slušného chování a jednání
- vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- poznávání svého nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu, kde žije
- rozvoji myšlení a vyjadřování, k rozšiřování slovní zásoby při pojmenovávání věcí, jevů a dějů
- chápání významu věcí a jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí
- pojmenovávání předmětů, činností, nových poznatků a zkušeností z každodenního života
- utváření pozitivního vztahu k živé i neživé přírodě
- upevňování zásad zdravého životního stylu a ke správnému jednání v situacích ohrožujících jeho zdraví a bezpečnost

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Svět a já tím, že:

- vybíráme vhodné metody práce
- vytváříme takové situace, ve kterých má žák radost z učení
- individualizujeme výchovně vzdělávací činnost
- pozitivně hodnotíme dílčí kroky a tím podporujeme vytrvalost
- opakujeme a upevňujeme získané vědomosti a procvičujeme konkrétní dovednosti
- podporujeme používání učebnic a pomůcek
- vytváříme příležitosti využívání různých informačních zdrojů (knihy, encyklopedie, časopisy, ICT)
- vedeme žáky k vyhledávání informací, získané informace s žáky třídíme a pomáháme k jejich pochopení a propojení
- dbáme na správné pojmenovávání předmětů, jevů a situací
- plánujeme činnosti a vysvětlujeme jejich účel
- motivujeme žáky k zájmu o okolní svět, o život společnosti, o přírodu

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Svět a já tím, že:

nabízíme úkoly a cvičení, která vycházejí z běžného života žáka

nepředkládáme žákovi hotovou informaci, ale vedeme ho k vlastnímu poznání
výuku individualizujeme – přizpůsobujeme možnostem a schopnostem žáků
nacvičujeme stereotypy správného chování v běžných životních situacích
při pobytu mimo školu sledujeme, jak žák uplatňuje nabyté vědomosti a dovednosti
vytváříme tvůrčí a radostnou atmosféru

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Svět a já tím, že:

- zařazujeme vyučovací metody a formy práce, které podporují komunikaci
- poskytujeme žákům dostatečný prostor k vlastnímu vyjádření
- vedeme žáky k vhodné formulaci svého názoru, k zapojení do diskuze
- používáme jednoduchá sdělení a zadáváme srozumitelné pokyny
- vymezujeme přijatelnou formu komunikace, netolerujeme hrubé a nevhodné vyjadřování žáků

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Svět a já tím, že:

vybíráme vyučovací metody a formy práce, při kterých si žáci ověřují získané sociální dovednosti v praktickém životě (obchod, pošta, divadlo, restaurace, dopravními prostředky...)

vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

podporujeme spolupráci s rodinou

dbáme na dodržování společně stanovených pravidel chování, odmítáme nepřijatelné formy chování

vedeme žáky k uvědomění si svých práv i povinností ve škole i mimo ni

vytváříme situace k respektování autority, k toleranci a sebepoznání

Kompetence občanská

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Svět a já tím, že:

podporujeme uplatňování získaných zkušeností, dovedností, postojů a návyků v běžném životě

navštěvujeme kulturní a sportovní akce a poskytujeme zpětnou vazbu v chování žáka

společně se žáky vytváříme třídní pravidla a dbáme na jejich dodržování

přístupujeme k žákovi jako k partnerovi, vhodně usměřujeme jeho volby a rozhodnutí

dodržujeme zavedený systém péče o životní prostředí

fixujeme vhodné návyky v péči o vlastní zdraví

upozorňujeme na možná nebezpečí ohrožující žáka v běžném životě
procvičujeme stereotypy chování při krizových situacích

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Svět a já tím, že:

upevňujeme základní hygienické návyky

volíme vyučovací metody a formy, které podporují samostatnou práci žáků

vybíráme pro žáka zajímavé činnosti, které ho motivují dokončit daný úkol

zařazujeme projekty, při kterých mohou žáci pracovat společně

vhodnou formou hodnotíme výsledky práce

při praktických činnostech vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny práce

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: SVĚT A JÁ

1. stupeň: 1. období – 1., 2. a 3. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: MÍSTO, KDE ŽIJEME

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- znát název své obce a adresu bydliště - zvládnout orientaci v okolí svého bydliště, v budově školy a jejím okolí - poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí – domov, třída, škola - ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy 1. ročník: - orientovat se v budově školy - seznámit s názvem své obce a nacvičovat adresu bydliště	- domov a jeho okolí - orientace v okolí bydliště, ve škole, v nejbližším okolí, prostoru - adresa bydliště - kulturní a historické zajímavosti v nejbližším okolí	- OSV – OR: rozvoj schopností poznání sebepoznání a sebepojetí - OSV – SR: poznávací schopnosti

- seznamovat se s předměty ze svého nejbližšího okolí a učit se je pojmenovat - seznamovat se s pravidly bezpečnosti při cestě do školy 2. ročník: - procvičovat název obce a adresu bydliště - orientovat se v okolí školy - poznávat a procvičovat pojmenování předmětů ze svého okolí - procvičovat pravidla bezpečnosti při cestě do školy 3. ročník: - znát název své obce a svoji adresu - orientovat se v okolí svého bydliště - poznat a pojmenovat předměty ze svého okolí - ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

TEMATICKÝ OKRUH: LIDÉ KOLEM NÁS

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý, starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy - reagovat na své jméno, oslovení, na zavolání - znát jména spolužáků a svých učitelů - poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí	- rodina a společnost, role členů rodiny, příbuzenské vztahy - mezilidské vztahy - základní pravidla společenského chování	- VDO: občanská společnost a škola - MV: kulturní rozdíly

- mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poděkovat, poprosit - poznat a pojmenovat různé lidské činnosti - jak se chovat při setkání s neznámými lidmi 1. ročník: - znát rodinné příslušníky, reagovat na své jméno a zavolání - reagovat na své jméno - seznamovat se se jmény svých spolužáků a učitelů - snažit se rozlišovat hlasy osob ze svého okolí - seznamovat se se základy společenského chování – pozdrav, poděkování, prosba - seznamovat se s lidskými činnostmi - seznamovat se s tím, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi 2. ročník: - znát blízké příbuzné - reagovat na oslovení a zavolání - znát jména spolužáků - poznat osoby podle hlasu - procvičovat základy společenského chování – pozdrav, poděkování, prosba - procvičovat poznávání lidských činností - procvičovat si znalosti o tom, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi 3. ročník: - rozlišovat stáří rodinných příslušníků a příbuzných - znát jména svých učitelů - mít osvojené základy společenského chování - poznat a pojmenovat různé lidské činnosti - mít osvojené základy společenského chování – pozdrav, poděkování, prosba	- pracovní činnosti - osobní bezpečí, chování v krizových situacích	
---	--	--

- poznat a pojmenovat různé lidské činnosti - jak se chovat při setkání s neznámými lidmi		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

TEMATICKÝ OKRUH: LIDÉ A ČAS

Školní výstupy/Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer) - rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu - znát rozvržení svých denních činností - znát dny v týdnu - rozlišovat roční období podle charakteristických znaků 1. ročník: - nacvičovat jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer) a poznávání denní doby podle obrázku nebo piktogramu - seznamovat se s režimem dne (denní činnosti) - nacvičovat dny v týdnu - poznávat roční doby na obrázku 2. ročník: - zvládnout jednoduchou orientaci v čase, - nacvičovat poznávání denní doby podle činností - procvičovat rozvržení denních činností - znát rozvržení denních činností, dny v týdnu - procvičovat dny v týdnu - procvičovat roční doby podle charakteristických znaků	- orientace v čase, určování času - roční období, příroda v ročních obdobích - den, týden, měsíc, rok - kalendář - rozvržení denních činností	- OSV – OR: rozvoj schopností poznání

3. ročník: - rozlišovat roční období - poznat denní dobu podle činností - znát rozvržení svých denních činností - znát dny v týdnu - rozlišovat roční období podle charakteristických znaků		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

TEMATICKÝ OKRUH: ROZMANITOST PŘÍRODY

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - poznat nejběžnější druhy domácích zvířat - pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny - popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřka, vítr) - znát základní zásady pobytu v přírodě 1. ročník: - seznamovat se s proměnami v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - seznamovat se s druhy domácích zvířat - poznávat různé druhy ovoce a zeleniny - seznamovat se s pojmy déšť, sníh, bouřka, vítr pomocí obrázků - poznávat zásady pobytu v přírodě 2. ročník: - pozorovat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- příroda v ročních obdobích, znaky ročních období - chování živočichů - péče o zvířata a ptáky - chování v přírodě - ovoce a zelenina, sezónní práce na zahradě - rozlišování chutí potravin, ovoce, zeleniny, nápojů	- OSV – OR: rozvoj schopností poznání

- procvičovat domácí zvířata - seznamovat se čichem s různými předměty - snažit se o pojmenování různých druhů ovoce a zeleniny - snažit se o popis počasí pomocí obrázků - pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny - procvičovat zásady pobytu v přírodě 3. ročník: - popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - poznat nejběžnější druhy domácích zvířat - pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny - popsat počasí podle obrázku		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

TEMATICKÝ OKRUH: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- dodržovat zásady osobní hygieny a zvládnout základní sebeobsluhu - pojmenovat hlavní části lidského těla - dokázat upozornit na své zdravotní potíže - vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, výletech a koupání - poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	- hygiena – mytí rukou, obličeje, správné používání WC, používání kapesníku, ubrousku, hřebenu - sebeobsluha – svlékání, oblékání, obouvání, zouvání, zapínání knoflíků a suchých zipů; péče o zevnějšek; otevírání, zavírání, odemykání a zamykání dveří; rozsvěcování a zhasínání světla - lidské tělo, části lidského těla - péče o zdraví, zdravá výživa, denní režim - nemoc, sdělení potíží, chování v době nemoci - osobní bezpečí, bezpečné chování v silničním provozu - ošetření drobných poranění	- OSV – OR: rozvoj poznávacích schopností, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace

1. ročník: - nacvičovat osobní hygienu a sebeobsluhu ve škole - seznamovat se s částmi lidského těla na obrázku a ukazováním - seznamovat se s různými zdravotními potížemi - seznamovat se se zásadami bezpečného chování při hrách, výletech a koupání - pokoušet se rozpoznat zkažené potraviny a nebezpečné látky 2. ročník: - procvičovat osobní hygienu a sebeobsluhu ve škole - procvičovat částmi lidského těla - pokoušet se upozorňovat na své zdravotní potíže - upevňovat vědomosti o zásadách bezpečného chování při hrách, výletech a koupání - procvičovat rozpoznávání zkažených potravin a nebezpečných látek 3. ročník: - dodržovat zásady osobní hygieny a zvládnout základní sebeobsluhu	- potraviny, poznávání podle čichu, vůně, zápach, nelibé pachy	
---	---	--

- pojmenovat hlavní části lidského těla - dokázat upozornit na své zdravotní potíže - vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, výletech a koupání - znát zásady bezpečného chování při hrách, výletech - poznat zkažené potraviny nebezpečné látky		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

1. stupeň: 2. období – 4., 5. a 6. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: MÍSTO, KDE ŽIJEME

čekávané výstupy/Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- popsat cestu do školy podle otázek - znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště - sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest - dodržovat zásady bezpečnosti při hrách 4. ročník: - nacvičovat popis cesty do školy podle otázek - seznamovat se s důležitými místy v nejbližším okolí školy a bydliště	- škola, její okolí, cesta do školy - bezpečnost, základy dopravní výchova - obec (město), význačná místa a instituce v obci a jejím okolí - okolní krajina (místní oblast, region), charakteristické znaky krajiny v ročních obdobích, regionální zvláštnosti	- VMEGS: Evropa a svět nás zajímá

- pomocí otázek a odpovědí se učit sdělovat poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest - procvičovat znalosti o dodržování zásad bezpečnosti při hrách 5. ročník: - procvičovat popis cesty do školy podle otázek - najít a ukázat důležitá místa v okolí školy a bydliště - formou rozhovorů sdělovat poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest - upevňovat znalosti o dodržování zásad bezpečnosti při hrách 6. ročník: - popsat cestu do školy podle otázek - znát důležitá místa v okolí školy a bydliště - sdělit vlastní zážitky z výletů a cest - dodržovat zásady bezpečnosti při hrách		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

TEMATICKÝ OKRUH: LIDÉ KOLEM NÁS

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- dodržovat pravidla soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády - projevovat toleranci k odlišnosti spolužáků	- mezilidské vztahy - příbuzenské vztahy - osobní bezpečí, chování v krizových situacích, nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich prevence	- OSV – SR: spolupráce a soutěživost - OSV – SR: mezilidské vztahy komunikace - MV: lidské vztahy

- pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti - rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby - reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech 4. ročník: - učit se dodržovat pravidla soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády - učit se o odlišnosti a individualitě každého jedince - učit se poznávat a pojmenovávat nejběžnější pracovní činnosti - učit se o vhodném a nevhodném jednání a chování - učit se o hledání pomoci v případě ohrožení vlastní osoby - učit se poznávat mimořádné situace a procvičovat reakci na pokyny dospělých 5. ročník: - procvičovat pravidla soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády - učit se toleranci k odlišnosti spolužáka - procvičovat poznávání a pojmenovávání nejběžnějších pracovních činností - všimnout si vhodného a nevhodného jednání a chování osob ve svém okolí	- protiprávní jednání a jejich postih (krádeže, šikana, zneužívání, týrání) - situace hromadného ohrožení, chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě - důležitá telefonní čísla	
---	---	--

- procvičovat znalosti o hledání pomoci v případě ohrožení vlastní osoby - upevňovat znalosti a reakce na pokyny dospělých při mimořádných událostech 6. ročník: - dodržovat pravidla soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády - projevovat toleranci k odlišnosti spolužáků - pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti - rozpoznat nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby - reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

TEMATICKÝ OKRUH: LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- poznat, kolik je hodin (celé hodiny) - rozlišovat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra) - znát roční období a měsíce - porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	- orientace v čase, roční období, kalendář - naše země v dávných dobách, způsob života v pravěku - současnost a minulost v našem životě (rozdíly ve způsobu života)	- EV: vztah člověka k prostředí

- seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji 4. ročník: - nacvičovat hodiny (celá hodina) - seznamovat se s orientací v čase (včera, dnes, zítra) - nacvičovat rozdělení roku na roční období a měsíce - seznamovat se s rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti na obrázcích - významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k našemu městu 5. ročník: - procvičovat hodiny (celá hodinu) - procvičovat orientaci v čase (včera, dnes, zítra) - procvičovat rozdělení roku na roční období a měsíce - ukázat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti na obrázcích - významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k našemu regionu 6. ročník: - určovat čas na celou hodinu - orientovat se v čase (včera, dnes, zítra) - znát roční období a měsíce - porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků - seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k našemu kraji	- významné historické objekty v regionu ČR, regionální pověsti, tradiční lidové svátky	
---	---	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

TEMATICKÝ OKRUH: ROZMANITOSTI PŘÍRODY

Očekávané výstupy/Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- poznat rozdíly mezi stromy a keři - poznat nejbližší volně žijící zvířata - rozlišovat listnaté a jehličnaté stromy - vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí - znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí 4. ročník - nacvičovat rozdíly mezi stromy a keři - poznat nejbližší volně žijící zvířata - seznamovat se s listnatými a jehličnatými stromy	- stromy a keře; ovocné, okrasné, listnaté, jehličnaté - sezónní práce na zahradě, poli - les - chování živočichů - volně žijící zvířata – zajíc, ježek, srnka, myš, kos, vlaštovka, motýl, včela, moucha, zmije, užovka, kapr, pstruh - péče o zvířata a ptáky - ochrana přírody, chování v přírodě, péče o životní prostředí	- EV: ekosystémy základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí vztah člověka k prostředí

- učit se o škodlivých vlivech na přírodní prostředí - seznamovat se s pravidly ochrany přírody a životního prostředí 5. ročník - procvičovat rozdíly mezi stromy a keři - poznat nejbližší volně žijící zvířata - poznávat listnaté a jehličnaté stromy na obrázku - procvičovat vědomosti o škodlivých vlivech na přírodní prostředí - procvičovat pravidla ochrany přírody a životního prostředí 6. ročník - poznat rozdíly mezi stromy a keři - poznat nejbližší volně žijící zvířata - rozlišovat listnaté a jehličnaté stromy v reálu - vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí - znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

TEMATICKÝ OKRUH: ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Očekávané výstupy/ Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady správné výživy - dokázat sdělit a popsat své zdravotní potíže - vědět, na koho se obrátit o pomoc - zvládnout ošetření drobných poranění - uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce - reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 4. ročník: - opakovat, procvičovat a rozšiřovat hygienické návyky a sebeobslužné dovednosti - seznamovat se se zásadami správné výživy - učit se hovořit o svých zdravotních potížích - poznat drobná poranění a nacvičovat jejich ošetření - nacvičovat pravidla silničního provozu pro chodce	- sebeobsluha – skládání oděvu na určené místo, věšení na ramínko; čištění a ukládání obuvi; zásady vkusného a účelného oblékání - péče o zdraví, zdravá výživa, osobní hygiena - nemoc, sdělení obtíží - ošetření drobného poranění - osobní bezpečí, bezpečné chování v silničním provozu - ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním - preventivní chování – zneužívání nebezpečných látek	- OSV – OR: psychohygiena - OSV – SR: mezilidské vztahy

- učit se poznávat mimořádné události a nacvičovat správnou reakci na pokyny dospělých 5. ročník: - uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti - procvičovat zásady správné výživy - sdělit své zdravotní potíže a pokusit se je popsat - procvičovat ošetření drobných poranění - procvičovat pravidla silničního provozu pro chodce - upevňovat poznávání mimořádných situací a procvičovat reakci na pokyny dospělých 6. ročník: - uplatňovat zásady správné výživy - popsat své zdravotní potíže - zvládnout ošetření drobných poranění - uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce - reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

NÁZEV PŘEDMĚTU: SPOLEČNOST A JÁ

Charakteristika předmětu: stěžejním úkolem vyučovacího předmětu **Společnost a já** je připravit žáky na občanský život. Předmět se podílí na utváření postojů žáků k důležitým oblastem lidského života, formuje osobnost žáků zejména po stránce mravní, pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích. Úkolem předmětu je i výchova k toleranci, respektování lidských práv, k ochraně životního prostředí a kulturních hodnot. Prostřednictvím tohoto předmětu jsou žákům poskytnuty základní poznatky o vývoji lidstva a vlastního národa.

Vzdělávací obsah předmětu zahrnuje tématické okruhy: **Historie našeho národa**

Člověk ve společnosti

Poznatky o společnosti

Péče o občana

Vzdělávací oblast: obsah předmětu navazuje a rozšiřuje vzdělávací obor z 1. stupně Svět a já, vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**.

Časová dotace: vzdělávací obsah tohoto oboru se realizuje pouze na 2. stupni v časové dotaci 2 hodiny týdně (ve všech ročnících).

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
--------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

Týdenní dotace	–	–	–	–	–	–	2	2	2	2
Z toho DČD	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Místo výuky předmětu: kmenová učebna, okolí školy, exkurze, výlety.

Cílové zaměření předmětu:

získávat základní poznatky o minulosti a současnosti naší země
 poznávat postupné změny způsobu života lidí
 poznávat historické a kulturní památky v nejbližším okolí
 zvládat přiměřeně náročné situace běžného života
 osvojit si základy společenského chování, soužití s ostatními lidmi a pozitivní mezilidské vztahy
 vyjadřovat vlastní myšlenky, postoje a potřeby, nacházet své role ve společnosti
 mít úctu k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
 rozvíjet respekt ke kulturním, náboženským a jiným odlišnostem lidí, skupin a různých společenství
 chápat práva a povinnosti občanů, rozpoznávat protiprávní jednání a být si vědom jeho důsledků

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Společnost a já tím, že:
 volíme vhodné metody pro osvojení učiva
 žáka pozitivně motivujeme, povzbuzujeme ho kladným hodnocením
 individualizujeme vzdělávací činnost
 vytváříme příležitosti k využívání informačních zdrojů
 dbáme na správné užívání termínů, znaků a symbolů
 co nejvíce využíváme situace z reálného života, názorný materiál a pomůcky
 dbáme na dokončení zadaných úkolů

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Společnost a já tím, že:
nepředkládáme žákovi hotovou informaci, ale úkol, který přizpůsobujeme jeho možnostem a schopnostem
vedeme žáky k přemýšlení o zadané práci, napomáháme s orientací v ní
zabraňujeme fixaci chybných řešení
vytváříme pozitivní klima

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Společnost a já tím, že:
vytváříme situace vhodné ke komunikaci
jasně vymezujeme přijatelnou formu komunikace
poskytujeme žákovi dostatek času pro sebevyjádření
připravujeme žáka na zvládání komunikace s jinými lidmi či v mimořádných situacích

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Společnost a já tím, že:
srozumitelně a důrazně odmítáme nepřijatelné formy chování
vedeme žáka k poznání sama sebe
učíme žáka týmové práci
vedeme žáky k respektování a dodržování stanovených pravidel při výuce

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Společnost a já tím, že:
respektujeme osobnost každého žáka
spolupracujeme se žáky při vytváření třídních a školních pravidel
dbáme na uplatňování získaných zkušeností, dovedností, postojů a návyků v běžném životě
rozvíjíme chápání nutnosti pravidel ve společnosti
podporujeme návštěvy kulturních památek

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Společnost a já tím, že:
vybíráme pro žáka atraktivní činnosti, které ho motivují dokončit zadaný úkol
usilujeme o nejvyšší možnou samostatnost

vhodným způsobem hodnotíme průběh a výsledek žákovy práce
vedeme žáka k reálnému sebehodnocení a hodnocení práce ostatních
učíme žáka využívat získané poznatky v praxi

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: SPOLEČNOST A JÁ
2. stupeň: 7., 8., 9. a 10. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: HISTORIE NAŠEHO NÁRODA

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí - mít základní poznatky z období počátku českého státu - vědět o významných osobnostech našich dějin - mít představu o významných historických událostech v naší zemi 7. ročník: - poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí 8. ročník:	- pravěk, život v pravěku, první státní útvary na našem území - významné osobnosti našich dějin - světové války, vznik samostatné ČR - vznik československého státu, 1. Prezident T. G. Masaryk - vznik České republiky, vstup ČR do EU	- VDO: občan, občanská společnost a stát - formy participace občanů v politickém životě

- mít základní poznatky z období počátku českého státu - seznámit se s význačnými osobnostmi z období počátku českého státu 9. ročník: - seznamovat se s význačnými osobnostmi našich dějin - seznamovat se s významnými historickými událostmi v naší zemi 10. ročník: - vědět o významných osobnostech našich dějin - mít představu o významných historických událostech v naší zemi		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

TEMATICKÝ OKRUH: ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků - respektovat pravidla společenského soužití - uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišovat projevy nepřiměřeného chování	- obec, region, kraj – zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje, přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje, regionální pověsti - rodina, škola – funkce a struktura rodiny, odpovědnost rodičů za výchovu dětí, práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole - naše vlast – významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast, státní svátky - mezilidské vztahy ve společnosti, základní pravidla společenského chování, mezilidská	- MV: etnický původ

- znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům - vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu - tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti 7. ročník: - učit se o rodinném životě a o postavení a rolích rodinných příslušníků - poznávat a snažit se dodržovat pravidla společenského soužití - na konkrétních situacích si všímat vhodných a nevhodných způsobů chování a komunikace - učit se chápat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a ohleduplnosti ke starým, nemocným a - postiženým spoluobčanům - učit se o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu - seznamovat se s existencí minoritních skupin ve společnosti 8. ročník: - znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům - snažit se respektovat pravidla společenského soužití - sám se snažit o vhodné způsoby chování a komunikace a o vyvarování se nepřiměřeného chování	- komunikace, úcta k člověku, rovnoprávné postavení žen a mužů, rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin	
--	---	--

- být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům - vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu - procvičovat znalosti o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu - seznamovat se s názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti 9. ročník: - respektovat pravidla společenského soužití - rozlišovat projevy nepřiměřeného chování - procvičovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích a vyvarovat se nepřiměřenému chování - uvědomovat si hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi - upevňovat znalosti o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu - snažit se tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti 10. ročník: - uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišovat projevy - nepřiměřeného chování - znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

TEMATICKÝ OKRUH: POZNATKY O SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
--------------------------------	-------	------------------

- znát symboly našeho státu a prezidenta republiky - být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů - uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání - být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU 7. ročník: - poznávat symboly našeho státu a prezidenta republiky - seznamovat se se základními právy a povinnostmi občanů - seznamovat se s riziky a důsledky protiprávního jednání 8. ročník: - procvičovat symboly našeho státu a prezidenta republiky - procvičovat vědomosti o základních právech a povinnostech občanů - procvičovat znalosti o rizicích a důsledcích protiprávního jednání 9. ročník: - znát symboly našeho státu a prezidenta republiky - upevňovat vědomosti o základních právech a povinnostech občanů - upevňovat vědomosti o rizicích a důsledcích protiprávního jednání 10. ročník:	- prezident republiky, státní symboly, státní občanství - lidská práva, práva dítěte (týrané dítě, zneužívané dítě) - rodinné právo - šikana, diskriminace - člověk a právo – práva a povinnosti občana, policie a soudy, právní dokumenty občana - druhy a postihy protiprávního jednání; trestná činnost mládeže - evropská integrace, postavení ČR v rámci EU	- VDO: občan, občanská společnost a stát
--	--	--

- uvědomovat si základními práva a povinnosti občanů - uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání - vědět základní informace o evropské integraci, postavení ČR v rámci EU		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

TEMATICKÝ OKRUH: PÉČE O OBČANA

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu - rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany - využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací - mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí 7. ročník: - nacvičovat vyřizování svých osobních záležitostí a požádání o radu - učit se rozeznávat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	- vzdělávání v ČR – právo na vzdělání, význam vzdělání, příprava na profesní uplatnění - pracovní uplatnění, kvalifikace, rekvalifikace, odměna za práci, nezaměstnanost, pracovní úřady, - finanční podpora v nezaměstnanosti - peníze a jejich funkce, hospodaření s penězi - zdravotní a sociální péče, systém zdravotní péče, zdravotní a sociální pojištění, sociální zabezpečení - člověk a volný čas, kultura, sport, volnočasové aktivity, nevhodné užívání volného času, ohrožení sociálně patologickými jevy, nebezpečí drog	- MEV: interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací - využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací - všeobecně být seznámen s existencí různých organizací, které pomáhají potřebným občanům - rozšiřovat si znalosti o mimořádných událostech a osvojovat si dovednosti potřebné k ochraně zdraví 8. ročník: - procvičovat vyřizování svých osobních záležitostí a požádání o radu - procvičovat rozeznávání nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - seznamovat se s možnostmi sociální péče o potřebné občany - seznamovat se se znalostmi o existenci různých organizací, které pomáhají potřebným občanům v našem městě - procvičovat si znalosti o mimořádných událostech, procvičovat dovednosti potřebné k ochraně zdraví 9. ročník: - snažit se o samostatné vyřizování svých osobních záležitostí, v případě potřeby snažit se požádat o radu - snažit se rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - procvičovat znalosti vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany		
---	--	--

- vědět o službách pomáhajících organizacích - upevňovat si znalosti o mimořádných událostech a upevňovat osvojení dovedností potřebných k ochraně zdraví 10. ročník: - dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu - rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - znát možnosti sociální péče o potřebné občany - využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací - mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

NÁZEV PŘEDMĚTU: PŘÍRODA A JÁ

Charakteristika předmětu: tento předmět zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné znalosti a dovednosti. Výchovně vzdělávací náplní předmětu je seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a uvědomují si lidskou závislost na přírodních zdrojích, získávají základní znalosti o ochraně přírody. Vychází se zde z osobních poznání a zkušeností žáků.

Vzdělávací oblast: Obsah předmětu navazuje a rozšiřuje vzdělávací obor z 1. stupně Svět a já a vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**.

Časová dotace: vzdělávací obsah tohoto oboru se realizuje pouze na 2. stupni a to ve všech ročnících v časové dotaci 3 hodiny týdně.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	–	–	–	–	–	–	3	3	3	3
Z toho DČD	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

Místo výuky předmětu: ve třídách, praktická cvičení probíhají v terénu, jsou doplňována exkurzemi a výlety.

Cílové zaměření předmětu:

rozvíjení schopnosti vnímat přírodní zákonitosti a získané poznatky využít v praxi

seznámení s příčinami přírodních jevů

vnímání vztahů a souvislostí mezi činnostmi lidí, životním prostředím a přírodou

podílení se svým chováním na ochraně životního prostředí

získávání praktických zkušeností s přírodními i umělými látkami a materiály

získání elementárního povědomí o existenci různých zemí, o planetě Zemi, o vesmíru

utváření a využívání dovedností v situacích ohrožujících životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Příroda a já tím, že:

vytváříme takové situace, ve kterých má žák radost z učení

způsob osvojování učiva volíme podle individuálních možností žáka

co nejvíce používáme názorný materiál, využíváme reálné situace

plánujeme činnosti a vysvětlujeme jejich význam

vedeme žáka k vyhledávání potřebných informací

soustavně opakujeme a procvičujeme získané vědomosti a dovednosti
při práci žáka pozitivně hodnotíme

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Příroda a já tím, že:
nepředkládáme žákovi hotovou informaci, ale úkol, který přizpůsobujeme jeho možnostem a schopnostem
vytváříme situace, v nichž žák využívá osvojené stereotypy
vedeme žáka k sebekontrolě, k systematičnosti, k vytrvalosti a přesnosti
při mimoškolních aktivitách sledujeme, jak žák prakticky řeší problémové situace

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Příroda a já tím, že
podporujeme snahu komunikovat bez zábran
vedeme žáka k vhodnému způsobu sebevyjádření
poskytujeme žákovi dostatek času, vedeme ho ke správné formulaci odpovědi
používáme jasné a srozumitelné pokyny
zařazujeme projektovou výuku podporující komunikaci ve skupině

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Příroda a já tím, že:
vedeme žáka k poznání sama sebe
vedeme žáka k pochopení významu stanovení pravidel
respektujeme práva žáka, vyžadujeme důsledné plnění povinností
poskytujeme žákovi dostatek možností k prezentaci jeho práce

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Příroda a já tím, že:
dbáme na uplatňování získaných zkušeností, dovedností, postojů a návyků v běžném životě
vyžadujeme dodržování domluvených pravidel
fixujeme vhodné návyky v péči o vlastní zdraví
na modelových situacích procvičujeme stereotypy chování při krizových situacích

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Příroda a já tím, že:
před započítím aktivity připomínáme pravidla bezpečnosti
vybíráme pro žáka zajímavé činnosti, které ho motivují k ukončení
při práci vedeme žáka k maximální možné samostatnosti

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PŘÍRODA A JÁ

2. stupeň: 7., 8., 9. a 10. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY

Školní výstupy / Žák by měl:	Učivo	Průřezová témata
- poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu - rozeznat zdroje tepla - rozpoznat jednotlivé skupenství - rozeznat zdroje zvuku - vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka - být informován o zdrojích elektrického proudu - rozpoznat zdroje světla - znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji - být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období 7. ročník	- základní fyzikální vlastnosti látek - pohyby těles, pohyb a klid těles - jednoduché stroje a jejich užití v praxi - druhy energie, elektrárny – vodní, tepelné, jaderné, ochrana lidí před radioaktivním zářením - přeměny skupenství, tání a tuhnutí, teplota varu kapaliny - zdroje zvuku, ozvěna, hudební nástroje, škodlivost nadměrného hluku - elektrické spotřebiče, dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji, první pomoc při zasažení elektrickým proudem zdroje světla, využití zrcadel, praktické využití optických přístrojů - pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce; měsíční fáze	- EV: základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí

- poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu - rozpoznat jednotlivá skupenství 8. ročník - rozeznat zdroje tepla - rozeznat zdroje zvuku - vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka 9. ročník: - být informován o zdrojích elektrického proudu - znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji 10. ročník - rozpoznat zdroje světla - být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

TEMATICKÝ OKRUH: ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE

Školní výstupy / Žák by měl:	Učivo	Průřezová témata
- rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné	- vlastnosti látek, hustota, rozpustnost - nebezpečné látky a přípravky, označení a užívání běžných chemikálií	- EV: základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí

- rozlišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní - vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat, rostlin - vědět o znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta - poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat - získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách 7. ročník: - rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné - rozlišit druhy vody – pitná, užitková, odpadní - vědět o znečišťování vody ve svém nejbližším okolí 8. ročník: - vědět o znečišťování vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta - vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat, rostlin 9. ročník: - učit se poznávat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat - získávat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách	- zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě - mimořádné události, úniky nebezpečných látek, havárie chemických provozů, ekologické katastrofy - vliv teploty a míchání na rychlost rozpouštění pevné látky - voda – voda v přírodě, pitná a užitková voda, odpadní vody, čistota vody, ochrana zdrojů vody - vzduch – kyslík jako jedna ze složek vzduchu, čistota ovzduší, ochrana ovzduší - paliva – ropa, uhlí, zemní plyn – příklady využití - bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny – jejich zdroje, vliv na zdraví člověka - stavební pojiva, cement, vápno, sádra, užití v praxi, bezpečnost při práci - plasty – použití, likvidace - označování a symboly nebezpečných látek - hořlaviny – zásady zacházení, první pomoc při popálení nebo poleptání - léčiva a návykové látky - správné užívání léků, nebezpečí při zneužívání, nebezpečí drogové závislosti	- MV: interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
---	---	--

10. ročník:		
- poznat podle etikety chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat - mít základní vědomosti o léčivech a návykových látkách		

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

TEMATICKÝ OKRUH: ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období - vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku - poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby - vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování - znát vybrané zástupce rostlin a živočichů - znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub - znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích - vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují - dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	- stavba těla rostlin – význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin - význam rostlin a jejich ochrana, využití hospodářsky významných rostlin, chráněné rostliny, léčivé rostliny, jedovaté rostliny (nebezpečí při požití jedovatých plodů – první pomoc) - houby s plodnicemi – jedlé a jedovaté houby, zásady sběru, konzumace, první pomoc při otravě houbami - významní zástupci živočichů podle jejich životního prostředí – voda, vzduch, země - rozšíření, význam a ochrana živočichů, hospodářsky významné druhy, kriticky ohrožené druhy živočichů	- EV: ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí

- vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince 7. ročník: - získávat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období - seznamovat se se způsobem péče o rostliny, s významem hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstováním a poznávat jejich vybrané zástupce - učit se poznávat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby - seznamovat se se způsobem péče o zvířata během roku, poznávat jejich vybrané zástupce - učit se o významu lesa, společenství stromů, rostlin a hub - seznamovat se s činnostmi, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují - učit se základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody - seznamovat se se způsoby ochrany přírody na úrovni jednotlivce - seznámit se s jednotlivými částmi lidského těla 8. ročník: - rozšiřovat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období - procvičovat způsoby péče o rostliny, vědomosti o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování a poznávat jejich vybrané zástupce	- stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla - ochrana přírody a životního prostředí, chráněná území - praktické poznávání přírody (vycházky, práce na pozemku...)	
--	--	--

- procvičovat způsoby péče o zvířata během roku, poznávat další vybrané zástupce - rozšiřovat znalosti o významu lesa, společenství stromů, rostlin a hub - upevňovat znalosti o činnostech, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují - procvičovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody - procvičovat znalosti o způsobech ochrany přírody na úrovni jednotlivce - procvičovat jednotlivé části lidského těla, učit se je pojmenovat a učit se o základních životních funkcích 9. ročník: - procvičovat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období - upevňovat znalosti o způsobu péče o rostliny, vědomosti o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování a poznávat jejich vybrané zástupce - poznávat další vybrané zástupce - upevňovat poznatky o našich nejběžnějších jedlých a jedovatých houbách - upevňovat znalosti o způsobu péče o zvířata během roku, poznávat další vybrané zástupce - procvičovat znalosti o významu lesa, společenství stromů, rostlin a hub - pokoušet se aplikovat znalosti o činnostech, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují		
---	--	--

- upevňovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody - upevňovat znalosti o způsobech ochrany přírody na úrovni jednotlivce - upevňovat znalosti o jednotlivých částech lidského těla, procvičovat jejich pojmenování a znalosti o základních životních funkcích 10. ročník: - upevňovat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období - vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku - vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování - znát vybrané zástupce rostlin a živočichů - znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích - dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody - vědět, jak chránit přírodu na úrovni jednotlivce		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

TEMATICKÝ OKRUH: ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU

Očekávané výstupy/Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
------------------------------	-------	------------------

- orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny - najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice - vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy - orientovat se na mapě města podle vybraných bodů - vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí - vědět o přírodních zvláštностech a kulturních zajímavostech svého regionu - uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života 7. ročník: - seznamovat se s orientací na mapě podle barev (vodstvo, horstvo, nížiny) - seznámit se se světadíly, oceány a moři - seznámit se se státy EU - seznamovat se se zásadami bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - učit se o nebezpečí živelných pohrom a o chování v případě ohrožení života 8. ročník: - procvičovat orientaci na mapě podle barev - najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a ukázat státní hranice, najít sousední státy ČR	- mapa, orientace na mapě podle barev, hranice kraje, republiky, sousední státy - Česká republika, zeměpisná poloha, členitost - světadíly, moře, oceány, státy EU - kraje, města, doprava - přírodní zajímavosti regionu, zásady ochrany přírody a životního prostředí - místní region, zeměpisná poloha, ohrazení vzhledem k okolním regionům - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života, živelní pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom	- VMEGS:objevujeme Evropu a svět jsme Evropané
--	---	--

- seznámit se s regiony ČR a dopravou na území naší republiky a do zahraničí - procvičovat zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - procvičovat si vědomosti o nebezpečí živelných pohrom a znalosti o chování v případě ohrožení života 9. ročník: - orientovat se na mapě podle barev - vyhledat na mapě kraj (region) podle bydliště nebo místa školy - blíže poznávat svůj region a město - přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavostmi, druhy dopravy v regionu, ve městě - na mapě města nacvičovat orientaci podle vybraných bodů - snažit se v praxi o dodržování zásad bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - upevňovat si vědomosti o nebezpečí živelných pohrom a učit se adekvátně jednat v případě ohrožení života 10. ročník: - orientovat se na mapě města podle vybraných bodů - upevnit znalosti o svém regionu a městě - přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavostmi, druhy dopravy v regionu, ve městě - uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě - adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života		
---	--	--

--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vv

NÁZEV PŘEDMĚTU: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu: Hudební výchova rozvíjí hudebnost žáků, jejich kladný vztah k hudbě a druhotně také jejich pohybovou kulturu. Podporuje schopnost žáků hudbu emocionálně prožít. Rozvíjí intonační, rytmické a pohybové dovednosti žáků i jejich pozornost a paměť. Formuje potřebu hudby v životě.

Vzdělávací oblast: Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Tato vzdělávací oblast kultivuje osobnost žáků, dává jim prostor k seberealizaci, zprostředkovává jim zážitky prostřednictvím vlastní tvorby a recepcce. Plní i funkce psychoterapeutické – pomáhá k odreagování, ke koncentraci pozornosti, k překonání únavy. Harmonizující prostředí a vlastní tvorba snižuje vnitřní napětí, nesoustředěnost i agresivitu. Napomáhá rozvíjení komunikace, smyslového vnímání a vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci.

Časová dotace: Předmět Hudební výchova je vyučován od prvního do desátého ročníku. Na prvním stupni je celková časová dotace 2 hodiny týdně, přičemž v 1.- 4. ročníku je jedna hodina disponibilní. Na druhém stupni je předmět vyučován v týdenní dotaci 1 hodina týdně s jednou hodinou disponibilní ve všech ročnících druhého stupně.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Z tOho DČD	1	1	1	1	-	-	1	1	1	1

Místo výuky předmětu: kmenová třída, multisenzorická místnost, kulturní akce (koncerty, divadelní představení)

Cílové zaměření předmětu:

využívání a rozvíjení tvořivých schopností a dovedností
rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
ke kultivovanému vystupování a získání sebedůvěry
poznání, že hudba obohacuje život člověka
poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a k vědomí, že je třeba ji chránit
seznámení se s hudbou a tanci jiných národů a etnik

Výchovně vzdělávací strategie, klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Hudební výchova tím, že:
vytváříme takové situace, ve kterých má žák radost z hudby, ze zpěvu
opakujeme a procvičujeme získané vědomosti a dovednosti
pozitivně hodnotíme dílčí kroky a tím podporujeme vytrvalost
motivujeme žáky k zájmu o hudbu, nabízíme různé žánry k poslechu

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Hudební výchova tím, že:
vytváříme pozitivní klima
vedeme žáky k přemýšlení o problému a až následně k jeho řešení
při mimoškolních aktivitách sledujeme, jak žák prakticky řeší problémové situace

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Hudební výchova tím, že:
podporujeme snahu o spontánní vyjádření
vytváříme pozitivní klima a poskytujeme dostatečný prostor k vlastnímu vyjádření
podporujeme vyjádření vlastního hudebního názoru
vedeme žáky k pozitivní prezentaci své osoby
podporujeme mimoškolní aktivity

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Hudební výchova tím, že:
podporujeme návštěvy kulturních zařízení, pořádáme kulturní akce, vedeme žáky k aktivní účasti
vytváříme situace, při kterých si žáci ověřují získané sociální dovednosti (návštěva divadla, koncertu...)
oceňujeme pozitivní emoce a projevy chování
vedeme žáky k poznání sebe sama, k prožitku z hudby, tance
ke každému přistupujeme individuálně a rozvíjíme jeho jedinečnosti

Kompetence občanská

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Hudební výchova tím, že:
nabízíme a navštěvujeme kulturní akce
pozitivně hodnotíme kladné projevy chování
respektujeme žáka jako partnera – jeho volby a rozhodnutí
fixujeme vhodné návyky v péči o zdraví (hlasová hygiena, dechová cvičení)
rozvíjíme chápání nutnosti pravidel ve společnosti

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Hudební výchova tím, že:
k činnosti motivujeme a podáváme jasné a srozumitelné pokyny
do výuky zařazujeme společné projekty, vybíráme pro žáka atraktivní činnosti

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: HUDENÍ VÝCHOVA

1. stupeň: 1. období – 1., 2. a 3. ročník

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem - užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem - vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehupební i hudební zvuky - soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby - naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat - reagovat pohybem na hudbu 1. ročník: - seznamovat se s cviky správného dýchání a srozumitelné výslovnosti, s cviky zrakového a sluchového vnímání a cviky motorické koordinace - nacvičovat jednoduchá říkadla, pokoušet se o jejich rytmiizaci - vnímat poslech jednoduché známé písně či skladby - seznamovat se s jednoduchými lidovými a umělými písněmi a skladbami	- vokální a instrumentální činnosti - pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové - zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu - rytmus, hra na tělo - hra na nástroje Orffova instrumentáře - poslechové činnosti - výška, síla, délka tónu - rozpoznávání tempa a rytmu - zpěvní hlasy - zvuk hudebních nástrojů - melodie a skladby určené dětem - hudebně pohybové činnosti - pochod podle hudebního doprovodu - pohybové hry s říkadly - popěvky - pohybový projev podle hudby – improvizace - hudebně relaxační techniky	- OSV – OR: rozvoj schopností poznává seberegulace a sebeorganizace - OSV – SR: spolupráce a soutěživost

- seznamovat se s různými jednoduchými hudebními nástroji - vnímat různé nehupební i hudební zvuky - pokoušet se provádět jednoduché pohybové hry s dětskými říkadly a popěvky 2. ročník: - procvičovat cviky správného dýchání a srozumitelné výslovnosti - cvičit soustředění na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby - procvičovat jednoduchá říkadla a jejich rytmiizaci - nacvičovat jednoduché písně a melodie - pokoušet se hrát na různé jednoduché hudební nástroje (přiměřeně svým schopnostem a dovednostem) - pokoušet se napodobovat různé nehupební i hudební zvuky - procvičovat pohybové hry s popěvkami či říkadly - ročník: - správně hospodařit s dechem a snažit se (podle svých možností) srozumitelně vyslovovat - soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby - pokoušet se o rytmiizaci říkadel - zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem - při hudebních aktivitách hrát na různé hudební nástroje (přiměřeně svým schopnostem a dovednostem) - vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehupební i hudební zvuky		
---	--	--

- reagovat pohybem na hudbu		
-----------------------------	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

1. stupeň: 2. období – 4., 5. a 6. ročník

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem - rozlišit hudební i nehmudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké-dlouhé, vyšší-nižší - správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel - soustředit se na poslech jednoduchých skladeb - poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách - propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry 4. ročník: - procvičovat správné dýchání, hospodaření s dechem a srozumitelnou výslovnost - osvojovat si písně - rozlišit hudební i nehmudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas	- vokální a instrumentální činnosti - pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové - zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu - rytmus, hra na tělo - hra na nástroje Orffova instrumentáře - poslechové činnosti - výška, síla, délka tónu - rozpoznávání tempa a rytmu - zpěvní hlasy - zvuk hudebních nástrojů - melodie a skladby určené dětem - hudebně pohybové činnosti - pochod podle hudebního doprovodu - pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky	- OSV – SR:komunikace spolupráce a soutěživost

- seznamovat se s jednoduchými skladbami poslechem - přiřazovat rytmický hudební nástroj k pojmu - pokoušet se o vlastní pohyb k dané hudbě, nacvičit přísunný krok stranou 5. ročník: - dbát na správné dýchání, správné hospodaření s dechem a srozumitelnou výslovnost - procvičovat písně - rozeznat tóny: krátké-dlouhé, vyšší-nižší - poslouchat jednoduché skladby - k rytmickému hudebnímu nástroji přiřadit pojem - propojit vlastní pohyb s hudbou, nacvičit otočku ve dvojicích 6. ročník: - správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytimizaci říkadel - zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem - soustředit se na poslech jednoduchých skladeb - poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách - propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry	- pohybový projev podle hudby – improvizace hudebně relaxační techniky -	
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

2. stupeň: 7., 8., 9. a 10. ročník

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
--------------------------------	-------	------------------

- využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu - interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně - doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje - soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů - zvládnout základní kroky jednoduchého tance 7. ročník: - podle individuálních schopností a dovedností procvičovat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu - nacvičovat interpretaci před kolektivem ve třídě 8. ročník: - podle individuálních schopností a dovedností stále procvičovat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu - procvičovat interpretaci lidové nebo umělé písně před spolužáky z jiných tříd 9. ročník: - podle individuálních schopností a dovedností upevňovat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu - procvičovat interpretaci lidové a umělé písně před cizím kolektivem 10. ročník: - podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu	- vokální činnosti a instrumentální činnosti - upevňování správných pěveckých návyků, zřetelná výslovnost, správné dýchání - lidové i umělé písně - rytmická cvičení a rytmizace říkadel - seznámení s hudebními pojmy, nota, notová osnova, hudební klíč - hra na tělo, nástroje Orffova instrumentáře - poslechové činnosti - rozpoznání zvuků vybraných hudebních nástrojů - poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů, vybraných ukázek našich i zahraničních interpretů - seznámení s významnými hudebními skladateli - hudebně pohybové činnosti - improvizovaný pohyb podle hudby - hudebně pohybové hry - základní taneční kroky jednoduchých tanců - relaxační techniky, muzikoterapie	- OSV – MR : hodnoty, postoje, praktická etika
--	---	--

- interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně při různých akcích školy		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

NÁZEV PŘEDMĚTU: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu: Obsah učiva výtvarné výchovy není na 1. stupni izolován pouze do hodin výtvarné výchovy, ale s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem žáků na 1. stupni jsou využívány mezipředmětové vztahy. Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova učí žáky osvojovat si a užívat různé výtvarné techniky, vnímat okolní svět a poznávat sebe samého. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, rozvoj tvořivosti a využívání vlastní fantazie. Podporuje kritické myšlení a logické uvažování. Vede k rozvíjení smyslového vnímání, estetického cítění a schopnosti vyjadřovat představy, pocity, emoce i zkušenosti. Výtvarná výchova pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci a zlepšovat jemnou motoriku.

Vzdělávací oblast: Vzdělávací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**.

Časová dotace: Vyučovací předmět Výtvarná výchova je na 1. a 2. stupni realizován v rámci povinné minimální časové dotace: 1. – 6. ročník 2 hodiny týdně, 7.- 10. ročník 1 hodina týdně a jednou hodinou disponibilní.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Z toho DČD	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1

Místo výuky předmětu: kmenová třída, učebna výtvarné výchovy, malování v plenéru, návštěva kulturních akcí (výstavy)

Cílové zaměření předmětu:

seznámení se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik a materiálů
rozvíjení tvořivého myšlení, fantazie
poznávání lidových zvyků a tradic
rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
rozvíjení estetického cítění a vnímání prostředí
ke kultivovanému vystupování a získání sebedůvěry

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Rozvíjíme v předmětu Výtvarná výchova tím, že:
uplatňujeme individuální přístup, zohledňující míru znevýhodnění
vytváříme příjemné prostředí, tvořivou atmosféru
motivujeme žáka kladným hodnocením a vedeme uvědomování si vlastních schopností

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme v předmětu Výtvarná výchova tím, že:
vedeme žáky ke spolupráci a stále samostatnějšímu přístupu
ve vhodných případech vedeme žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti – na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme v předmětu Výtvarná výchova tím, že:
vytváříme pozitivní klima a poskytujeme dostatečný prostor pro vyjádření
vedeme žáky k prezentaci své tvorby ve škole i na veřejnosti
učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky, zhodnotit svou práci a vzájemně si naslouchat
zařazujeme kolektivní výtvarné práce podporující komunikaci a spolupráci ve skupině

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme v předmětu Výtvarná výchova tím, že:
podporujeme osobitý výtvarný projev, jako jednu z možností poznávání sebe sama

volíme vhodné techniky a přiměřeně náročné práce, které umožňují zažít pocit radosti a uspokojení z tvořivé práce
pořádáme vlastní výstavy, navštěvujeme výstavy

Kompetence občanské

Rozvíjíme v předmětu Výtvarná výchova tým, že:
připomínáme a zařazujeme lidové zvyky a obyčeje
podněcujeme žáky k vyjadřování vlastních názorů a vedeme k respektování názorů odlišných
podporujeme návštěvy kulturních akcí a zařízení

Kompetence pracovní

Rozvíjíme v předmětu Výtvarná výchova tým, že:
vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochraně zdraví při práci
pracujeme s různými výtvarnými technikami a materiály, vedeme k organizaci vlastního pracovního místa
vhodnou motivací a výběrem výtvarné techniky rozvíjíme schopnost koncentrace na práci
vybíráme pro žáka atraktivní činnosti, které ho motivují dokončit zadaný úkol
vhodnou formou hodnotíme výsledky žákovy práce
vedeme žáky k co nejvyšší možné samostatnosti
vedeme žáky k respektování pravidel při skupinových aktivitách

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1. stupeň: 1. období – 1., 2. a 3. ročník

Očekávané výstupy/Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu - rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s pomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech - z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních	- rozvíjení grafomotoriky - prostředky a postupy pro vyjadřování emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla - v prostoru, manipulace s objekty, malba, kresba, tradiční i netradiční	- OSV – OR: rozvoj schopností poznávání seberegulace a sebeorganizace - OSV – SR: poznávací schopnosti spolupráce a soutěživost

- uplatňovat vlastní zkušenosti prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech 1. ročník: - rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s pomocí učitele barvy, tvary 2. ročník: - zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu - uplatňovat fantazii při tvůrčích činnostech 3. ročník: - rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s pomocí učitele objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních - uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech	prostředky a jejich kombinace) - ilustrace hračky - kresba křídami, voskovými pastelkami, pastelkami, - malba vodovými barvami, temperami - vybarvování obrázků - barevné skvrny, zapouštění do vody, klovatiny, soli,... - prezentace výsledků vlastní tvůrčí činnosti ve třídě i ve škole za pomoci učitele - barevné pruhy, odstíny barvy - koláže - vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce	
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

1. stupeň: 2. období – 4., 5. a 6. ročník

Očekávané výstupy/Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, a uplatnit je	- rozvíjení grafomotoriky - prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ (pohyb těla v prostoru, lidská postava, manipulace s objekty, malba, kresba,	- OSV – OR: psychohygiena - OSV – SR: mezilidské vztahy ▪ komunikace ▪ spolupráce a soutěživost

podle svých schopností při vlastní tvorbě - při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky) 4. ročník: - uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary a objekty 5. ročník: - při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, - zkušeností a fantazie - uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu 6. ročník: - rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty a uplatnit je podle svých - schopností ve vlastní tvorbě	tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace) - malba (vodové barvy, tempery) - kombinované techniky (dokreslování pastelkami, vlepování obrázků) - rozlišování barevných odstínů, ladění barev - kresba (křídly, voskovky, pastelky, fixy) - kreslení předmětů vycházejících z kruhu (míč, sněhulák, květiny) ze čtverce (kapesník, utěrka, ubrus) obdélníku (okno, ručník) - kreslení zvířat - ilustrace pohádek - vybarvování obrázků (barva, plocha) - tradiční a netradiční prostředky a výtvarné techniky, jejich kombinace - vnímání a hodnocení výsledků tvůrčí činnosti vlastní i ostatních - vnímání a hodnocení běžné umělecké produkce (malba, kresba, objekty, comics, výstavy) - prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole (pracovní prezentace za pomoci učitele pro spolužáky prezentaci školy v rámci výstav, soutěží a přehlídek) - využití PC	- VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - MV: lidské vztahy etnický původ - EV: ekosystémy lidské aktivity a problémy životního prostředí o vztah člověka k prostředí - MEV: vnímání mediálních sdělení
--	--	--

- vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti / mimoslovně, graficky /		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

2. stupeň: 7., 8., 9. a 10. ročník

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby - uplatňovat linie barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy - při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností a představ - hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele 7. ročník:	- prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ a zkušeností (umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, využívání tradičních a netradičních prostředků a jejich kombinace v ploše i prostoru) - Zátíší (skupiny ovoce, kytice, zvířata, postavy, ...) - rozlišování, třídění a hodnocení výsledků činnosti vlastních i ostatních běžné a umělecké produkce (malba, kresba, objekty, fotografie, animovaný film, výstavy,...) - výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci vlastní třídy, školy (výstavy, přehlídky, soutěže) - vnímání a porovnávání vlastních výsledků s výsledky ostatních - kreslení v přírodě - využití PC	- OSV – MR: řešení problémů a rozhodovací dovednosti hodnoty, postoje, praktická etika - VMEGS: objevujeme Evropu a svět jsme Evropané - MV: etnický původ - EV: základní podmínky života - MEV: interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby - uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše podle vlastního tvůrčího záměru 8. ročník: - uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru - uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby 9. ročník: - uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, - využívat jejich vlastnosti a vztahy - při vlastní tvorbě vycházet ze svých vlastních zkušeností a představ 10. ročník: - uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, - využívat jejich vlastnosti a vztahy - hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele		
--	--	--

--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

NÁZEV PŘEDMĚTU: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika předmětu: Předmět Výchova ke zdraví tematicky navazuje na poznatky z předmětu Svět a já, vyučovaném na prvním stupni. Výchova ke zdraví učí žáky základním poznatkům a dovednostem souvisejícím se zdravím v každodenním životě, rozvíjí psychické i psychomotorické dovednosti a zlepšuje sociální adaptabilitu. Předmět žáky vede k pochopení hodnoty a smyslu zdraví, zdravotní prevence a problémů spojených s poškozením zdraví.

Vzdělávací oblast: Vyučovací předmět Výchova ke zdraví vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Obsahem předmětu je především prevence sociálně patologických jevů, podpora dobrého soužití mezi vrstevníky a členy rodiny, znalost zásad zdravé výživy a znalost pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví.

Časová dotace: Předmět Výchova ke zdraví vyučován v 9. a 10. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1

Z toho DČD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Místo výuky předmětu: učebna, společenská místnost, tělocvična, město, exkurze a výlety

Cílové zaměření:

Vzdělávání v předmětu Výchova ke zdraví směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
 získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupném uplatňování preventivních činností podporujících zdraví
 poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
 dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
 rozpoznávání základních situací ohrožující tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a k osvojování poznatků, jak jim předcházet
 odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
 poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností
 vnímání prožitků z pohybové činnosti

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:
 vybíráme vhodné metody pro zvládnutí zadaných témat
 osvojování nového učiva provádíme individuálně
 získané vědomosti a dovednosti upevňujeme pravidelným procvičováním, hraním sociálních situací a prožitkových her
 provádíme činnosti, které žáky motivují k aktivnímu používání získaných dovedností a vědomostí
 maximálně využíváme názorných materiálů a pomůcek
 žáky při práci pozitivně hodnotíme

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:
 nabízíme takové situace, při kterých si žáci mohou vyzkoušet řešení správné i špatné, uvědomit si jej a osvojit si správné řešení
 při neúspěšné práci vedeme žáky ke schopnosti požádat o pomoc a přijmout ji
 vytváříme takové situace, které vedou k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností

zabraňujeme fixaci špatných návyků v chování
nabízíme situace a cvičení, která vycházejí z reálného života

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:
rozvíjíme všechny dostupné formy verbální i neverbální komunikace – obohacování slovní zásoby, formy alternativní komunikace apod.
vytváříme pozitivní klima a poskytujeme dostatečný prostor k vlastnímu vyjádření
jasně vymezujeme přijatelnou formu komunikace
při skupinové práci poskytujeme prostor pro komunikaci mezi spolužáky
seznamujeme žáky s možnostmi získávání informací z různých zdrojů (časopisy, noviny, encyklopedie, internet)
vedeme žáky ke schopnosti interpretovat získané informace
vytváříme takové situace, ve kterých žáci mohou využívat osvojené vědomosti, dovednosti a návyky chování v praktickém životě

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:
zařazujeme formy skupinové práce, při kterých podporujeme vzájemnou spolupráci mezi spolužáky
vedeme žáky k respektování a dodržování stanovených pravidel při výuce
respektujeme práva žáků a dbáme na dodržování zadaných povinností
poskytujeme každému žákovi dostatečný prostor
posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
vytváříme různé rizikové modelové situace (např. nabídka cigaret, alkoholu, drog), při kterých se žák učí vhodně na ně reagovat
vytváříme situace, kde se učí důrazně reagovat na možné psychické a fyzické zneužívání
seznamujeme žáky s jejich právy (Listina lidských práv a svobod apod.)

Kompetence občanská

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:
respektujeme jedinečnost každého žáka, jeho volby a rozhodnutí
dbáme na uplatňování získaných zkušeností, dovedností, postojů a návyků v běžném životě
dbáme na dodržování zásad bezpečného chování v různých prostředích, na dodržování zásad zdravého stravování
dbáme na dodržování zásad péče o životní prostředí
fixujeme správné zásady chování v krizových a mimořádných situacích

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tím, že:

fixujeme zásady dodržování základní hygieny

k práci vhodně motivujeme a podáváme jasné a srozumitelné pokyny odpovídající žakovým schopnostem

citlivě hodnotíme výsledky žakovy práce v hodinách

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

2. stupeň: 9. a 10. ročník

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní potíže - znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy - uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s cizími	- vztahy a soužití v rodině, ve škole, vrstevnické skupině - vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - dětství, puberta, dospívání, tělesné změny - sexuální dospívání, prevence rizikového sexuálního chování, antikoncepce, těhotenství - výživa a zdraví, zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, specifické druhy výživy	- MEV : vnímání mediálních sdělení interpretace vztahu mediálních sdělení a reality fungování a vliv médií ve společnosti

lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc - uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy - zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí - vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví - používat důležitá telefonní čísla a v případě potřeby pomoci - řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech 9. ročník: - vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny - chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků - umět popsat své zdravotní potíže - znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy - uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci - s cizími lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc	- tělesná hygieny, zásady osobní a intimní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví - režim dne - ochrana před přenosnými i nepřenosiými chorobami, úrazy, bezpečné chování (nemoci přenosné pohlavním stykem, hepatitidy, HIV/AIDS), preventivní a lékařská péče, chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů - relaxační techniky - civilizační choroby, zdravotní rizika, prevence - zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné, projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci – praktické dovednosti - bezpečné chování, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, ochrana člověka za mimořádných událostí	
--	--	--

10. ročník: - uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy, zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí - vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví - používat důležitá telefonní čísla a v případě potřeby pomoci - řídit se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv,

NÁZEV PŘEDMĚTU: TĚLESNÁ VÝCHOVA/ ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu: Tělesná výchova rozvíjí pohybové dovednosti žáků a podporuje rozvoj psychomotorických schopností. Umožňuje rozvíjet vlastní pohybové aktivity ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi. Vede žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové aktivitě a soutěžím. Přispívá k radosti z pohybu, působí pozitivně na koncentraci pozornosti a rozvoj volných vlastností.

Vyučovací předmět tělesná výchova na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na pohybové dovednosti a návyky získané v tomto předmětu na 1. stupni. Zdokonaluje již naučené, dále rozvíjí a učí činnosti s ohledem na stav zdravotního oslabení či postižení. Zaměřuje se na zvyšování fyzické zdatnosti, všestranný pohybový rozvoj, připravuje na kolektivní hry a soutěže.

Žákům s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem (III. zdravotní skupina) škola současně nabízí alternativní předmět **Zdravotní tělesná výchova**. Do předmětu Zdravotní tělesná výchova jsou žáci zařazováni na základě doporučení lékaře.

Vzdělávací oblast: Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**.

Časová dotace: Vyučovací předmět Tělesná výchova (Zdravotní tělesná výchova pro žáky s trvale nebo přechodně změněným zdravotním stavem) je na 1. a 2. stupni realizován v rámci povinné minimální časové dotace: 1. – 10. ročník 3 hodiny týdně pro každý ročník.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Z toho DČD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Místo výuky předmětu: tělocvična, hřiště, přírodní terén, fyzioterapeutická tělocvička s whirlpoolem

Cílové zaměření předmětu:

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1. stupeň

Nacvičování porozumění základním pokynům

Rozvíjení pohybové paměti a prostorové orientace

Osvojení si základní pohybové lokomoce

Dodržování pravidel hygieny při pohybových aktivitách

Upevňování znalostí bezpečnostních pravidel při sportovních činnostech

Posilování správného držení těla

Zvládnutí základních pravidel skupinových her

2. stupeň

Zvládání základních cviků podle nápodoby nebo slovního pokynu

Poznávání vlastních pohybových možností a omezení, rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností

Dodržování naučených hygienických návyků

Praktické využívání znalostí o bezpečném chování při pohybových hrách

Podle individuálních možností aktivní zapojení do skupinových her, soutěží

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tělesná výchova tím, že:

vytváříme situace, ve kterých má žák radost z osvojené pohybové aktivity
opakujeme a upevňujeme získané pohybové znalosti a dovednosti
při dosahování cílů volíme postupné kroky tak, aby každý měl šanci dosáhnout svoji metu
učíme žáky chápat obecně používané termíny a symboly
motivujeme žáky k zájmu o sport, nabízíme hry a sporty, které je zajímají a ve kterých mohou zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tělesná výchova tým, že:
zapojujeme žáky do soutěží a her
vedeme žáky k přemýšlení o problému a orientaci v něm (vítězství, prohra, pořadí v soutěži)
navozujeme situace, kdy žáci volí vlastní strategii a taktiku

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tělesná výchova tým, že:
vedeme žáky k porozumění a přiměřené reakci na základní povely a pokyny
učíme žáky obhájit vlastní názor, zvolit vhodnou strategii a taktiku při hře
navozujeme a usměrňujeme komunikaci mezi vrstevníky, dbáme na dodržování pravidel při hrách a soutěžích
podporujeme mimoškolní aktivity, které umožňují navazovat nové kontakty

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tělesná výchova tým, že:
připravujeme společné akce, které jsou přizpůsobeny všem žákům
učíme žáky respektovat pravidla práce v týmu a chápat význam jednotlivce pro celkový výsledek
vedeme žáky k dodržování společně stanovených pravidel
opakujeme pravidla bezpečnosti při konkrétních činnostech
vedeme žáky k poznávání svých možností a schopností
oceňujeme pozitivní emoce a projevy chování

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tělesná výchova tým, že:
vedeme žáky k podílení se na ochraně životního prostředí

fixujeme vhodné návyky v péči o vlastní zdraví

vedeme žáky ke sportovním aktivitám, učíme je vytrvalosti a snaze zlepšovat své výkony a dovednosti

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu tělesná výchova tím, že:

pravidelně a systematicky trénujeme zvládání hygienických návyků

usilujeme o nejvyšší možnou samostatnost

motivujeme žáky výběrem sportovních aktivit, které jim umožňují dosáhnout úspěchu

vhodnou formou hodnotíme výsledky práce v hodinách TV

vytváříme bezpečné pracovní prostředí při tělesných aktivitách

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň: 1. období - 1., 2. a 3. ročník

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- mít kladný postoj k pohybovým a aktivitám - zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost - reagovat na základní pokyny a povely k osvojené činnosti - mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít	- význam pohybu pro zdraví, pohybový režim, délka a intenzita pohybu, spontánní pohybové hry - příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena při TV, osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv	- OSV – OR: seberegulace a sebeorganizace - OSV – SR: spolupráce, soutěživost - MV: kulturní rozdíly

osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách 1. ročník: - zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost 2. ročník: - reagovat na základní pokyny a povely k osvojené činnosti 3. ročník: - mít kladný postoj k pohybovým a aktivitám - mít osvojeny základní pohybové lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách	- bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí - pohybové hry, pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního i netradičního náčiní, bez náčiní, motivační, tvořivé a napodobivé hry - rytmická a kondiční cvičení, vyjádření rytmu pohybem, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky - základy sportovních her, průpravné hry, základní manipulace s míčem či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, hry s upravenými pravidly - pobyt v zimní přírodě, hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu a jízdy na saních a bobech, bezpečnost při pohybových aktivitách na sněhu - organizace při TV, základní organizační činnosti - komunikace v TV, smluvené povely a signály - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her - zásady sportovního jednání a chování, fair play	
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

1. stupeň: 2. období – 4., 5. a 6. ročník

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
--------------------------------	-------	------------------

- zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla - podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením - rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností - rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti - zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti - využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích - uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti 4. ročník: - rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých	- příprava organismu, příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení - hygiena při TV, osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv - bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí - základy gymnastiky, průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na vybraném nářadí - základy atletiky, průpravné atletické činnosti, varianty chůze, běhy na krátké vzdálenosti, motivovaný vytrvalostní běh (podle schopností žáků), skok do dálky, hod míčkem - pobyt ve vodním prostředí, hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, hry ve vodě, - aquagymnastika, plavání - turistika a pobyt v přírodě, ochrana přírody, chůze v terénu - další pohybové činnosti a netradiční sporty podle podmínek školy, podle zájmu a možností žáků - organizace při TV, základní organizační činnosti - komunikace v TV, smluvené povely a signály - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností a her - zásady sportovního jednání a chování, fair play	- OSV – OR: psychohygiena - OSV – SR: spolupráce, soutěživost, komunikace, mezilidské vztahy - VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - MV: lidské vztahy
--	--	---

pohybových možností a schopností - zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla 5. ročník: - podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením - rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti 6. ročník: - využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích - uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

2. stupeň: 7., 8., 9. a 10. ročník

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
--------------------------------	-------	------------------

- usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností - cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení - využívat základní kompenzační a relaxační techniky - uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc - zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti - dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách - sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony 7. ročník: - snažit se o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti - cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení 8. ročník: - usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností 9. ročník:	- rozvoj rychlostních, vytrvalostních a koordinačních schopností - chůze v zástupu, vzad, přes nízké překážky - běh na daný signál, přes nízkou překážku - skoky, přeskok nízkých překážek, lezení, prolézání, výstup po šikmé lavičce - gymnastika cvičená s náčiním, kolébky, převaly, kotouly, výskok na 3-4 díly švédské bedny do vzporu klečmo, vztyk, seskok - rytmické a kondiční cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem - nácvik cvalu stranou, nácvik přísunného kroku - atletika, běh na krátké tratě, hod kriketovým míčkem, skok do dálky z místa - sportovní hry základy vybíjené, fotbalu, závodivé hry, honičky - turistika, pobyt v přírodě chůze a orientace v terénu, ochrana přírody, hry na sněhu, zimní sporty (podle podmínek školy a zájmu žáků) - komunikace v TV, smluvené povely, signály, gesta, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech - historie a současnost sportu, významné sportovní soutěže - pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her	- VMEGS: objevujeme Evropu a svět
---	---	--

- využívat základní kompenzační a relaxační techniky - uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc 10. ročník: - zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách - sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň: 1. období – 1., 2. a 3. ročník

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech - zaujímat správné základní cvičební polohy - zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	- konkrétní zdravotní oslabení, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obuv pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení - pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	- OSV – OR: psychohygiena - OSV – SR: spolupráce, soutěživost komunikace mezilidské vztahy - VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - MV: lidské vztahy

1. stupeň: 2. období – 4., 5. a 6. ročník

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- zvládat základní techniku speciálních cvičení; korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele	- základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení podle typu oslabení, relaxační cvičení – celková a lokální, dechová cvičení – správný dechový stereotyp - pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	- OSV – OR: psychohygiena - OSV – SR: spolupráce, soutěživost komunikace mezilidské vztahy - VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - MV: lidské vztahy

2. stupeň: 7., 8., 9. a 10. ročník

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
--------------------------------	-------	------------------

- mít odpovídající vytrvalost při korekci zdravotního oslabení - zařazovat do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení související s vlastním oslabením, snažit se o jejich optimální provedení	- základní termíny osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) - základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení podle typu oslabení, relaxační cvičení – celková a lokální, dechová cvičení – správný dechový stereotyp - pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	- OSV – OR: psychohygiena - OSV – SR: spolupráce, soutěživost komunikace mezilidské vztahy - VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - MV: lidské vztahy
---	--	---

NÁZEV PŘEDMĚTU: PRACOVNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:

Hlavním cílem pracovní výchovy ve vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** je nácvik úkonů souvisejících se sebeobslužnou činností. Jejich zvládnutí je jedním z nejdůležitějších úkolů v životě mentálně postižených. Úkoly jednotlivých tematických okruhů vedou žáky k získání vědomostí, dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení motorických schopností, manuálních dovedností a návyků žáků. Tím přispívá k jejich co nejsamostatnějšímu zapojení do každodenního života. Umožňuje jim přípravu na vykonávání jednoduchých pracovních činností.

Žáci se učí pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých. Seznamují se s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a nářadí. Učí se posoudit výsledek své práce. V 9. a 10. ročníku lze podle schopností žáků zařadit předprofesní přípravu.

Obsah vzdělávání v oboru Pracovní výchova zahrnuje tematické okruhy:

Sebeobsluha

Práce s drobným materiálem

Práce montážní a demontážní

Pěstitelské práce

Práce v domácnosti

Práce s technickými materiály (zařazeny pouze na druhém stupni)

Vzdělávací oblast: Vyučovací předmět Pracovní výchova vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.

Časová dotace: Předmět Pracovní výchova je vyučován od prvního do desátého ročníku. Na prvním stupni je celková časová dotace 21 hodin týdně, v 1. období se vyučuje v rozsahu 3 hodin týdně a ve 2. období v rozsahu 4 hodin týdně. Na druhém stupni je celková časová dotace 24 hodin týdně a to 7. a 8. ročníku se vyučuje 5 hodin týdně a v 8. - 10. ročníku se vyučuje 6 hodin týdně. V 7. a 8. ročníku je k posílení dotace počtu hodin využita jedna hodina s disponibilní časové dotace.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	3	3	3	4	4	4	5	5	6	6
Z toho DČD	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0

Místo výuky předmětu: školní třída, školní zahrada, dílna

Cílové zaměření předmětu:

zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou

rozvoj motoriky, získání základních manuálních zručností a vytváření pracovních dovedností a návyků

překonávání obtíží a dokončování pracovních úkolů

práce v kolektivu a odpovědnost za své i společné výsledky práce

osvojení dovedností k praktickému užívání a zacházení s předměty denní potřeby, s vhodně zvolenými nástroji, pomůckami a drobným nářadím

porozumění zadaným jednoduchým pracovním postupům

poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času

dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci

Klíčové kompetence, vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Pracovní výchova tým, že:

dodržujeme získané hygienické návyky, bezpečnost a ochranu zdraví při práci

využíváme dostupných materiálů a pomůcek

motivujeme žáky k zájmu o pracovní činnost nabídkou známých a zajímavých témat

vysvětlujeme smysl a účel jejich činnosti

pozitivně hodnotíme dílčí kroky a tím podporujeme zájem a vytrvalost

vytváříme příležitosti k využití získaných dovedností

Kompetence k řešení problémů

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Pracovní výchova tým, že:

zadáujeme takové úkoly nebo jejich dílčí části, které přizpůsobujeme schopnostem a možnostem žáka

vedeme žáka k přemýšlení o problému, orientaci v něm, až k jeho řešení

předkládáme žákovi osvědčené způsoby řešení

zabraňujeme fixaci chybných řešení

vytváříme pozitivní klima

společně hledáme řešení případného neúspěchu, nebo nezdaru
nacvičujeme vhodné chování v daných situacích

Kompetence komunikativní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Pracovní výchova tým, že:
dáváme žákům prostor k vyjádření jejich názorů a zapojení se do diskuse
učíme správně argumentovat
připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi na veřejnosti
zařazujeme skupinové vyučování
umožňujeme žákům prezentaci jejich práce
rozšiřujeme u žáků slovní zásobu
používáme jednoduchá sdělení a požadavky
netolerujeme nevhodné vyjadřování žáků

Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Pracovní výchova tým, že:
vyžadujeme dodržování společně stanovených pravidel chování
vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
vytváříme situace, při kterých si žáci ověřují získané sociální dovednosti
vedeme žáky k pochopení významu řádu, respektujeme jejich práva a vyžadujeme důsledné plnění povinností
ke každému přistupujeme individuálně a rozvíjíme jeho možnosti

Kompetence občanské

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Pracovní výchova tým, že:
respektujeme věkové, intelektové a sociální zvláštnosti žáka
fixujeme vhodné návyky v péči o zdraví vlastní i druhých lidí
dbáme na dodržování zavedeného systému péče o životní prostředí

Kompetence pracovní

Rozvíjíme ve vyučovacím předmětu Pracovní výchova tým, že:
učíme žáky vážit si práce své i druhých
vybíráme takové metody, kterými žák postupuje od jednoduchých ke složitějším činnostem

osvojujeme si práci s jednoduchým nářadím
vhodnou formou hodnotíme výsledky práce
k práci motivujeme a podáváme jasné a srozumitelné pokyny odpovídající žakovým schopnostem
usilujeme o nejvyšší možnou samostatnost
při práci vytváříme bezpečné pracovní prostředí

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: PRACOVNÍ VÝCHOVA

1. stupeň: 1. období - 1., 2. a 3. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: SEBEOBSLUHA

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti - zvládnout oblékání i svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání - udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí 1. ročník: - být seznámen se základními hygienickými návyky a sebeobslužnými činnostmi ve škole - mít nacvičeno oblékání a svlékání oděvu, obouvání a zouvání obuvi - mít nacvičeno udržování pořádku ve svých věcech 2. ročník:	- umývání rukou a obličeje, správné používání WC a kapesníku - otevírání, zavírání, odemykání a zamykání dveří, rozsvěcování a zhasínání světla - svlékání a oblékání oděvů, rozepínání a zapínání knoflíků a zdrhovadel, skládání oděvů, obouvání a zouvání obuvi, péče o svůj zevnějšek - péče o osobní věci a školní pomůcky, úprava prostředí třídy, školy i okolí školy, zachování čistoty	- OSV – OR: rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebepojetí - OSV – SR: poznávací schopnosti

- mít nacvičeny základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti - mít procvičeno oblékání svlékání oděvu, obouvání a zouvání obuvi - mít nacvičeno skládání a uložení oděvu na určené místo - mít nacvičeno udržení pořádku ve svém okolí 3. ročník: - zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti - zvládnout oblékání i svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání - udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev - zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	- třídění a ukládání (do nádobek a krabiček) různých druhů drobného materiálu, podle velikosti, barvy, tvaru a využití - navíjení vlny, provázku nebo kůžiček na cívku a jejich stříhání - navlékání korálek, nebo nastříhaných brček (stříhání barev podle předlohy)	- OSV – OR : rozvoj schopností poznávání - OSV – SR : poznávací schopnosti - EV

- pracovat podle slovního návodu 1. ročník: - být seznámen s různými druhy drobného materiálu - mít nacvičeno třídění materiálu podle velikosti, tvaru a barev - být seznámen s manuálními dovednostmi při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - být seznámen s jednoduchými postupy při vytváření různých předmětů z tradičních i netradičních materiálů - mít nacvičenou práci podle slovního návodu 2. ročník: - mít procvičeno třídění různých druhů drobného materiálu podle velikosti, tvaru a barev - mít nacvičeny základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - mít nacvičeny jednoduché postupy při vytváření různých předmětů z tradičních i netradičních materiálů - mít procvičenou práci podle slovního návodu 3. ročník: - třídit různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev - zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - vytvářet jednoduchými postupy různé	- nalepování luštěnin, těstovin, listů a různých přírodnin - vytváření postaviček a zvířátek z přírodnin - nácvik uzlů a kličky - mačkání papíru do kuliček - trhání papíru na stále drobnější kousky, lepení, vytváření mozaiky - vytrhávání předkreslených tvarů - modelování z plastelíny (popřípadě písku nebo sněhu) - hnětení a modelování hmoty jednou a oběma rukama - hnětení, stlačování, vyvalování tvarů prsty, dlaněmi - utváření jednoduchých tvarů a výroba předmětu z těchto tvarů (kulička, váleček, had...)	
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi 1. ročník: - být seznámen s plošnými stavebnicemi - mít nacvičenou práci s plošnou stavebnicí podle slovního návodu a jednoduché předlohy 2. ročník: - být seznámen s prostorovými stavebnicemi - mít nacvičenou práci s prostorovou stavebnicí podle slovního návodu a jednoduché předlohy 3. ročník: - zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- stavění z kostek (komíny, mosty, domy apod.) - skládání kostek do krabic - skládání, rozkládání a šroubování hraček a předmětů - skládání jednoduchých stavebnic podle aktuální nabídky školy - sestavování tvarů ze špejlí, tyček, dřívěk apod. - práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy	- OSV – OR: rozvoj schopností poznávání seberegulace a sebeorganizace - OSV – SR: poznávací schopnosti

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

TEMATICKÝ OKRUH: PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě - používat lehké zahradní náčiní 1. ročník: - mít nacvičeno pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - být seznámen s nenáročnými pokojovými rostlinami i rostlinami na zahradě - být seznámen s lehkým zahradním náčiním - být seznámen s bezpečností a hygienou práce 2. ročník: - provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - být seznámen s péčí o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě - mít nacvičeno používání lehkého zahradního náčiní - mít procvičenou bezpečnost a hygienu práce 3. ročník: - pečovat o nenáročné rostliny v bytě i na zahradě	- zalévání pokojových rostlin i rostlin na pozemku - klíčení rostlin v koutku živé přírody - provádění pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - pozorování podmínek pro život rostlin (voda, teplo, světlo, půda, vzduch) - práce se zahradnickým náčiním (hrábě, motyčka) - bezpečnost a hygiena při práci - hrabání listí - sběr šišek, plodů buku, dubu, kaštanu apod.	- OSV – OR : rozvoj schopností poznávání - OSV – SR : poznávací schopnosti

- používat lehké zahradní náčiní - dodržovat bezpečnost a hygienu práce		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy/Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- upravit stůl pro jednoduché stolování - připravit jednoduchý pokrm - chovat se vhodně při stolování - orientovat se v základním vybavení kuchyně - zvládat drobné úklidové práce 1. ročník: - být seznámen s úpravou stolu pro jednoduché stolování - být seznámen s přípravou jednoduchého pokrmu - být seznámen s vhodným chováním při stolování - být seznámen se základním vybavením kuchyně - mít nacvičen úklid odpadků, zametání podlahy a utírání stolu 2. ročník: - mít nacvičenou úpravu stolu pro jednoduché stolování - mít procvičenou přípravu jednoduchého pokrmu - mít procvičené vhodné chování při stolování	- pravidla správného stolování - jednoduchá úprava stolu - práce s drobným kuchyňským náčiním - bezpečnost zacházení s kuchyňskými pomůckami - drobné úklidové práce, sbírání odpadků - utírání nádobí, zametání podlahy - mazání housky, rohlíku máslem, sýrem, džemem	- OSV – OR: rozvoj schopností poznávání - OSV – SR: poznávací schopnosti

- mít nacvičenou orientaci v základním vybavení kuchyně - mít procvičeno utírání a úklid nádobí 3. ročník: - upravit stůl pro jednoduché stolování - připravit jednoduchý pokrm - chovat se vhodně při stolování - orientovat se v základním vybavení kuchyně - zvládat drobné úklidové práce		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv

1. stupeň: 2. období - 4., 5. a 6. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: SEBEOBSLUHA

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci - zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi - dodržovat zásady účelného oblékání 4. ročník: - pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci 5. ročník: - zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi 6. ročník: - dodržovat zásady účelného oblékání	- opakování a zkvalitňování všech činností, které si žáci již osvojili - skládání oděvů a obuvi na určené místo - oblékání podle ročních období, účelné oblékání (doma, venku, do školy, do tělocvičny) - péče o zevnějšek - ukládání pomůcek ve třídě i do aktovky - udržování čistoty okolního prostředí - vnímání estetického prostředí	- OSV – SR : mezilidské vztahy

--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy/Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů - využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic - volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržovat na pracovním místě pořádek, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce 4. ročník: - volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 5. ročník: - pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů	- opakování a zkvalitňování všech činností, které si žáci již osvojovali - namotávání vlny a provázku na klubko - vázání uzlu a kličky - navlékání korálků podle vzoru - propichování a navlékání papíru různé kvality na nit - stříhání textilu a lepení – utváření mozaiky - proplétání bužírky, provázků, vlny - výroba drobných výrobků, nebo jejich dotváření přírodními materiály - stříhání papíru, vystřihování podle předkreslené i nepředkreslené linie, překládání papíru – skládanky, lepení papíru, polepování předmětů papírem - modelování z moduritu (popřípadě plastelíny) - modelování složitějších předmětů (např.vánočka,zvířata), vykrajování tvarů pomocí formiček, - tvarování pomocí dřívka, špejle, špachtle	- OSV – OR: psychohygiena - OSV – SR:mezilidské vztahy komunikace - EV: vztah člověka k prostředí

- seznámit se s pravidly udržování pořádku na pracovním místě, dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce 6. ročník: - využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic - udržovat na pracovním místě pořádek, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracovat podle slovního návodu, předlohy - spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty - udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce 4. ročník: - spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty 5. ročník: - pracovat podle slovního návodu, předlohy 6. ročník:	- spojování špejlí drátkem, provázkem - spojování dílů konstrukčních stavebnic matkou a šroubem - sestavování modelů ze stavebnic - demontáž modelů a ukládání do krabic	- OSV- OR : psychohygiena - OSV – SR : mezilidské vztahy

- provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

TEMATICKÝ OKRUH: PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin - ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny - volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě 4. ročník: - znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin 5. ročník: - ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny - volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní 6. ročník: - vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách	- celkové ošetřování pokojových rostlin - příprava půdy před setím (rytí, hrabání, kolíkování) - setí do řádků a jamek - pěstování zeleniny, květin - pletí záhonů - podzimní práce na zahradě - sbírání léčivých rostlin - sběr šišek, plodů kaštanu, dubu, buku apod.	- OSV – OR: psychohygiena - OSV – SR: mezilidské vztahy komunikace - EV: vztah člověka a prostředí

- dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- znát základní vybavení kuchyně - připravit jednoduché pohoštění - uplatňovat zásady správné výživy - dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování - zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji - vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě - udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce - v domácnosti 4. ročník: - znát základní vybavení kuchyně - připravit jednoduché pohoštění 5. ročník: - uplatňovat zásady správné výživy	- opakování a zkvalitňování všech činností, které si žáci již osvojovali - zdokonalování ve stolování, užívání příboru, ubrousku - pomoc při prostírání i uklízení nádobí - základy vaření (čaj, kakao, brambory) - krájení a mazání chleba, příprava jednoduchých pomazánek - čištění zeleniny a brambor - udržování čistoty, drobné úklidové práce - hygiena při práci s potravinami - první pomoc při drobném poranění	- OSV – OR: psychohygiena - OSV – SR: mezilidské vztahy komunikace - EV: vztah člověka a prostředí

- udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti - dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování 6. ročník: - zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji - udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti - vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě		
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Svět, Hv, Vv, Tv, Pv, PC

2. stupeň: 7., 8., 9. a 10. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- rozlišovat různé druhy materiálů - získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech - vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky	- rozlišovat různé druhy materiálu (papír, dřevo, plasty, kov, hlína - práce s keramickou hlinou (postavičky, zvířátka...., výroba drobných dárkových předmětů), glazování - povrchová úprava dřeva brusným papírem a pilníkem - zatloukání a vytahování hřebíků	- OSV – MR: řešení problémů a rozhodovací dovednosti - EV: ekosystémy - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí

- dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím 7. ročník: - rozlišovat různé druhy materiálů - získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech 8. ročník: - vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky 9. ročník: - zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím 10. ročník: - orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech	- sbíjení a slepování různých materiálů - povrchová úprava barvami a laky - vrtání děr do dřeva pomocí ruční vrtačky - spojování dřeva pomocí vrutů, práce se šroubovákem - řezání dřeva pilkou - měření - práce s drátem (ohýbání, štípání a splétání) - seznámení s dalšími materiály a jejich využití (plechy, plasty, sklo) zručnější žáci mohou provádět - i úkony s těmito materiály (např: rovnání, ohýbání a povrchová úprava plechu) - zacházení s elektrickými spotřebiči - pravidla bezpečnosti, zapojování spotřebičů - výměna žárovky, výměna baterií v kalkulačce, televizním ovladači apod.	
---	---	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

Očekávané výstupy/ Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	- sestavování jednodušších modelů z papíru, stavebnice	- OSV – MR: hodnoty, postoje, praktická etika

- zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi - provádět údržbu jednoduchých předmětů - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy 7. ročník: - zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi 8. ročník: - sestavit podle slovního návodu jednoduchý model 9. ročník: - sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model - dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy 10. ročník: - provádět údržbu jednoduchých předmětů	- montáž konstrukčních stavebnic dle nabídky školy - rozebírání a složení jednoduchých mechanických strojů (např. mlýnek na maso) a jejich údržba - sestavování modelů konstrukčních stavebnic - demontování modelů, ukládání součástek do krabic - rozebírání a složení jednoduchých mechanických strojů (např. baterka, výměna baterky do hodin)	
---	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

TEMATICKÝ OKRUH: PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě - znát hlavní zásady pěstování zeleniny - používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě - znát běžné druhy ovoce - seznámit se s běžnými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin	- poznávat základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy, výživa rostlin - zelenina, osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování - pěstování pokojových květin, okrasných dřevin a květin a jejich využití v interiéru, aranžování, popřípadě jednoduchá vazba květin - léčivé rostliny, jejich sběr, léčivé účinky - rostliny jedovaté, alergie - druhy ovoce, způsob pěstování, skladování, konzervování - úprava zahrady na podzim	- OSV – MR: hodnoty, postoje, praktická etika - EV: ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí

- vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě 7. ročník: - pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě - znát běžné druhy ovoce - seznámit se s běžnými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin 8. ročník: - používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě - znát hlavní zásady pěstování zeleniny 9. ročník: - volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě 10. ročník: - vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty		
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy / Žák by měl	Učivo	Průřezová témata
- zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - používat vhodné prostředky při práci v domácnosti - používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče - připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky 7. ročník: - dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu 8. ročník: - zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti - používat vhodné prostředky při práci v domácnosti	- opakování a zkvalitňování činností souvisejících s osobní hygienou a základní péčí o oděv, obuv a všech ostatních činností, které si žáci již osvojovali - stolování, prostírání, sklizení, mytí a utírání nádobí - manipulace s elektrospotřebiči, jejich údržba a bezpečnost práce při jejich provozu - potraviny, skupiny potravin, způsob ukládání potravin, způsoby konzervace potravin, hygiena při práci s potravinami - příprava pokrmů, úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy - úklidové práce, zametání podlahy, utírání povrchů, sběr a třídění odpadků a další práce dle schopností žáka - ukládání věcí na své místo - přišívání knoflíků - ošetřování úrazů, odřeniny, řezné rány, popáleniny - příprava složitějších pokrmů za studena i tepelnou úpravou - nákupy a správné uchovávání potravin	- OSV – MR: hodnoty, postoje, praktická etika - EV: ekosystémy základní podmínky života lidské aktivity a problémy životního prostředí

9. ročník: - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky 10. ročník: - používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče - připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	- · úprava stolu, prostírání, květiny, zdobné prvky na stole (slavnostní příležitosti), chování u stolu - základní stehy, sešívání látek zadním stehem, vyšívání dle individuálních schopností žáka - háčkování, pletení, drhání dle individuálních schopností žáků - při všech činnostech dodržování bezpečnosti a hygieny při práci	
--	--	--

Mezipředmětové vztahy: Čj, M, PC, Spol., Přír., Hv, Vv, Pv, Tv, Vz

2. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání ve SMILING CROCODILE. Průřezová témata procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů jednotlivých předmětů tak. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Zařazení okruhů průřezových témat do jednotlivých předmětů je uvedeno ve vzdělávacích obsazích konkrétních předmětů.

Zařazená průřezová témata a jejich realizace:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova formuje osobnost žáka v jeho individuálních potřebách, je prakticky zaměřené a má každodenní využití v běžném životě. Jeho smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

Průřezové téma přispívá k rozvoji osobnosti žáka tím, že:
vede k porozumění sobě samému a druhým
napomáhá zvládnutí vlastního chování

přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni
rozvíjí základní dovednosti komunikace
utváří a rozvíjí základní dovednosti pro vzájemnou spolupráci
umožňuje získat základní sociální dovednosti pro řešení různých situací (např. konfliktů)
pomáhá k utváření pozitivního (nezraňujícího) postoje k sobě samému a k druhým
vede k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci
vede k akceptaci různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů
napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů a rizikového chování

Tematické okruhy průřezového tématu

Osobnostní rozvoj (OSV-OR)

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druhí jako zdroj informací o mně; moje tělo; moje vztahy k druhým lidem

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebeovládání; organizace vlastního času

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; dovednosti zvládání stresových situací (uvolnění – relaxace); hledání pomoci při potížích

Konkrétní realizace průřezového tématu ve SMILING CROCODILE: *integrační aktivity, zraková a hmatová cvičení, rozvoj smyslového vnímání při výuce, muzikoterapie, projekt SMILING CROCODILE BAND, dramaterapie, projekt SMILING CROCODILE BROADWAY, arteterapie, zooterapie, návštěva divadelních představení, návštěva výstav, besídky během roku, oslavy narozenin dětí, oslavy významných výročí a svátků, multikulturní dny- poznávání různých kultur, relaxace v multismyslové místnosti Snoezelen, tělesná výchova a tanec, rozvoj pozornosti během výuky i mimoškolních aktivit, fyzioterapie a vodol léčba, canisterapie*

Sociální rozvoj (OSV-SR)

Poznávací schopnosti – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy, respekt, podpora, pomoc; vztahy a naše skupina/třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)

Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; cvičení pozorování; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.)

Spolupráce a soutěživost – rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci (nesouhlas, odpor apod.); rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se)

Konkrétní realizace průřezového tématu ve SMILING CROCODILE: *integrační aktivity, zraková a hmatová cvičení, rozvoj smyslového vnímání při výuce, muzikoterapie, projekt SMILING CROCODILE BAND, dramaterapie, projekt SMILING CROCODILE BROADWAY, arteterapie, zooterapie, návštěva divadelních představení, návštěva výstav, besídky během roku, oslavy narozenin dětí, oslavy významných výročí a svátků, multikulturní dny- poznávání různých kultur, relaxace v multismyslové místnosti Snoezelen, tělesná výchova a tanec, rozvoj pozornosti během výuky i mimoškolních aktivit, fyzioterapie a vodoléčba, canisterapie*

Morální rozvoj (OSV-MR)

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů – problémy v mezilidských vztazích

Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd.; dovednosti rozhodování v problematických situacích všedního dne

Konkrétní realizace průřezového tématu ve SMILING CROCODILE: *integrační aktivity, dramaterapie, projekt SMILING CROCODILE BROADWAY, pravidla slušného chování a respektu během výuky*

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

Průřezové téma Výchova demokratického občana má mezioborový a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje syntézu hodnot, a to spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

Průřezové téma přispívá k rozvoji osobnosti žáka tím, že:
rozvíjí a podporuje komunikativní schopnosti a dovednosti
vede k aktivnímu postoji v dodržování lidských práv a svobod
vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
vychovává k úctě k zákonu
učí sebeúctě, sebedůvěře a samostatnosti

přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost
motivuje k ohleduplnosti a ochotě pomáhat druhým
vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností

Tematické okruhy průřezového tématu

Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci

Konkrétní realizace průřezového tématu ve SMILING CROCODILE: *integrace do výuky, integrační aktivity a akce, návštěva divadelních představení, návštěva výstav, oslavy významných výročí a svátků, multikulturní dny- poznávání různých kultur, projekt Rodiče vítáni- spolupráce s rodiči*

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění a prostupuje celým základním vzděláváním. Podstatnou součástí je výchova budoucích evropských občanů v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

Průřezové téma přispívá k rozvoji osobnosti žáka tím, že:
rozvíjí základní vědomosti potřebné pro porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy
rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné pro orientaci v evropském prostředí
vede k poznání života a díla významných Evropanů
pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
obohacuje pohledy žáka na sebe sama z hlediska životních perspektiv
utváří postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám

Tematické okruhy průřezového tématu

Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa; místa, události v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě; život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání; státní a evropské symboly

Jsme Evropané – Evropská unie

Konkrétní realizace průřezového tématu ve SMILING CROCODILE: *integrace do výuky, integrační aktivity a akce, multikulturní dny, spolupráce s dobrovolníky různých národností, tělesná výchova a tanec, muzikoterapie, projekt SMILING CROCODILE BAND, dramaterapie, projekt SMILING CROCODILE BRODWAY, arteterapie*

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MV)

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

Průřezové téma přispívá k rozvoji osobnosti žáka tím, že:

poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti

učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, uplatňovat svá práva a respektovat práva druhých

učí přijmout druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomovat si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné

rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin

pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám

ovlivňuje jednání žáků, učí je vnímat odlišnost jako příležitost k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu

učí žáka vnímat sebe sama jako občana, který se spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám

Tematické okruhy průřezového tématu

Kulturní rozdíly – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti; respektování zvláštností různých etnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místě školy)

Lidské vztahy – právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost; vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti); důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti; osobní přispění k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy

Etnický původ – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; různé způsoby života

Konkrétní realizace průřezového tématu ve SMILING CROCODILE: *integrační aktivity a akce, návštěva divadelních představení, návštěva výstav, oslavy významných výročí a svátků, multikulturní dny- poznávání různých kultur, spolupráce s dobrovolníky různých národností,*

muzikoterapie, projekt SMILING CROCODILE BAND, dramaterapie, projekt SMILING CROCODILE BROADWAY, arteterapie, vaření a ochutnávka pokrmů z jiných zemí, oslavy významných výročí a svátků i zahraničních

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Umožňuje sledovat vztahy mezi člověkem a prostředím. Vede jedince k účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka

Průřezové téma přispívá k rozvoji osobnosti žáka tím, že:

rozvíjí porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí

vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování

umožňuje pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními problémy

poskytuje znalosti, dovednosti a pěstuje návyky nezbytné pro každodenní žádoucí jednání občana vůči prostředí

ukazuje modelové příklady jednání, která jsou žádoucí i nežádoucí z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje

napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí

přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty

vede k odpovědnosti k ochraně přírody a přírodních zdrojů

podněcuje aktivitu, toleranci, a ohleduplnost ve vztahu k prostředí

přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí

vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví

Tematické okruhy průřezového tématu

Ekosystémy – les (les v našem prostředí, význam lesa); pole (význam, změny okolní krajiny vlivem člověka, způsoby hospodaření na nich, pole a jejich okolí); vodní zdroje (lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); moře (druhová odlišnost, význam pro biosféru); lidské sídlo – město – vesnice (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky); kulturní krajina (pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace až po dnešek)

Základní podmínky života – voda (význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda); ovzduší (význam pro život na Zemi, čistota ovzduší); půda (zdroj výživy, ohrožení půdy, rekultivace a situace v okolí); ochrana biologických druhů (důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů); ekosystémy; energie (energie a život, vliv energetických zdrojů na společenský rozvoj, využívání energie); přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, vlivy na prostředí, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, ekologické zemědělství; doprava a životní prostředí (význam vlivu dopravy na prostředí, druhy dopravy a ekologická zátěž); průmysl a životní prostředí (vliv průmyslu na prostředí, zpracovávané materiály);

odpady a hospodaření s odpady (odpady a příroda, principy a způsoby hospodaření s odpady, druhotné suroviny); ochrana přírody a kulturních památek (význam ochrany přírody a kulturních památek, ochrana přírody při masových sportovních akcích); změny v krajině (krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit)

Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, způsoby využívání, příroda a kultura obce a její ochrana, zajišťování ochrany životního prostředí v obci); náš životní styl (spotřeba věcí, energie, odpady, způsoby jednání a vlivy na prostředí); prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví)

Konkrétní realizace průřezového tématu ve SMILING CROCODILE: *navštěva divadelních představení, navštěva výstav, exkurze a navštěvy: ekocentrum Prales, Zoologická zahrada, Botanická zahrada, Národní zemědělské muzeum, třídění odpadu v rámci školy, procházky do přírody, sport v přírodě, zahradničení - péče o zahradu, témata výuky na téma příroda a zvířata v přírodě- “Děda Hubert”*

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
SMILING CROCODILE – ROVNOCENNÉ VZDĚLÁNÍ A ŠANCE ŽÁKŮM S KOMBINOVANÝM POSTIŽENÍM

ŠVP II. DÍL „SPOLEČNĚ TO DOKÁŽEME“

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ S TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM A SOUBĚŽNÝM POSTIŽENÍM VÍCE VADAMI

3. ŠVP II. DÍL „SPOLEČNĚ TO DOKÁŽEME“

Tabulka učebního plánu – II. Díl

	Zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	celkem
Rozumová výchova a Řečová výchova	Rv a Řv	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50

Smyslová výchova	Sv	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40
Hudební výchova	Hv	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	10/8
Pracovní a výtvarná výchova	PVv	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4	30/2
Tělesná výchova	Tv	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60
ČASOVÁ DOTACE DISPONIBILNÍ DOTACE		19/2	19/2	19/2	19/2	19/2	19/2	19/2	19/2	19/2	19/2	190/20
CELKOVÝ POČET HODIN V ROČNÍKU		20	20	21	21	21	21	21	21	22	22	210

Poznámky k učebnímu plánu – II. díl

Rozumová výchova a Řečová výchova - předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a komunikace**, z oboru **Rozumová výchova** a oboru **Řečová výchova**

Smyslová výchova – předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**, z oboru **Smyslová výchova**

Hudební výchova - předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**, z oboru **Hudební výchova**

Pracovní a Výtvarná výchova – předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**, z oboru **Výtvarná výchova** a ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**

Tělesná výchova – předmět vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**, je realizován vzdělávacím oborem **Pohybová výchova**, **Zdravotní tělesná výchova** a **Rehabilitační tělesná výchova**.

Vyučování je uspořádáno jako otevřený variabilní proces. Z toho vyplývá i jiná organizace vzdělávání zohledňující speciální vzdělávací potřeby žáků.

Charakteristika ŠVP – II. díl

Co je naším cílem, o co usilujeme, kam směřujeme.

Usilujeme o to, aby žáci po absolvování docházky do základní školy speciální byli vybaveni souborem elementárních komunikačních dovedností, pohybové samostatnosti, základů sebeobsluhy a maximální možné soběstačnosti. Tyto získané elementární klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro jejich integraci do společnosti. Tito žáci mají tak závažné mentální postižení zpravidla spojené i s dalšími závažnými poruchami motoriky, komunikačních schopností a s dalším zdravotním omezením, že je nutné, aby byli vzdělávání na základě speciálně upraveného vzdělávacího programu. Každá osvojená dovednost se projeví ve zlepšení kvality života těchto žáků i jejich nejbližšího okolí.

Klíčové kompetence vycházejí z cílů základního vzdělávání žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Tyto cíle dávají našemu školnímu vzdělávacímu programu směr, kterým se má naše společné úsilí ubírat a kam máme směřovat:

Cíle vzdělávání

Vést žáky k osvojení základních hygienických návyků a činností týkajících se sebeobsluhy a tím utvářet a rozvíjet.

Rozvíjet pohyblivost žáků a snažit se o dosažení co nejvyšší možné míry jejich samostatnosti a orientace ve vztazích k okolí.

Vést žáky k rozvíjení komunikačních dovedností využíváním systému alternativní a augmentativní komunikace

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat s blízkými osobami a vykonávat jednoduché úkony, vést žáky k vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné osobnosti.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city.

Rozvíjet žakovu pozornost, vnímání a poznání.

Klíčové kompetence a výchovně vzdělávací strategie u žáků s těžkým mentálním postižením

Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý proces, který je u žáků s těžkým mentálním postižením a více vadami zaměřen pouze na úroveň, která je pro ně dosažitelná. Náš školní vzdělávací program je zpracován tak, aby rozvíjel všechny klíčové kompetence s důrazem na kompetence komunikativní, pracovní, sociální a personální. Vzhledem k závažnému poškození kognitivních funkcí u žáků s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami je kladen důraz především na klíčové kompetence komunikativní, sociální a personální a pracovní. **Těchto klíčových kompetencí mohou žáci dosáhnout pouze za přispění a dopomoci druhé osoby.**

Kompetence k učení

rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům a je schopen je užívat

pozná a rozlišuje základní piktogramy, pozná tiskací písmena

napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti

používá učební pomůcky

Kompetence k řešení problémů

řeší známé situace na základě nápodoby či opakování

chápe a plní jednoduché příkazy

orientuje se v okolním prostředí

orientuje se v časovém režimu dne

překonává pocity strachu

Kompetence komunikativní

poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními formami komunikace
reaguje na své jméno
reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas
vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky
dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem

Kompetence sociální a personální

uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla
zná členy své rodiny a osoby ze svého nejbližšího okolí
rozlišuje osoby různého pohlaví (chlapec — dívka, muž — žena)
navazuje kontakt a adekvátně se dorozumívá s okolím
spolupracuje se svými učiteli a spolužáky
chová se zdrženlivě k neznámým osobám

Kompetence pracovní

zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny
poznává a používá předměty denní potřeby
rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje
využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály
podílí se na jednoduchých praktických činnostech

NÁZEV PŘEDMĚTU: ROZUMOVÁ VÝCHOVA A ŘEČOVÁ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast: Člověk a komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti:

Tato oblast má ve výchovně vzdělávacím procesu stěžejní postavení. Umožňuje žákům najít a rozvíjet vhodnou formu komunikace s okolím. Prostředkem vzdělávání není psané slovo a často ani mluvená řeč. Jsou využívány různé formy augmentativní a alternativní komunikace, které vedou k osvojení dovedností dorozumívání se s okolím a vytváření pocitu jistoty a bezpečí, který kontakt se sociálním okolím přináší. Cílem předmětu. Rozumová výchova je rozvinutí rozumových schopností žáků na optimální možnou úroveň.

Vzdělávací obory: Obsah vzdělávací oblasti Člověk a komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Rozumová výchova a Řečová výchova.**

Obsah vzdělávacího oboru Rozumová výchova je rozdělen na tematické okruhy:

- Rozvíjení poznávacích schopností
- Rozvíjení logického myšlení a paměti
- Rozvíjení grafických schopností

Vzdělávací obor **Řečová výchova** zahrnuje tematický okruh *Rozvíjení komunikačních dovedností*, který je nástrojem funkčního dorozumívání žáků. Vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností, komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Rozvíjení řečových dovedností ovlivňuje rozvoj poznávacích, citových i volních vlastností žáků.

Pro žáky, u nichž je verbální komunikace omezena nebo zcela nemožná a vzdělávání běžně užívanými metodami není možné, jsou určeny Augmentativní a alternativní komunikační systémy. Tyto systémy jim napomáhají překonávat komunikační bariéry, dorozumívat se a komunikovat se svým okolím, vyjadřovat svoje pocity, přání a reagovat na podněty.

Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná. V Rozumové výchově je snaha o dosažení a rozvíjení rozumových schopností žáků na optimální možné úrovni. Rozumová výchova zahrnuje pobyt venku, v okolí školy, návštěvy kulturních zařízení – kina, divadla, exkurze. Důraz je kladen na zapojení všech smyslů při poznávání okolního světa. Vyučovací hodina je rozdělena do kratších časových úseků a probíhá jak ve skupině, tak individuálně s úzkými vazbami na ostatní vyučovací předměty a prolíná se celým dnem. Vzhledem k

těžkému stupni postižení žáků nelze vyučovací předmět Rozumová výchova a řečová výchova dělit. Většina žáků verbálně nekomunikuje, proto není vhodné řečovou výchovu vyučovat samostatně.

Časová dotace: Rozumová výchova a Řečová výchova se vyučuje v 1. – 3., 4. -6., 7 - 10. ročníku, a to vždy 5 hodin týdně.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Z toho DČD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Cílové zaměření předmětu:

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1. - 6. ročník:

podpoře rozvoje zjištěných rozumových schopností
přijímání hygieny a úkonů každodenní péče
vyhledávání vhodných komunikačních kanálů, snaze o dorozumění
vnímání prostoru
k podpoře rozvoje zjištěných poznávacích schopností
osvojování uvolňovacích cviků a uchopování psacího náčiní
cílenému rozvíjení rozumových schopností
ke spolupráci při hygieně a úkonech každodenní péče
rozvíjení verbálních, nonverbálních a alternativních komunikací

7. - 10. ročník:

rozlišování prostoru
cílenému rozvíjení poznávacích schopností
osvojování si grafomotorických cviků, psaní do šablon
snaze o maximální rozvoj rozumových schopností
podílení se na hygienických a sebeobslužných činnostech, podle individuálních schopností vykonávání některých činností samostatně
vzájemnému dorozumívání pomocí různých způsobů komunikace
orientování se v prostoru

snaze o samostatné psaní
snaze o maximální rozvoj poznávacích schopností

V tomto předmětu rozvíjíme tyto klíčové kompetence

Kompetence k učení

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:
rozumí jednoduchým pojmům, znakům, symbolům či piktogramům a je schopen je užívat
pozná tiskací písmena velké abecedy
napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti (manipulaci s učební pomůckou apod.)
používá učební pomůcky

Kompetence komunikativní

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:
poznává známé osoby a dorozumívá se s nimi verbálními nebo nonverbálními formami komunikace
reaguje na své jméno
reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas
vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky
dokáže pozdravit a reagovat na pozdrav vhodným způsobem
je schopen zpracovat jednoduché pokyny při práci
je schopen pracovat s jednoduchými komunikačními prostředky (piktogramy...)

Kompetence personální a sociální

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:
uvědomuje si svoji osobu prostřednictvím svého těla
pozná a pojmenuje resp. ukáže členy své rodiny a nejbližší osoby
rozlišuje osoby různého pohlaví a stáří (muž – žena, chlapec – dívka)
zvládne účast na skupinových akcích s přiměřeným obsahem
chová se zdrženlivě k neznámým osobám a nenavazuje s nimi kontakt

Kompetence pracovní

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základy osobní hygieny

poznává a používá předměty denní potřeby

rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje

využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály

podílí se na jednoduchých praktických činnostech

Kompetence k řešení problémů:

Na konci základního vzdělávání žák v rámci svých možností:

chápe a snaží se co nejlépe splnit jednoduché pokyny

chápe a respektuje zákaz určité činnosti či jednání

orientuje se ve třídě a v nejbližším okolí

identifikuje blízké osoby, které mu mohou pomoci řešit problém

orientuje se ve vizualizovaném časovém rozvrhu dne

při pocitu nebezpečí, nepohodlí apod. vyhledá blízkou osobu

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ROZUMOVÁ VÝCHOVA

1. stupeň: 1. - 6. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ POZNÁVACÍCH SCHOPNOSTÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- pojmenovat části svého těla případně na ně ukázat - reagovat na oslovení jménem, znát své jméno - znát členy své rodiny - poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovit jménem - vnímat různé podněty a reagovat na ně - orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu; vnímat prostor - poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti - vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže - řadit obrázky podle zadaných kritérií 1. ročník: - seznamovat se s částmi těla ukazováním u zrcadla s vedením ruky - nacvičovat reakci na vlastní jméno - ukazovat si členy své rodiny (maminka, tatínek, sourozenci) na fotografii - seznamovat se se svými spolužáky a učiteli - seznamovat se s prostředím školy - seznamovat se s třídou a školní budovou - seznamovat se s předměty denní potřeby a základními hygienickými návyky - učit se vnímat základní životní potřeby	- uvědomování si vlastní osoby - reakce na vlastní jméno a znalost jména, reakce na oslovení - ukazování částí obličeje a těla, jejich pojmenovávání (u zrcadla s vedením ruky) - sebeobslužné, hygienické a stravovací návyky – použití kapesníku, použití WC, mytí rukou, - použití mýdla a ručníku, hygiena při svačině, používání ubrousků, správné sezení u stolu, - používání lžice, prostírání, úklid stolu, - poznávání předmětů denní potřeby - členové rodiny – maminka, tatínek, sourozenci, členové širší rodiny – babička, dědeček; jména - členů rodiny seznámení s prostředím třídy a školní budovy, orientace ve třídě (okna, dveře, stolek, lavice) a ve škole (chodba, třída, WC), v okolí školy - seznámení se školními pomůckami - časová orientace – části dne - poznávání různých činností, předmětů, zvířat a jejich mláďat na obrázcích a modelech - diferenční cvičení – třídění a řazení předmětů podle různých kritérií (stejně, odlišné, podle barvy, tvaru, velikosti); ukládání do misek nebo krabic - poznávání a rozlišování piktogramů - sociální čtení – poznávání běžně užívaných symbolů (WC, umývárna), dopravních symbolů

- seznamovat se s částmi dne na obrázcích - seznamovat se s různými obrázky 2. ročník: - procvičovat ukazování částí těla u zrcadla s vedením ruky - procvičovat reakci na vlastní jméno - procvičovat ukazování maminky, tatínka a sourozenců na fotografii - nacvičovat poznávání spolužáků a učitelů podle jména ukazováním - reagovat na různé podněty z prostředí školy a rodiny - snažit se o orientaci ve třídě - nacvičovat poznávání předmětů denní potřeby, základy hygienických návyků a sebeobslužné činnosti - procvičovat vnímání základních životních potřeb - ukazovat si části dne na obrázcích - nacvičovat řazení obrázků podle různých kritérií za pomoci jiné osoby 3. ročník: - ukazovat části těla u zrcadla s vedením ruky - reagovat na své jméno - uvědomovat si vlastní osobu - poznat rodiče a sourozence na fotografii - procvičovat poznávání svých spolužáků a učitelů podle jména ukazováním - vnímat různé podněty z prostředí školy a rodiny a reagovat na ně - orientovat se ve třídě - procvičovat poznávání předmětů denní potřeby, základní hygienické návyky a sebeobsluhu - vnímat základní životní potřeby - procvičovat části dne na obrázcích	- psychomotorické hry
---	---

- řadit obrázky podle zadaných kritérií za pomoci jiné osoby 4. ročník: - nacvičovat ukazování a pojmenování částí těla na obrázku, na spolužákovi - nacvičovat své jméno - ukazovat členy své širší rodiny (babička, dědeček) na fotografii - nacvičovat oslovení spolužáků a učitelů - orientovat se ve školní budově a seznamovat se s okolím školy - poznat předměty denní potřeby podle jejich použití, snažit se dodržovat hygienické návyky a - procvičovat sebeobslužné činnosti - upevňovat poznávání částí dne na obrázcích a seznamovat se s denním časovým rozvrhem - mít nacvičeno řazení obrázků podle zadaných kritérií samostatně 5. ročník: - nacvičovat ukazování a pojmenování částí obličeje na spolužákovi a na sobě - procvičovat své jméno - procvičovat ukazování prarodičů na fotografii - procvičovat oslovení spolužáků a učitelů - reagovat na různé podněty z okolí školy - snažit se o orientaci v nejbližším okolí školy - mít nacvičeno používání předmětů denní potřeby, dodržovat základní hygienické návyky a - procvičovat sebeobsluhu - pokoušet se určovat části dne na obrázcích a procvičovat seznámení s denním časovým rozvrhem - mít procvičeno řazení obrázků dle zadaných kritérií samostatně 6. ročník: - ukazovat a pojmenovávat části těla a obličeje na obrázku, na spolužákovi a na sobě	
--	--

- znát své jméno - znát členy své rodiny - podle svých schopností umět oslovit spolužáky a učitele - vnímat různé podněty z prostředí okolí školy a reagovat na ně - orientovat se v nejbližším okolí školy - používat předměty denní potřeby a mít procvičeny základní hygienické návyky a sebeobsluhu - určovat části dne na obrázcích a být seznámen s denním časovým rozvrhem - řadit obrázky podle zadaných kritérií samostatně	
---	--

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ LOGICKÉHO MYŠLENÍ A PAMĚTI

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- koncentrovat se na určitou činnost - rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků - zvládnout složení dějových obrázků - orientovat se na stránce, na řádku - číst vybraná písmena a krátká slova - opakovat slova a krátké říkanky; reprodukovat krátký text - přiřazovat číslce počtu prvků 1. ročník: - seznamovat se s předměty a vnímat je podle velikosti - koncentrovat pozornost na několik vteřin - seznamovat se s dětskými leporely - cvičit soustředění na poslech slov - seznamovat se s činnostmi ve třídě - seznámit se s některými piktogramy (žáci, u kterých je to nutno) 2. ročník:	- odpoutávání od stereotypních činností, ulpívavého myšlení - snaha o koncentraci pozornosti na určitou činnost, sledování krátkého vyprávění, poslech hudby, pozorné sledování televize, videa - manipulační činnost doprovázená pojmenováním, komentářem - vytváření asociací (slovo = osoba, věc, činnost) - negace (je – není, chci – nechci) - orientace v čase (ráno, poledne, večer, v noci), činnosti v určitou dobu (snídaně, oběd, večeře) - rozlišování velikostí, tvarů, dvojic obrázků - orientace na řádce, na stránce - u žáků se závažnými problémy si osvojovat piktogramy - rozvíjení paměti, zapamatování a opakování dvou až tří slov, krátkého dětského popěvku - koncentrace pozornosti na určitou činnost (zpočátku v rozsahu ne několik vteřin či minut)

- nacvičovat manipulaci s předměty a třídit předměty podle velikosti - nacvičovat koncentraci pozornost - prohlížet si dětská leporela - nacvičovat opakování slov - osvojovat si některé piktogramy 3.ročník: - procvičovat manipulaci s předměty a přiřazovat předměty podle velikosti - snažit se o koncentraci pozornosti na několik minut - prohlížet si obrázkové knihy - procvičovat opakování slov - procvičovat některé piktogramy 4. ročník: - manipulovat s předměty a rozlišovat je podle velikosti - prohlížet si obrázky - koncentrovat pozornost na více minut - opakovat a zapamatovat si 2 – 3 slova - cvičit soustředění na poslech říkadel a básní - znát některé piktogramy 5. ročník: - manipulovat s předměty a přiřazovat je podle barev - koncentrovat se na určitou činnost - nacvičovat orientaci na stránce a na řádku - nacvičovat opakování krátké říkanky, básničky - rozlišovat a třídit dvojice obrázků podle určitých kritérií 6. ročník: - rozlišovat předměty podle barev a vnímat je podle tvarů - procvičovat orientaci na stránce a na řádku - opakovat krátké říkanky, básničky - pozorně poslouchat krátké texty - seznamovat se s dějovými obrázky	- pozorné sledování krátkého vyprávění a poslechu hudby
--	---

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ GRAFICKÝCH SCHOPNOSTÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- uchopit a podržet podaný předmět - uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní - nakreslit různé druhy čar - poznat grafickou podobu písmen - napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslic - poznat základní geometrické tvary 1. ročník: - seznamovat se s různými předměty - seznamovat se s cviky jemné motoriky, dlaní a prstů - nacvičit čmárání prstem 2. ročník: - nacvičovat manipulaci s předměty a úchopy do celé ruky - nacvičovat cviky jemné motoriky, dlaní a prstů - nacvičovat tvoření špetky - procvičit čmárání prstem 3. ročník: - procvičovat cviky jemné motoriky, dlaní a prstů - procvičovat úchopy do celé ruky a manipulaci s předměty - procvičovat tvoření špetky a nacvičovat úchopy do dvou prstů - nacvičovat uvolňovací cviky - čmárat prstem 4. ročník: - uchopit předmět do celé ruky a manipulovat s předměty - upevňovat cviky jemné motoriky, dlaní a prstů - pokoušet se o úchopy do špetky a do dvou prstů - procvičovat uvolňovací cviky - pokoušet se o spontánní malbu	- rozvíjení hrubé i jemné motoriky – cvičení paže, lokte, zápěstí - cvičení dlaní, prstů obou rukou, tvoření špetky - uchopování předmětů do celé ruky, do špetky, do dvou prstů, úchop tužky, štětce, voskovky, - pastelky, fixu, houby - uvolňovací cvičení ruky a prstů, čmárání prstem do písku (rýže, krupice) - spontánní malba prstem, houbou, voskovkou, pastelkou, fixem, štětcem, prstovými barvami - manipulační činnost s předměty - oblouky – horní, dolní, oběma směry - svislé čáry – shora dolů a zdola nahoru - odstředivé čáry – sluníčko, dostředivé čáry - geometrické tvary – kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník

5. ročník: - provádět cviky jemné motoriky - podržet podaný předmět v celé ruce - uchopit předmět do špetky, do dvou prstů a manipulovat s ním - provádět uvolňovací cviky - pokoušete o spontánní kresbu 6. ročník: - uchopit správně do ruky tužku, pastelku, štětec nebo jiné psací náčiní - nacvičovat různé druhy čase - seznamovat se základními geometrickými tvary	
--	--

2. stupeň: 7. - 10. Ročník

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ POZNÁVACÍCH SCHOPNOSTÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- pojmenovat části svého těla případně na ně ukázat - reagovat na oslovení jménem, znát své jméno - znát členy své rodiny - poznat své spolužáky i učitele, podle schopností je oslovit jménem - vnímat různé podněty a reagovat na ně - orientovat se ve vztazích k nejbližšímu prostředí, denním časovém rozvrhu; vnímat prostor - poznat a používat předměty denní potřeby, uplatňovat základní hygienické a sebeobslužné činnosti - vnímat a uspokojovat základní životní potřeby, sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže - řadit obrázky podle zadaných kritérií 7. ročník:	- části obličeje a těla, jejich pojmenovávání - sebeobslužné, hygienické a stravovací návyky - používání příboru, svlékání a oblékání oděvů, čepice, šály a rukavic, zouvání a obouvání obuvi - poznávání předmětů denní potřeby - vztahy mezi lidmi – koho mám rád, kdo mne má rád ... - vztahy mezi spolužáky, budeme si pomáhat - rozlišení: chlapec – dívka, pán – paní ... - prostorová orientace (nahore – dole, vpravo - vlevo, dopředu - dozadu , na začátku - na konci) - časová orientace (roční období) - poznávání různých činností, předmětů, zvířat a jejich mláďat na obrázcích, modelech a ve skutečnosti

- vnímat vztahy v rodině - seznamovat se se širším okolím školy - učit se orientaci v prostoru a čase - používat další předměty denní potřeby, znát základní hygienické návyky a rozšiřovat sebeobsluhu - učit se vnímat základní životní potřeby a sdělovat své pocity a zdravotní potíže 8. ročník: - vnímat vztahy mezi spolužáky - reagovat na různé podněty ze širšího okolí školy - seznamovat se s okolím svého bydliště - procvičovat orientaci v prostoru a čase - poznávat a používat další předměty denní potřeby, snažit se samostatně dodržovat základní - hygienické návyky a zdokonalovat se v sebeobsluze - procvičovat vnímání základních životních potřeb, sdělování svých pocitů a zdravotních potíží 9. ročník: - vnímat vztahy mezi lidmi - poznávat různé podněty z běžného života - seznamovat se s naším městem - upevňovat orientaci v prostoru a čase - dbát na základní hygienické návyky a podle svých možností zvládat sebeobsluhu sebeobsluhu - vnímat základní životní potřeby 10. ročník: - reagovat na různé podněty z běžného života - znát nejbližší města - orientovat se v prostoru a čase - uplatňovat základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti - sdělit své pocity a upozornit na zdravotní potíže	- diferenční cvičení – třídění a řazení předmětů podle různých kritérií (stejně, odlišné, podle barvy, tvaru, velikosti); ukládání do misek nebo krabic - poznávání a rozlišování piktogramů - poznávání jednoduchých (tiskacích) písmen - sociální čtení – symbolů ve zdravotnictví (lékárna, nemocnice); - čtení cen výrobků, poznávání peněz, porovnávání peněžních částek - psychomotorické hry
---	--

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ LOGICKÉHO MYŠLENÍ A PAMĚTI

Školní výstupy /Žák by měl	Učivo
- koncentrovat se na určitou činnost - rozlišovat velikost a tvary předmětů, dvojic obrázků - zvládnout složení dějových obrázků - orientovat se na stránce, na řádku - číst vybraná písmena a krátká slova - opakovat slova a krátké říkanky; reprodukovat krátký text; vyprávět podle obrázku - přiřazovat číslce počtu prvků 7. ročník: - třídit předměty podle tvarů - orientovat se na stránce a na řádku - seznamovat se s vybranými písmeny - zapamatovat si krátký text - nacvičovat skládání dějových obrázků 8. ročník: - přiřazovat předměty podle tvarů - nacvičovat čtení vybraných písmen, nacvičovat čtení krátkých slov pomocí globální metody čtení - pozorně sledovat krátké vyprávění nebo televizi, video - procvičovat skládání dějových obrázků 9. ročník: - rozlišovat předměty podle velikosti, barvy a tvarů - procvičovat čtení vybraných písmen a krátkých slov - po pozorném poslechu nebo sledování pomocí otázek reprodukovat krátký text, příběh - řadit obrázky podle posloupnosti děje 10. ročník: - číst vybraná písmena a krátká slova	- zobecňování (jablko, hruška = ovoce) - konkretizace (ovoce = jablko, hruška) - negace (bylo – nebylo, mám – nemám) - příčinné souvislosti (proč?) - osvojování základních časových vztahů (ted', předtím, potom, dnes, večer, zítra), orientace v čase - roční doby - rozlišování velikostí, tvarů, dvojic obrázků, skládání dějových obrázků - orientace na řádce, na stránce, nácvik pohybu po řádce zleva doprava - nácvik čtení globální metodou (krátká jednoduchá slova) - čtení A, I ve funkci spojky, číst samohlásky a souhlásky spojování do slabik, případně krátkých slov - u žáků se závažnými problémy si osvojovat piktogramy - psaní hůlková abecedy (vlastní jméno) - rozvíjení paměti, zapamatování a opakování říkanek, básniček - reprodukce krátkého textu, vyprávění podle obrázku, vyprávění (co jsme dělali, co jsme viděli, co jsme měli k obědu) - cvičení pozornosti - koncentrace pozornosti na určitou činnost - motivace k soustředěné činnosti - pozorné sledování krátkého vyprávění, poslech hudby, pozorné sledování televize, videa - rozvíjení volných vlastností, zejména vytrvalosti - vytváření a chápání kvantitativních vztahů (všechno, nic, hodně, málo) - vytváření představy počtu – hmatem, zrakem, verbálně - posloupnost čísel, jejich porovnávání a přiřazování

- přiřazovat číslíce počtu prvků, znát číselnou řadu podle schopností žáka - reprodukovat krátký text a vyprávět podle obrázků	- pokus o psaní číslíc
---	--

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ GRAFICKÝCH SCHOPNOSTÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- uchopit a podržet podaný předmět - uchopit tužku, štětec nebo jiné psací náčiní - nakreslit různé druhy čar - poznat grafickou podobu písmen - napsat několik vybraných tiskacích písmen a číslíc - poznat základní geometrické tvar 7. ročník: - procvičovat různé druhy čar - nacvičovat poznávání základních geometrických tvarů 8. ročník: - upevňovat různé druhy čar - seznamovat se s grafickou podobou písmen a číslíc - seznámit se s hůlkovou abecedou a podle individuálních schopností nacvičit několik vybraných písmen - procvičit poznávání základních geometrických tvarů 9. ročník: - nakreslit různé druhy čar - procvičovat poznávání grafické podoby písmen a čísel - procvičovat psaní vybraných písmen hůlkovou abecedou - upevňovat poznávání základních geometrických tvarů 10. ročník: - poznat grafickou podobu písmen a číslíc - napsat několik vybraných písmen a číslíc - poznat základní geometrická tvary	- svislé čáry – shora dolů a zdola nahoru - odstředivé čáry – sluníčko, dostředivé čáry - vlnovky - smyčky nahoru a dolů - písmena – pojem „písmeno“; první písmeno jména nebo ukázaného předmětu - hůlkové písmo – pokus o psaní hůlkovým písmem (I,A,V,O) - pokus o psaní číslíc - rovnání písmen a číslíc do řádku (písmena z pryže, plastické hmoty, těsta apod.) - tvarové prvky písmen tiskací abecedy - geometrické tvary – kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ŘEČOVÁ VÝCHOVA

1. stupeň: 1. - 6. třída

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ KOMUNIKAČNÍCH DOVEDNOSTI

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby - snažit se o správné dýchání - vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty - znát své jméno a reagovat na oslovení jménem - znát jména nejbližších osob a spolužáků - umět pozdravit a poděkovat – verbálně nebo gesty - sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem - využívat komunikační počítačové hry 1. ročník: - seznamovat se s cviky správného dýchání, se správným držením těla při dýchání a cviky rtů a jazyka - překonávat strach z prostředí třídy - snažit se o vnímání hlasů učitelů a spolužáků a o vnímání intonace hlasů - seznamovat se s hlasy zvířat pomocí zvukových nahrávek - seznamovat se s dětskými leporely - snažit se soustředit se na poslech slov, říkadel a dětských popěvek 2. ročník: - nacvičovat správné dýchání se správným držením těla při dýchání a s cviky rtů a jazyka - nacvičovat masáž (automasáž) obličeje a artikulační cvičení - nacvičovat cvičení mluvidel před zrcadlem - reagovat na oslovení	- zjištění úrovně řeči a porozumění řeči - vytváření pocitu bezpečí a jistoty - překonávání strachu z okolí, rychlejších pohybů, a hlasitých projevů ostatních žáků; snaha o zapojení do dění ve třídě; vytváření kladných emočních situací, odstraňování projevů - sebepoškozování - reakce na hlas dospělé osoby a jeho intonaci, na přítomnost dalších osob - vyjádření souhlasu či nesouhlasu – gesty, verbálně - reakce na jednoduché pokyny a pobídky – dej, sedni si, ukaž - reakce na vlastní jméno, znalost jména, znalost jmen spolužáků - nácvik správného dýchání – nádech nosem, výdech ústy; dechová cvičení - masáže a cvičení mluvidel před zrcadlem – masáž nebo automasáž obličeje, - vysouvání a zasouvání jazyka, zavírání a otevírání úst, polykání apod. - foukání, sfoukávání (pírka, papírku), imaginární svíčky, vánek, větřík, vítr - sluchová a intonační cvičení, akustická diferenciaci, ovládání síly hlasu, napodobování hlasů - Zvířat (mé, bú, bé, haf, mňau,...), napodobování zvuků (auto, traktor, báb, bum,...) - hmatová cvičení a kinetické hry zaměřené na rozvoj jemné motoriky

- překonávat strach z hlasitých projevů spolužáků a s jejich rychlejšími pohyby - snažit se napodobovat hlasy zvířat - procvičovat soustředění na poslech slov, říkadel a popěvek 3. ročník: - procvičovat správné dýchání, masáž (automasáž) obličeje, cvičení mluvidel a artikulační cvičení před zrcadlem - reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby - procvičovat napodobování hlasů zvířat - nacvičovat své jméno a jméno nejbližších osob (rodičů, sourozenců) - prohlížet si obrázkové knihy a leporela - opakovat jednoduchá slova - vyjádřit souhlas, nesouhlas podle schopností žáka verbálně nebo gestem - reagovat na pokyn „dej“ 4. ročník: - procvičovat správné dýchání, masáž (automasáž) obličeje, cvičení mluvidel a artikulační cvičení - napodobovat hlasy zvířat a seznamovat se se zvuky z denního života poslechem zvukových nahrávek - procvičovat své jméno a jméno rodičů a sourozenců - znát své jméno - chápat význam jednoduchých slov - nacvičovat pozdrav a poděkování - nacvičovat jednoduché říkanky a básně - reagovat na pokyn „ukáž, sedni si“ 5. ročník: - správně dýchat, provádět automasáž obličeje, cvičit mluvidla a snažit se správně artikulovat - poslouchat a napodobovat zvuky z denního života	- fonetická cvičení, nácvik hlásek podle potřeby a nácvik nových slov - rozvoj slovní zásoby pomocí předmětů, obrázků, fotografií - pochopení a používání pojmů já – ty - nácvik pozdravu - verbálně, gesty - poděkování – verbálně, gesty - nácvik jednoduchých dětských popěvek a říkanek - využívání alternativních forem komunikace pokud žáci nejsou schopni ani komunikace pomocí piktogramů hledat další cesty dorozumění (počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace, kinetické hry zaměřené na jemnou motoriku)
---	---

- znát jména nejbližších osob - procvičovat pozdrav a poděkování - procvičovat opakování říkanek a básní	
6. ročník: - poznávat spolužáky podle jména - chápat pojem „já – ty“ - chápat význam 2 -3 vět - umět pozdravit a poděkovat (verbálně nebo jiným způsobem) - seznamovat se s dějovými obrázky - zapojit se do rozhovoru	

2. stupeň: 7. - 10. Ročník

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ KOMUNIKAČNÍCH DOVEDNOSTI

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- reagovat na hlas a intonaci dospělé osoby - snažit se o správné dýchání - vyjádřit souhlas či nesouhlas – verbálně, gesty - znát své jméno a reagovat na oslovení jménem - znát jména nejbližších osob a spolužáků - umět pozdravit a poděkovat – verbálně nebo gesty - sdělit svá přání a potřeby – verbálním nebo nonverbálním způsobem - využívat komunikační počítačové hry	správného dýchání – nádech nosem, výdech ústy; dechová cvičení masáže a cvičení mluvidel před zrcadlem – masáž nebo automasáž obličeje, vysouvání a zasouvání jazyka, zavírání a otevírání úst, polykání apod. foukání, sfoukávání (pírka, papírku), imaginární svíčky, vánek, větřík, vítr sluchová a intonační cvičení, akustická diferenciaci, ovládání síly hlasu, napodobování hlasů
7. ročník: • procvičovat jména spolužáků • naslouchat krátkému textu • zapamatovat si krátký text • nacvičovat skládání dějových obrázků	hmatová cvičení a kinetické hry zaměřené na rozvoj jemné motoriky fonetická cvičení, nácvik hlásek podle potřeby a nácvik nových slov rozvoj slovní zásoby pomocí předmětů, obrázků, fotografií pochopení a používání pojmů můj – tvůj, mě – tobě snaha o soustředěné naslouchání a porozumění slovům a jednoduchým větám; podpora
8. ročník: znát jména spolužáků chápat pojem „můj – tvůj“	mluveného projevu, vedení spontánních a jednoduchých tematických rozhovorů

procvičovat skládání dějových obrázků pokoušet se vyjádřit své přání nebo potřebu seznamovat se s komunikačními počítačovými hrami 9. ročník: řadit obrázky podle posloupnosti děje hovořit k určitému tématu (tematické rozhovory) procvičovat sdělení svých přání a potřeb procvičovat využívání komunikačních počítačových her 10. ročník: chápat pojem „mně – tobě“ vypravovat podle obrázků sdělit svá přání a potřeby využívat komunikační počítačové hry	nácvik jednoduchých říkanek snaha o soustředěné naslouchání krátkých příběhů využívání alternativních forem komunikace pokud žáci nejsou schopni ani komunikace pomocí piktogramů hledat další cesty dorozumění počítačové programy zaměřené na rozvoj komunikace
--	--

NÁZEV PŘEDMĚTU: SMYSLOVÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:

Předmět **Smyslová výchova** je vytvořen ze vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** a vzdělávacího oboru **Smyslová výchova**. Je zaměřen na rozvíjení psychických funkcí prostřednictvím smyslového vnímání. Cílevědomým vytvářením vztahů smyslového vnímání, myšlení a řeči rozvíjí jednotlivé smyslové analyzátoři a jejich funkce, které jsou podmínkou správného vnímání, koncentrace pozornosti, prostorové, směrové a časové orientace a základem pro vytváření představ a pojmů. Smyslová výchova rozvíjí všechny tyto funkce prostřednictvím konkrétních situací. Obsah předmětu tvoří uspokojování základních potřeb, upevňování stravovacích návyků, orientace v nejbližším okolí. Dále se u žáka vytváří základní schopnosti manipulace s předměty. Učí se rozlišovat okolní předměty podle barev, tvaru, velikosti, zvuku nebo chuti. Předmět Smyslová výchova je povinným předmětem na 1 i 2. stupni školy. Výuka předmětu probíhá zpravidla v kmenových třídách. Méně často pak mimo budovu v blízkém okolí školy. Dále jsou využívány herny a multisenzorální místnosti. Při výuce je podstatný prožitek žáka a získávání zkušeností. Klademe důraz na individuální pomoc a podporu žáka.

Smyslová výchova je rozdělena do těchto okruhů:

rozvíjení sluchového vnímání

rozvíjení zrakového vnímání

rozvíjení hmatového vnímání

rozvíjení čichového a chuťového vnímání

prostorová a směrová orientace

Časová dotace: Smyslová výchova se vyučuje v 1. – 3., 4. - 6., 7. - 10. ročníku, a to vždy 4 hodiny týdně.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Z toho DČD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Cílové zaměření předmětu:

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1.– 6. ročník:

Přijímání péče v novém prostředí

Zvyšování kvality příjmu potravy dle individuálních možností, přijímání pitného režimu, přijímání péče o hygienu vlastního těla.

Vnímání známého a neznámého prostředí

Vnímání a uchopování předmětů

Vnímání barev

Vnímání předmětů podle velikosti, tvaru, barev a zvuku

Vnímání pohybu

Vnímání zvuku

Vnímání různých chutí a pachů

Přizpůsobování se režimu dne

Zdokonalování kousání, žvýkání a polykání potravy, k spolupráci při hygieně

Rozlišování známého a neznámého prostředí

Jednoduché manipulaci s předměty různých vlastností

Rozlišování barev

Rozlišování předmětů podle velikosti, tvaru, barev a zvuku

7.-10.ročník:

Napodobování jednoduchých pohybů

Rozlišování zvuků

Rozlišování chutí a pachů

Respektování a dodržování režimu dne

Zvyšování míry samostatnosti při stolování a hygieně

Poznávání známého a neznámého prostředí

Smysluplné manipulování s předměty

Pasivnímu pojmenování barev

Třídění předmětů podle velikosti, tvaru, barev a zvuku

Napodobování pohybu podle pokynů

Určování a napodobování zvuků

Určování chutí a pachů

V tomto předmětu rozvíjíme tyto klíčové kompetence

Kompetence k učení

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Rozumí jednoduchým pojmům, znakům a symbolům

Napodobuje jednoduché pohyby a činnosti

Je schopen nebo umí napodobit manipulaci s učební pomůckou

Kompetence komunikativní

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Používá jednoduchou formu verbální nebo alternativní komunikace

Reaguje na své jméno, na pozdrav, oslovení,...

Vhodnou formou vyjádří souhlas nebo nesouhlas

Kompetence personální a sociální

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Pozná a pojmenuje (ukáže) členy své rodiny a nejbližší osoby

Vhodným způsobem dokáže navázat kontakt a vyjádřit své potřeby, pocity, apod.

Kompetence pracovní

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Má zažitě základní hygienické návyky a na pokyn je praktikuje

Je schopen částečné sebeobsluhy

S pomocí zvládá jednoduché pracovní úkony

Kompetence k řešení problémů:

Na konci základního vzdělávání žák v rámci svých možností:

Dokáže upozornit na své základní potřeby (znakem, piktogramem, verbálně)

Chápe pojem zákazu a respektuje jej

Orientuje se v nejbližším okolí

1. Stupeň: 1. - 6. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- uchopit předměty a manipulovat s nimi - rozlišovat tvary a barvy předmětů - poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti - třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty - poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky - rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu - napodobit předváděné pohyby 1. ročník: - vnímat světlo a tmu, vnímat prostor binokulárně a monokulárně - nacvičovat stimulaci očního kontaktu a cvičení očních pohybu - seznamovat se s různými předměty pomocí zraku - vnímat předměty podle velikosti - prohlížet si dětské obrázkové knížky - seznamovat se s částmi dne pomocí obrázků nebo piktogramů 2. ročník: - nacvičovat manipulaci s předměty a úchopy do celé ruky, nacvičovat tvoření špetky - cvičit zrakové soustředění na předměty a fixaci zraku - třídit předměty podle velikosti - vnímat a ukazovat obrázky v dětských knížkách - procvičovat denní dobu podle obrázku nebo piktogramu - pokoušet se soustředit na vnímání různých pohybu po kratší dobu 3. ročník:	- rozeznávání světla a tmy - vnímání prostoru binokulárně (oběma očima), monokulárně (jedním okem) - rozvoj zrakové percepce – stimulace očního kontaktu, cvičení očních pohybů – sledování - pohybujícího se předmětu a osob v blízkém okolí - zrakové soustředění na lesklé a barevné předměty - cvičení soustředěného zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů - sebepoznávání v zrcadle - uchopování viděných předmětů a manipulace s nimi – skládání vedle sebe, na sebe, do krabic - vnímání a třídění podle barvy, velikosti a tvaru - rozlišování malý/velký, plošné tvary (kolečko, čtverec, trojúhelník); barevné kostky, rozlišování - dvou základně odlišných barev, postupné poznávání všech základních barev a jejich pojmenování - poznávání a třídění předmětů, diferenční cvičení - poznávání a třídění dvou odlišných předmětů (panenka, autíčko) a materiálů (kaštan, šípek) - cvičení směrové orientace zrakem: nahoru - dolů - poznávání spolužáků ve třídě - denní časové úseky podle činností, obrázků nebo piktogramů - cvičení soustředěného zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů - vizuomotorické koordinace, pozorování různých pohybů předváděných učitelem

- procvičovat úchopy do celé ruky, tvoření špetky a manipulaci s předměty, nacvičovat úchopy do dvou prstů - přiřazovat předměty podle velikosti - ukazovat různé předměty na obrázcích - poznat své spolužáky a ukazováním - rozeznat denní dobu podle obrázku nebo piktogramu 4. ročník: - uchopit předmět do celé ruky a manipulovat s ním, pokoušet se o úchopy do špetky a do dvou prstů - rozlišovat předměty podle velikosti a vnímat je podle barev - nacvičovat třídění vyobrazených předmětů - poznat své učitele - nacvičovat denní dobu podle činností na obrázku - pokoušet se o soustředěné sledování různých pohybů 5. ročník: - podržet podaný předmět v celé ruce, uchopit předmět do špetky a do dvou prstů a manipulovat s ním - přiřazovat předměty podle barev, seznamovat se s pojmy názvů základních barev - procvičovat třídění vyobrazených předmětů - poznávat další osoby ze školního prostředí - procvičovat denní dobu podle činností na obrázku 6. ročník: - rozlišovat předměty podle barev, procvičovat pojmy názvů barev a seznamovat se s předměty podle tvarů - třídit vyobrazené předměty - znát osoby ze školního prostředí - rozeznat denní dobu podle činností na obrázku - soustředěně pozorovat předváděné pohyby	.
--	----------

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- reagovat na své jméno, na oslovení na zavolání - poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky - poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí - poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky - rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků 1. ročník: - koncentrovat pozornost na poslech zvuků po krátkou dobu (několik vteřin) - otáčet se za zvukem s využitím zraku - snažit se vnímat hlasy učitelů i spolužáků ve třídě - seznamovat se s hlasy zvířat poslechem zvukových nahrávek - učit se vnímat rytmus 2. ročník: - koncentrovat pozornost na poslech zvuků po dobu několika málo minut - snažit se vnímat hlasy ze svého okolí - poslouchat hlasy zvířat v přírodě - reagovat na své jméno - nacvičovat jednoduchá rytmičná cvičení 3. ročník: - procvičovat koncentraci pozornosti při poslechu zvuků - poslouchat různé zvuky i zvuky nepříjemné a reagovat na ně (i negativně)	- rozvoj sluchové percepce – otáčení se za zvukem s využitím zraku, bez využití zraku (zvonek, - cinkání lžičky v hrnečku, tleskání, klepání, pískání) - nácvik soustředěného sluchového vnímání pomocí zvuků - reagování na vlastní jméno, oslovení, zavolání - poznávání spolužáků a učitelů podle hlasu - poznávání a rozlišování zvuků s využitím zrakové podpory (ozvučné hračky, chrastítka, cinkání - lžice o talíř, bubínek, zpěv, hudba, mačkání papíru, cinkání klíčů,...) - sluchová cvičení bez použití zraku (zvonek, tleskání, klepání,...) - cvičení sluchové paměti - hlasy zvířat a jejich rozlišování - zvuky na ulici (auto, sanitka, městské hodiny, ...) - poslech hudby, snaha o koncentraci pozornosti při poslechu - zvuky hudebních nástrojů - sluchově motorická cvičení, cvičení a hry, v nichž se uplatňuje spojení zvuků s pohybem - rozvíjení smyslu pro rytmus

- seznamovat se zvuky z denního života pomocí zvukových nahrávek - poznávat zvuky s využitím zraku - poslouchat hlasy osob ze svého nejbližšího okolí - reagovat na oslovení - procvičovat rytmická cvičení 4. ročník: - pokoušet se překonávat negativní postoj k nepříjemným zvukům - otáčet se za zvukem bez využití zraku - poslouchat zvuky na ulici - pokoušet se o rozeznávání a poznávání hlasů různých osob - reagovat na zavolání - upevňovat rytmizaci 5. ročník: - procvičovat překonávání negativního postoje k nepříjemným zvukům - poznat podle hlasu osoby ze svého okolí - poznávat zvuky bez využití zraku - pokoušet se rozlišovat různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky rytmizovat 6. ročník: - rozlišovat různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky - pokoušet se napodobovat různé zvuky a hlasy zvířat - pokoušet se propojit zvuky s pohybem	
---	--

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
-----------------------------	-------

- zvládat základní sebeobslužné dovednosti - poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů - třídit předměty na základě hmatu- podle velikosti a tvaru - poznat známé předměty podle hmatu - rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplotu) 1. ročník: - nacvičovat hygienu a stolování ve škole - seznamovat se s předměty ohmatáváním - vnímat velikost předmětů 2. ročník: - procvičovat hygienu a stolování ve škole - nacvičovat manipulaci s předměty, nacvičovat úchopy do celé ruky a tvoření špetky - třídit předměty podle velikosti 3. ročník: - upevňovat hygienu a stolování ve škole - nacvičovat oblékání a svlékání, obouvání a zouvání, používání kapesníku - procvičovat úchopy do celé ruky, tvoření špetky a manipulaci s předměty, nacvičovat úchopy do dvou prstů - přiřazovat předměty podle velikosti 4. ročník: - dodržovat hygienu a stolovat ve třídě - procvičovat oblékání a svlékání, obouvání a zouvání, používání kapesníku - uchopit předmět do celé ruky a manipulovat s ním, pokoušet se o úchopy do špetky a do dvou prstů - rozlišovat předměty podle velikosti a vnímat jejich povrch - pokoušet se o poznávání předmětů hmatem 5. ročník: - dbát na hygienu a nacvičovat stolování v cvičné kuchyňce	- navozování příjemných pocitů, hlazení příjemných látek (samet, plyš, kožešina) - manipulace s předměty - úchopy předmětů různých tvarů, velikostí a různých materiálů - výcvik hmatového vnímání předmětů různých tvarů, velikostí a různých materiálů - třídění předmětů - podle tvaru, velikosti, povrchu - předměty - s využitím a bez využití zraku - fyzikální vlastnosti předmětů – teplé/studené, měkké/tvrdé, suché/mokrý - hry s vodou – teplá/studená, nabírání, přelévání - třídění přírodnin (sypké, oblé,...) - sebeobsluha – hygiena – mytí rukou, obličej, používání hřebenu, používání WC, používání - kapesníku, používání ubrousku; stolování; oblékání, svlékání, zapínání a rozepínání knoflíků, - suchých zipů
---	--

- upevňovat oblékání a svlékání, obouvání a zouvání, používání kapesníku - podržet podaný předmět v celé ruce, uchopit předmět do špetky a do dvou prstů a manipulovat s ním - nacvičovat rozlišování předmětů podle povrchu - seznamovat se s fyzikálními vlastnostmi předmětů 6. ročník: - podle svých schopností se oblékat, svlékat, obouvat a zouvat, používat kapesník - procvičovat stolování v cvičné kuchyňce - procvičovat rozlišování předmětů podle povrchu a seznamovat se s předměty podle tvarů - procvičovat poznávání předmětů hmatem - vnímat fyzikální vlastnosti předmětů	
---	--

TEMATICKÝ OKRUH: PROSTOROVÁ A SMĚROVÁ ORIENTACE

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru - orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí - rozlišovat vpravo- vlevo - rozlišovat nahoře- dole, před- za, vedle - řadit skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu - rozeznat roční období podle základních znaků 1. ročník: - seznamovat se s orientací ve třídě - seznamovat se s různými předměty 2. ročník:	- orientace ve třídě (okna, dveře, stolek, lavice, ...) - orientace ve škole (šatna, chodba, třída, umývárna, WC, ...) - orientace v nejbližším okolí (školní zahrada) - orientace v prostoru (nahore, dole, před, za, vedle, vpředu, vzadu) - směrová orientace řadě a na ploše: řazení předmětů podle směrové orientace (zleva doprava, vpravo – vlevo) - plnění jednoduchých příkazů: dej, polož - roční období - obrázky

- procvičovat orientaci ve třídě, nacvičovat orientaci ve školní budově - nacvičovat manipulaci s předměty 3. ročník: - upevňovat orientaci ve třídě, procvičovat orientaci ve školní budově, nacvičovat orientaci - v blízkém okolí školy - seznamovat se s orientací v prostoru - seznamovat se s pojmy nahoře – dole, před – za, vedle, vpředu, vzadu - nacvičovat skládání a umístění předmětů na určené místo podle příkazu „dej“ 4. ročník: - orientovat se ve třídě, upevňovat orientaci ve školní budově, procvičovat orientaci v blízkém - okolí školy - nacvičovat orientaci v prostoru - nacvičovat pojmy nahoře – dole, před – za, vedle, vpředu, vzadu - procvičovat skládání a umístění předmětů na určené místo podle příkazu „dej“ - seznamovat se s ročním obdobím na obrázku podle základních znaků 5. ročník: - orientovat se ve školní budově, upevňovat orientaci v blízkém okolí školy - procvičovat orientaci v prostoru - procvičovat pojmy nahoře – dole, před – za, vedle, vpředu, vzadu - upevňovat skládání a umístění předmětů na určené místo podle příkazu „dej“	
---	--

- nacvičovat poznávání ročních období podle základních znaků na obrázku 6. ročník: - orientovat se v blízkém okolí školy - upevňovat orientaci v prostoru - upevňovat pojmy nahoře – dole, před – za, vedle, vpředu, vzadu - skládat a umístit předměty na určené místo podle příkazu „dej“ - seznamovat se se směrovou orientací v řadě a na ploše - seznamovat se s pojmem vpravo - vlevo - nacvičovat skládání a umístění předmětů na určené místo podle příkazu „polož“ - procvičovat poznávání ročních období podle základních znaků na obrázku	
--	--

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ ČICHOVÉHO A CHUŤOVÉHO VNÍMÁNÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- rozlišit jednotlivé chutě - poznat předměty čichem podle vůně - rozlišit vůně a pachy - poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky 1. ročník: - seznamovat se s jednotlivými chutěmi a poznávat jídlo podle vlastnosti (dobré – nedobré) - podávat potravu k ústům - nacvičovat správné dýchání pro rozvoj čichové percepce 2. ročník:	- rozvoj čichové percepce – dýchání (nádech nosem, výdech ústy, foukání) - rozlišování základních chutí - specifické vůně potravin, libé a nelibé vůně, pachy - rozvoj chuťové percepce – správné kousání a polykání potravy - základní chutě ovoce, potravin a nápojů - jídlo podle vlastností – dobré - nedobré - cvičení sání, sání brčkem, lízání lízátek, čokolády

- nacvičovat rozlišování jednotlivých chutí a chuťových vlastností - nacvičovat správné kousání a polykání a sání brčkem - rozvíjet čichové vnímání správným dýcháním 3. ročník: - procvičovat rozlišování jednotlivých chutí a chuťových vlastností - procvičovat správné kousání a polykání, sání brčkem - pomocí čichu se seznamovat s různými vůněmi či pachem 4. ročník: - rozlišit jednotlivé chutě - správně kousat a polykat, nacvičovat pití z hrnku - nacvičovat poznávání předmětů čichem podle vůně, pachu 5. ročník: - nacvičovat samostatnost při jídle a pití - procvičovat poznávání předmětů čichem podle vůně, pachu - procvičovat pití z hrnku 6. ročník: - poznat předměty čichem podle vůně, pachu - pít z hrnku - nacvičovat rozlišování vůní a pachů	
---	--

2. stupeň: 7. - 10. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- uchopit předměty a manipulovat s nimi - rozlišovat tvary a barvy předmětů	- cvičení soustředěného zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů

- poznat, řadit, skládat a třídit předměty podle velikosti, barevné a tvarové odlišnosti - třídit obrázky, rozeznat reálné a vyobrazené předměty - poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky - rozpoznat denní dobu podle činnosti, obrázku nebo piktogramu - napodobit předváděné pohyby 7. ročník: - třídit předměty podle tvarů - k vyobrazenému předmětu ukazovat reálný předmět a naopak - poznávat osoby ze svého okolí - nacvičovat poznávání denní doby podle činností bez obrázku 8. ročník: - přiřazovat předměty podle tvarů - pokoušet se rozlišovat reálné a vyobrazené předměty - znát osoby ze svého okolí - procvičovat poznávání denní doby podle činností - pokoušet se napodobit pohyby předvedené jinou osobou 9. ročník: - rozlišovat předměty podle velikosti, barvy a tvarů - upevňovat rozlišování reálných a vyobrazených předmětů - upevňovat poznávání denní doby podle činností 10. ročník: - poznat osoby ze svého okolí a své spolužáky - rozpoznat denní dobu podle činností - rozlišovat reálné a vyobrazené předměty - napodobit předvedené pohyby	- vnímání a třídění podle polohy předmětu - rozlišování dlouhý/krátký, kulatý/hranatý, plošné tvary (kolečko, čtverec, obdélník, trojúhelník); - základní barvy - poznávání a třídění předmětů, diferenční cvičení - třídění tří komponentů – výrazně odlišné, postupně menší a výrazně méně odlišné - třídění obrázků podle obsahu a poznávání změn a rozdílů na obrázcích a na skutečných předmětech - rozlišování zrakem – stojí, sedí, leží - cvičení směrové orientace zrakem: vpředu - vzadu, vlevo – vpravo, na začátku – na konci - poznávání spolužáků ve škole a osob ze svého okolí - denní časové úseky podle činností, obrázků nebo piktogramů - cvičení soustředěného zrakového vnímání pomocí různých výrazných předmětů - upevňování vizuomotorické koordinace, napodobování různých pohybů předváděných učitelem
---	--

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- reagovat na své jméno, na oslovení na zavolání - poznat, rozlišit a napodobit různé zvuky - poznat podle hlasu osoby ze svého nejbližšího okolí - poznat a rozlišit různé zvuky a hlasy zvířat podle zvukové nahrávky - rozlišit zvuky spojené s denním životem a nebát se nepříjemných zvuků 7. ročník: - nebát se nepříjemných zvuků - procvičovat napodobování různých zvuků a hlasů zvířat - nacvičovat propojení zvuků (hudby) s pohybem - nacvičovat koncentraci na poslech hudby 8. ročník: - napodobit různé zvuky a hlasy zvířat - procvičovat propojení zvuků (hudby) s pohybem - procvičovat koncentraci při poslechu hudby 9. ročník: - upevňovat propojení zvuků (hudby) s pohybem - snažit se o koncentraci při poslechu hudby 10. ročník: - zvládat propojení zvuku (hudby) s pohybem - poslouchat hudbu	- zvuky z denního života - sluchová cvičení bez použití zraku - cvičení sluchové paměti - napodobování různých zvuků - poslech hudby, snaha o koncentraci pozornosti při poslechu - poznávání hudebních nástrojů podle zvuku - rozlišování a určování původu, směru, délky a intenzity zvuku – tichý/hlasitý, zblízka/zdaleka, krátký/dlouhý - rozlišování zvuků v přírodě (hlasy zvířat, zpěv ptáků, šumění větru, zvuk tekoucí vody) - rozlišování zvuků na ulici (auto, sanitka, městské hodiny, ...) - sluchově motorická cvičení, cvičení a hry, v nichž se uplatňuje spojení zvuků s pohybem - rozvíjení smyslu pro rytmus - koncentrace pozornosti při poslechu hudby

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ HMATOVÉHO VNÍMÁNÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- zvládat základní sebeobslužné dovednosti - poznat hmatem velikost, tvar a povrch předmětů - třídit předměty na základě hmatu- podle velikosti a tvaru	- manipulace s předměty - úchopy předmětů různých tvarů, velikostí a různých materiálů

- poznat známé předměty podle hmatu - rozlišit hmatem základní fyzikální vlastnosti předmětů (tvrdost, teplotu) 7. ročník: - nacvičovat zapínání a rozepínání zipů a vázání uzlu - upevňovat stolování v cvičné kuchyňce - rozlišovat předměty podle povrchu a třídit předměty podle tvarů - nacvičovat znalost fyzikálních vlastností předmětů a jejich rozlišování 8. ročník: - procvičovat zapínání a rozepínání zipů a vázání uzlu - stolovat v cvičné kuchyňce - přiřazovat předměty podle tvarů - upevňovat poznávání předmětů hmatem - procvičovat rozlišování fyzikálních vlastností předmětů 9. ročník: - upevňovat zapínání a rozepínání zipů, vázání uzlu - rozlišovat předměty podle tvarů - upevňovat rozlišování předmětů podle fyzikálních vlastností 10. ročník: - rozepínat a zapínat zipy, pokusit se o kličku - rozlišovat předměty podle velikosti, povrchu, tvarů a podle fyzikálních vlastností - třídit předměty na základě hmatu - poznat známé předměty hmatem	- rozlišování a třídění předmětů různých tvarů, velikostí a různých povrchů - poznávání předmětů hmatem s využitím a bez využití zraku - fyzikální vlastnosti předmětů – hladké/drsné, ostré/tupé, kulaté/hranaté, těžké/lehké, třídění přírodnin (sypké, oblé,...) - sebeobsluha – hygiena; používání ubrousku; stolování; oblékání, svlékání, zapínání a rozepínání zipů a zdrhovadel, obouvání a zouvání, uzel, klička
--	--

TEMATICKÝ OKRUH: PROSTOROVÁ A SMĚROVÁ ORIENTACE

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru - orientovat se ve třídě, ve škole a svém nejbližším okolí - rozlišovat vpravo- vlevo - rozlišovat nahoře- dole, před- za, vedle - řadit skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu - rozeznat roční období podle základních znaků 7. ročník: - orientovat se v prostoru - rozlišovat pojmy nahoře – dole, před – za, vedle, vpředu, vzadu - nacvičovat směrovou orientaci - nacvičovat vpravo - vlevo - procvičovat skládání a umístění předmětů na určené místo podle pokynu „polož“ - upevňovat poznávání ročních období podle základních znaků na obrázku 8. ročník: - procvičovat směrovou orientaci - procvičovat vpravo - vlevo - upevňovat skládání a umístění předmětů na určené místo podle pokynu „polož“ - rozeznávat roční období podle základních znaků na obrázku 9. ročník: - upevňovat směrovou orientaci - upevňovat vpravo - vlevo - skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu „polož“ - pozorovat a snažit se rozeznat roční období v reálu 10. ročník: - vnímat prostor, rozlišit směrovou orientaci ve známém prostoru	- orientace v prostoru (nahore, dole, vpředu, vzadu, před, za, vedle) - směrová orientace řadě a na ploše: řazení předmětů podle směrové orientace (na začátku, na konci, nad – pod, na – ve – do, pravá a levá ruka) - umísťování předmětů podle pokynů - plnění jednoduchých příkazů: dej na stůl, pod stůl, polož na židli, do umyvadla, ... - roční období

- rozlišovat vpravo – vlevo - řadit skládat a umístit předměty na určené místo podle pokynu - rozeznat roční období podle základních znaků	
--	--

TEMATICKÝ OKRUH: ROZVÍJENÍ ČICHOVÉHO A CHUŤOVÉHO VNÍMÁNÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- rozlišit jednotlivé chutě - poznat předměty čichem podle vůně - rozlišit vůně a pachy - poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky 7. ročník: - procvičovat schopnost samostatně se najíst a napít - procvičovat rozlišování vůní a pachů - seznamovat se se zkaženými potravinami a nebezpečnými látkami 8. ročník: - rozlišit vůně a pachy - nacvičovat poznávání zkažených potravin a nebezpečných látek 9. ročník: - upevňovat schopnost samostatně se najíst a napít - procvičovat poznávání zkažených potravin a nebezpečných látek 10. ročník: - samostatně se najíst a napít - poznat zkažené potraviny a nebezpečné látky	- dýchání (nádech nosem, výdech ústy, foukání) - poznávání podle čichu: vůně, specifické vůně potravin, zápach, nelibé pachy - výcvik ochranné čichové funkce – poznávat zkažené potraviny a nebezpečné látky - správné kousání a polykání potravy - poznávání a rozlišování základních chutí ovoce, potravin a nápojů - rozlišování a určování chuťových vlastností – sladký/hořký, slaný/kyselý, chutný/nechutný

NÁZEV PŘEDMĚTU: HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:

V předmětu **Hudební výchova** je realizován obsah vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Hudební výchova rozvíjí estetické cítění, přispívá ke kultivaci, rehabilitaci a relaxaci žáků. Hudební výchova podporuje u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí hudebnost a schopnost emocionálního prožívání hudby. Hudební činnosti rozvíjejí sluch a motoriku žáků, a tím podporují rozvoj komunikačních dovedností. Dále se podílí na regulaci emocí a napětí, přispívá k celkové relaxaci a koncentraci pozornosti.

Hudební výchova je realizována ve všech ročnících a má úzkou vazbu ke všem předmětům. Výuka probíhá většinou ve třídách daného ročníku, ale v rámci obohacení zážitků žáků z estetického a kulturního života společnosti žáci navštěvují i kulturní akce, koncerty. Zážitky z těchto akcí učivo obohacují a zpestřují. Forma výuky většinou probíhá ve skupinách i individuálně s pomocí.

Hudební výchova obsahuje tato témata:

Vokální a instrumentální činnosti

Poslechové činnosti

Hudebně pohybové činnosti

Časová dotace: Hudební výchova se vyučuje v 1. – 2., 2 hodiny týdně, od 3..po 10. ročník 3 hodiny týdně.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3

Z toho DČD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
---------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Cílové zaměření předmětu:

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1.– 6. ročník:

Vnímání zvuků okolo sebe

Nabízení poslechu hry na různé hudební nástroje

Hře na tělo a jednoduché rytmické nástroje s plným fyzickým vedením

Nabízení poslechu krátkých skladeb různého charakteru ke konkrétním činnostem v průběhu celého dne

Využívání hudby k podpoře pohybových aktivit, uvolnění fyzického a psychického napětí

Soustředěnému vnímání zvuků okolo sebe i v širším okolí

Rozlišování vybraných hudebních nástrojů podle zvuku s vizuální podporou

Snaze o hru na tělo a rozezvučení rytmických nástrojů s částečným vedením

7.-10.ročník:

Zaměření a udržení pozornosti na konkrétní skladbu po celou dobu jejího trvání

Odreagování napětí, překonávání únavy pomocí hudebně pohybových činností

Snaze o rozlišování libých a nelibých zvuků

Vědomému spojení konkrétního zvuku s konkrétním nástrojem

Hře na tělo a rytmické nástroje podle verbálních pokynů dle individuálních dispozic žáka

Vnímání rytmu a melodie, snaze o pohybové vyjádření

Prožívání radosti

V tomto předmětu rozvíjíme tyto klíčové kompetence

Kompetence k učení

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti

Manipuluje s jednoduchými pomůckami a účelně je používá

Kompetence komunikativní

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Používá jednoduchou formu verbální nebo alternativní komunikace

Je schopen vyjádřit pohybem některé své emoce

Vhodnou formou vyjádří souhlas nebo nesouhlas

Kompetence personální a sociální

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Vyjadřuje své potřeby, pocity a nálady různým způsobem verbálními i neverbálními prostředky

Vnímá hranice svého těla a změny poloh

Pomocí pohybu komunikuje s okolím

Kooperuje se svými spolužáky a učiteli

Kompetence pracovní

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Účelně pracuje s pomůckami

Pomáhá s přípravou pomůcek na hudební činnosti

1. stupeň: 1. - 6. ročník

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii - rozlišovat zvuky hudebních nástrojů - zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje - doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje - zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu - soustředit na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby 1. ročník: - seznamovat se s cviky správného dýchání a držením těla při dýchání - seznamovat se s jednoduchými rytmickými hudebními nástroji - otáčet se za zvukem hudebního nástroje s využitím zraku - cvičit soustředění na poslech říkadel, dětských popěvek a relaxační hudby - seznamovat se s říkadly a dětskými popěvkami - učit se vnímat rytmus 2. ročník: - nacvičovat správné dýchání a držení těla při dýchání - otáčet se za zvukem hudebního nástroje bez využití zraku	- cvičení dechová, fonační, intonační, melodická a cvičení výslovnosti - rytmus – vnímání rytmu, posilování rytmu, rytmizace, rytmizace říkadel, hra na tělo, hra na jednoduché nástroje (Orffův instrumentář – bubínek, hůlky, triangel, ...), hra na dostupné předměty (vařečky, lžičky, pokličky, ...) - zpěv – jednoduché lidové a dětské písně - poslech – poslech říkadel, lidových písní, jednoduchých skladeb pro děti, poslech relaxační hudby - hudebně pohybová činnost – pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami, pohyb podle - rytmických doprovodů a rytmická cvičení

- procvičovat soustředění na poslech říkadel, dětských popěvek a relaxační hudby - osvojovat si jednoduchá říkadla, dětské popěvky a písně - procvičovat vnímání rytmu - učit se pohybové hry s říkadly 3. ročník: - procvičovat správné dýchání a držení těla při dýchání - nacvičovat soustředění na zvuky hudebních nástrojů - snažit se soustředit na poslech říkadel, dětských popěvek a relaxační hudby - procvičovat osvojení jednoduchých říkadel, dětských popěvek a písní - nacvičovat jednoduchá rytmická cvičení - procvičovat pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami 4. ročník: - upevňovat dechová cvičení a správné držení těla při dýchání - poznávat zvuky hudebních nástrojů s využitím zrakové podpory - soustředit se na poslech říkadel, dětských popěvek a relaxační hudby - upevňovat si říkadla, popěvky a písně - procvičovat jednoduchá rytmická cvičení - upevňovat si pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami 5. ročník: - dbát na správné provedení dechových cvičení a správné držení těla při dýchání - rozlišovat zvuky hudebních nástrojů s využitím zrakové podpory - snažit se soustředit na poslech jednoduchých dětských písní - snažit se o zpěv jednoduchých dětských písní - upevňovat si jednoduchá rytmická cvičení	
--	--

- pokoušet se o jednoduchý doprovod rytmickými hudebními nástroji napodobováním - napodobovat pohyb podle rytmického doprovodu 6. ročník: - provádět dechová cvičení se správným držením těla - snažit se o správnou intonaci - určovat původ směru zvuky hudebního nástroje - nacvičovat jednoduchý doprovod hudebním nástrojem - pokoušet se o samostatnou rytmitizaci - soustředit se na poslech dětských písní - zpívat jednoduché dětské písně - nacvičovat pohyb podle rytmického doprovodu	
--	--

2. stupeň: 7. - 10. ročník

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- zvládat správné dýchání, snažit se o správnou intonaci a melodii - rozlišovat zvuky hudebních nástrojů - zvládat zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje - doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje - zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu - soustředit na poslech relaxační hudby a jednoduché krátké skladby-klavír 7. ročník: - zvládat dechová cvičení a správné držení těla při dýchání - rozlišovat intenzitu zvuku hudebních nástrojů a zpěvu	- cvičení dechová, fonační, intonační, melodická a cvičení výslovnosti - rytmus – samostatná rytmitizace, hra na jednoduché nástroje (Orffův instrumentář), hra na - dostupné předměty - zpěv – jednoduché písně pokud možno s hudebním doprovodem - poslech – soustředěný poslech krátkých skladeb různého charakteru s vnímáním rytmu a melodie - hudebně pohybová činnost – pohybové hry s písněmi, pohyb podle rytmických doprovodů, - jednoduché tanečky a rytmická cvičení

- procvičovat jednoduché doprovody s hudebním nástrojem - nacvičovat rytmicizaci říkadel - procvičovat pohyb podle rytmického doprovodu - seznamovat se poslechem s jednoduchými krátkými skladbami 8. ročník: - správně dýchat - snažit se o správnou melodii při zpěvu - rozlišovat délku zvuku - upevňovat si jednoduché doprovody s hudebním nástrojem - doprovodit sebe na jednoduché rytmické nástroje - zvládat jednoduchá rytmická cvičení - nacvičit soustředění na poslech jednoduché krátké skladby 9. ročník: - rozlišovat zvuky hudebních nástrojů - snažit se o zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje - doprovodit spolužáky na jednoduché rytmické nástroje - zvládat pohyb podle rytmického doprovodu - procvičovat poslech jednoduchých krátkých skladeb 10. ročník: - zvládnout zpěv jednoduchých písní s doprovodem hudebního nástroje - doprovodit sebe i spolužáky na jednoduché rytmické hudební nástroje - zvládat jednoduchá rytmická cvičení a pohyb podle rytmického doprovodu - soustředit se na poslech jednoduchých krátkých skladeb	
--	--

NÁZEV PŘEDDMĚTU: PRACOVNÍ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Pracovní a výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** a ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Vzhledem k těžkému postižení žáků, které velice zužuje používání jak výtvarných technik, tak manuálních činností, nelze od sebe pracovní výchovu a výtvarnou výchovu oddělit.

Předmět Pracovní výchova zahrnuje pracovní činnosti, které vedou žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků. Cíleně se zaměřuje a systematicky ovlivňuje rozvíjení motorických schopností a dovedností, základních hygienických návyků a činností v oblasti sebeobsluhy. Současně dochází i k rozvíjení komunikativních dovedností při verbalizaci prováděných činností. Jednotlivé činnosti jsou koncipovány tak, aby respektovaly výrazné opoždění psychomotorického vývoje žáků. Žáci získávají základní hygienické a sebeobslužné návyky, rozvíjí motoriku, získávají základní manuální zručnost a pracovní dovednosti. Velkou roli hraje vnímání radostných prožitků z pracovní činnosti, které pomáhají seberealizaci.

Při výtvarných činnostech dochází k rozvíjení tvořivé schopnosti a dovednosti, dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka, k všestrannému prohlubování senzibility žáků. Výtvarná výchova pomáhá vyjadřovat emoce a dává průchod přirozené aktivitě a fantazii. Při výtvarných činnostech dochází k rozvíjení tvořivosti při osobitém způsobu vidění světa. Je třeba navozovat takové činnosti, při kterých budou žáci úspěšní.

Pracovní a výtvarná výchova se realizuje po celou dobu školní docházky. Výuka probíhá téměř ve všech prostorách školy i mimo ni. Zahrnuje především praktická cvičení. Důraz je kladen na individuální přístup.

Pracovní a Výtvarná výchova je rozdělena na tematické okruhy:

Sebeobsluha
 Práce s drobným materiálem
 Práce montážní a demontážní
 Pěstitelské práce
 Práce v domácnosti
 Výtvarné činnosti:
 Práce na ploše a v prostoru
 Manipulace s objekty
 Kresba
 Prostorová tvorba
 Práce s různými materiály

Netradiční výtvarné techniky

Časová dotace: Pracovní a Výtvarná výchova se vyučuje v 1 - 8.ročník 3 hodiny týdně, 4.-6.ročník 3 hodiny týdně, 9. a 10. ročník 4 hodiny týdně

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	3	3	3	3	3	3	3	3	4	4
Z toho DČD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Cílové zaměření předmětu:

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1.– 6. ročník:

Nebránit se úkonům každodenní péče
 Procvičování hybnosti rukou
 Prožití radosti z pochvaly
 Uchopování pomůcek a drobného náčiní a nářadí

Seznámení se a pozorování obsluhy základních domácích spotřebičů
Seznamování se s prací podle jednoduchých pracovních postupů
Pozorování různých činností
Dodržování hygienických a bezpečnostních zásad při pracovních činnostech
Vnímání barevnosti světa
Spolupracovat při základních činnostech sebeobsluhy
Získávání základních manipulačních dovedností
Radovat se z dílčích úspěchů
Manipulovat s pomůckami a drobným náčiním a nářadím
S pomocí dospělého přivést do chodu základní domácí spotřebiče

7.-10.ročník:

Výběr mezi nabízenými činnostmi
Respektování a dodržování základních hygienických a bezpečnostních zásad při pracovních činnostech
Projevit snahu o vlastní tvorbu
Používání barev k vyjádření vlastních představ
Dle individuálních možností zvládat základní úkony sebeobsluhy
Osvojování jednoduchých pracovních dovedností
Prožívání radosti z dokončené práce
Účelnému používání pomůcek a drobného náčiní a nářadí
Samostatně pod dohledem uvádění do chodu základní domácí spotřebiče
Samostatně pod dohledem dle individuálních možností vykonávání jednoduchých pracovních činností
Vykonávání různých činností podle vlastního zájmu
Povědomí o bezpečnostních zásadách a dodržování základních hygienických pravidel
Dle individuálních možností samostatné realistické vyjádření okolního světa

V tomto předmětu rozvíjíme tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:
Rozumí jednoduchým pojmům, symbolům a znakům a je schopen je používat
Napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti
Je schopen používat učební pomůcky

Je schopen manipulovat s pomůckami na výtvarnou výchovu

Kompetence k řešení problémů:

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Řeší známé situace na základě nápodoby

Chápe a plní jednoduché příkazy

Orientuje se v okolním prostředí

Překonává povit strachu

Kompetence komunikativní

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Reaguje na jednoduché pokyny, vyjadřuje souhlas či nesouhlas

Kompetence pracovní

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Umí vyjádřit potřebu použít WC

Má zažité základní hygienické návyky a na pokyn je praktikuje

Je schopen částečné sebeobsluhy, dokáže se sám najíst, zvládá pití z hrnku, dle individuálních možností dokáže nápoj nalít

Pozná základní předměty běžného života, zná způsob jejich použití a na pokyn je sám či s pomocí dokáže použít

Přiřadí základní tvary

Rozlišuje předměty různé velikosti a tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje

Využívá jednoduché pracovní techniky při práci s různými materiály

Podílí se na jednoduchých pracovních činnostech

1. stupeň: 1. - 6. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: SEBEOBSLUHA

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání) - dodržovat klid a čistotu při stravování - umět používat příbor	- sebeobsluha svlékání a oblékání kalhot, tepláků, bundy nebo svetru, čepice odkládání oděvu na věšák rozepínání a zapínání knoflíků na velkém modelu a na věcech nácvik obouvání a

- udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí 1. ročník: - nacvičovat osobní hygienu, používání WC a používání kapesníku a ubrousku - podávat si potravu k ústům 2. ročník: - procvičovat osobní hygienu, používání WC a používání kapesníku a ubrousku - nacvičovat správné kousání a polykání a sání brčkem - nacvičovat správné sezení u jídla 3. ročník: - upevňovat osobní hygienu, používání WC a používání kapesníku a ubrousku - nacvičovat oblékání, svlékání, obouvání a zouvání a zapínání knoflíků (na cvičném modelu) - procvičovat správné kousání a polykání, sání brčkem - procvičovat správné sezení u jídla 4. ročník: - dodržovat osobní hygienu, používat WC a používat kapesníku - procvičovat oblékání, svlékání, obouvání a zouvání a zapínání knoflíků (na oděvu) - správně kousat a polykat, nacvičovat pití z hrnku - snažit se správně sedět u jídla 5. ročník: - dbát na osobní hygienu, používání WC a používání kapesníku - upevňovat dovednost oblékání, svlékání, obouvání a zouvání a zapínání knoflíků - nacvičovat samostatnost při jídle a pití z hrnku - nacvičovat stolování v cvičné kuchyňce, používání lžice - sledovat přípravu svačiny - nacvičovat prostírání stolu, dodržování klidu při stolování, dodržování čistoty při jídle a úklid stolu po jídle	přezouvání obuvi a odkládání na určené místozapínání obuvi na suchý zip, udržování pořádku v osobních věcech - hygienické návyky - osobní hygiena – mytí rukou, používání mýdla a ručníku - používání kapesníku - používání WC a hygiena po použití WC - používání hygienických pomůcek - spolupráce při hygieně stolování - správné žvýkání a kousání potravy, pití slámkou a pití z hrnečku - vnímání přijímání potravy a vylučování - nácvik správného sezení u jídla - používání lžice, ubrousku - osvojování správného stolování - pokus o spolupráci při přípravě svačiny - prostírání stolu - dodržování klidu při stolování - dodržování čistoty při jídle - úklid stolu po jídle - péče o okolní prostředí - drobný úklid ve třídě, pracovně - utírání stolů - pokus o zametání podlahy - spolupráce při výzdobě třídy (Vánoce, Velikonoce apod.) - péče o pokojové květiny – zalévání - další činnosti podle úrovně pohybových a rozumových schopností
---	---

- pokoušet se udržet pořádek ve svých věcech 6. ročník: - samostatně se obléknout, svléknout, obout a zout, zapnout si knoflíky - procvičovat schopnost samostatně se najíst a pít z hrnku - procvičovat stolování v cvičné kuchyňce, používání lžice - snažit se o zapojení do přípravy svačiny - procvičovat prostírání stolu, dodržování klidu při stolování, dodržování čistoty při jídle a úklid stolu po jídle - procvičovat udržení pořádku ve svých věcech	
---	--

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracovat podle slovního návodu - udržovat pracovní místo v čistotě 1. ročník: - seznamovat se s různým drobným materiálem (přírodniny – žaludy, kaštiny, listí; papír, textil, - modelína) - nacvičovat manipulaci s drobným materiálem - s pomocí jiné osoby nacvičovat jednoduché techniky při práci s drobným materiálem - seznamovat se s pracovními pomůckami 2. ročník:	- přírodní materiály seznamování se s různými druhy přírodních materiálů poznávání pracovních pomůcek a nástrojů - třídění a ukládání drobného materiálu do krabic apod. - nalepování listů a různých přírodnin - sběr kaštanů, žaludů, listů a jejich třídění a ukládání - vytváření figurek z přírodnin za pomoci učitele - lepení, obtiskování, navlékání listů - jednoduché pracovní postupy doprovázené jednoduchým slovním doprovodem - lidové zvyky, tradice, řemesla, pletení pomlázky, košíkářství apod. textilní materiály - seznamování s různými druhy textilního materiálu (šňůrky, nitě, provázky, látky) - poznávání pracovních pomůcek a nástrojů při práci s textilem

- procvičovat manipulaci s drobným materiálem - s pomocí jiné osoby procvičovat jednoduché techniky při práci s drobným materiálem - nacvičovat jednoduché manuální dovednosti za pomoci jednoduchých pracovních pomůcek 3. ročník: - snažit se manipulovat s drobným materiálem - pomocí jiné osoby upevňovat jednoduché techniky při práci s drobným materiálem - procvičovat jednoduché manuální dovednosti za pomoci jednoduchých pracovních pomůcek 4. ročník: - manipulovat s drobným materiálem - za pomoci jiné osoby se snažit uplatňovat jednoduché techniky při práci s drobným materiálem - upevňovat jednoduché manuální dovednosti za pomoci jednoduchých pracovních pomůcek - snažit se uklidit pracovní místo 5. ročník: - za pomoci jiné osoby uplatňovat jednoduché manuální dovednosti - dále rozvíjet manuální dovednosti při práci s pracovními pomůckami - uklízet si pracovní místo 6. ročník: - znát některé jednoduché techniky při práci s drobným materiálem - za pomoci jiné osoby jednoduchými pracovními postupy vytvářet různé předměty - za pomoci jiné osoby zvládat jednoduché manuální dovednosti - snažit se udržovat pracovní místo v čistotě	- práce podle jednoduchých pracovních postupů vedené jednoduchým slovním návodem - navlékání velkých korálek na šňůrku - navíjení vlny na cívku a do klubíčka - stříhání a nalepování látek - koláž - lidové zvyky, tradice, řemesla (masopustní masky, kostýmy apod.) papír a karton - seznamování se s různými druhy papírů - poznávání pomůcek a nástrojů při práci s papírem - práce podle jednoduchých pracovních postupů vedené jednoduchým slovním návodem - mačkání jemného papíru do kuliček - hry s kuličkami (házení, foukání do kuliček, ukládání do krabic) - trhání papíru na malé kousky, sbírání, rovnání do misek, kelímků, krabiček) - lepení na plochu - navlékání natrhaného papíru na špejli - trhání a stříhání papíru na tenké proužky, přehýbání, lepení, řetěz na stromeček - rolování papíru - lidové zvyky, tradice, řemesla (např. Vánoce, Velikonoce apod.)modelovací hmota - seznamování se s různými druhy modelovacích prostředků (plastelína, písek, sníh) - poznávání různých pracovních pomůcek a nástrojů - práce podle jednoduchých pracovních postupů vedené jednoduchým slovním návodem - zpracovávání modelovací hmoty oběma rukama - trhání modelovací hmoty na malé kousky a rovnání na plochu ve vodorovné nebo svislé poloze
--	---

	- tvarování kuliček různých velikostí - vykrajování z plátu rozváleném válečkem - tvoření válečků (hadi, prstýnky, kroužky apod.) - podle klimatických podmínek práce se sněhem (koule, sněhulák apod.) - poznávání lidových zvyků, tradic a řemesel (vizovické těsto apod.) plastické hmoty - navlékání plastových knoflíků na tkaničky
--	---

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami 1. ročník: - seznamovat se s jednoduchými předměty - seznámit se s různými druhy kostek (dřevěné, molitanové, plastové) - za pomoci jiné osoby nacvičovat manipulaci s předměty a kostkami, stavění komín 2. ročník: - nacvičovat úchopy předmětů a kostek do celé ruky - nacvičovat stavěný domu a mostu - pokoušet se ukládat kostky do krabic - nacvičovat tvoření špetky 3. ročník: - procvičovat manipulaci s předměty - procvičovat tvoření špetky a nacvičovat úchopy předmětů do dvou prstů	- různé druhy úchopů - manipulace s jednoduchými předměty - poznávání různých konstruktivních her (skládačky, puzzle, kostky) a jejich ukládání do krabic - práce s kostkami podle jednoduchých pracovních postupů vedené jednoduchým slovním návodem - postav, co umíš - molitanové, plastové, dřevěné kostky - dům ze dvou kostek, most ze tří kostek, komín - ukládání kostek do krabic - poznávání různých typů stavebnic plošných, prostorových - práce s plošnou a prostorovou stavebnicí podle jednoduchých pracovních postupů vedené slovním - návodem (stavebnice podle aktuální nabídky školy) - úklid stavebnic do krabic - udržování pořádku na pracovním místě

- procvičovat úchopy předmětů a kostek do celé ruky - podle svých možností postavit komín, dům, most - podle svých možností ukládat kostky do krabic 4. ročník: - uchopit do celé ruky předmět nebo kostku a manipulovat s ní - pokoušet se uchopit předmět do špetky nebo do dvou prstů - nacvičovat samostatné stavění kostek - ukládat kostky do krabic - seznamovat se a nacvičovat skládání jednoduchých skládaček a puzzlů 5. ročník: - uchopit předmět do špetky nebo do dvou prstů - podržet předmět nebo kostku v celé ruce - procvičovat samostatné stavění kostek - procvičovat skládání jednoduchých skládaček a puzzlů podle jednoduchých pracovních postupů - vedené slovním návodem - pokoušet se udržet pořádek na pracovním místě 6. ročník: - uchopit správně do ruky různý předmět a manipulovat s ním - postavit z kostek samostatně co umí - skládat jednoduché skládačky a puzzle podle jednoduchých pracovních postupů vedené slovním návodem - podle svých možností udržet pořádek na pracovním místě	.
--	---

TEMATICKÝ OKRUH: PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
-----------------------------	-------

- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny - používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě 1. ročník: - učit se vnímat změny počasí v ročních obdobích podle způsobu oblékání - seznámit se s ošetřováním rostlin ve třídě - nacvičit zalévání rostlin ve třídě - poznat konev - seznámit se se školním pozemkem - sbírat kaštiny a žaludy - seznámit se s hygienou po práci 2. ročník: - procvičovat vnímání změn počasí v ročních obdobích podle oblékání - pomáhat při zalévání pokojových rostlin ve třídě - seznámit se se zaléváním záhonu konví - sbírat přírodní materiál - nacvičovat hygienu a seznámit se s bezpečností při práci 3. ročník: - odstraňovat odumřelé části rostlin ve třídě - učit se vnímat vliv počasí podle ročních období na pěstování rostlin - nacvičit zalévání s konví - pomáhat při zalévání záhonu starším spolužákům - pokusit se předpěstovat nějakou užitkovou rostlinu pro starší spolužáky	- pozorování změn v přírodě během ročních období podle počasí - pozorování podmínek pro život rostlin – voda, světlo, teplo, půda, vzduch - nenáročné rostliny ve třídě a na školní zahradě - péče o pokojové květiny - práce na školním pozemku – pěstování ředkviček, hrachu, cuket apod.; okopávání, pletí, zalévání - záhonu - práce se zahradnickým náčiním – konev, motyčka - sběr kaštanů, žaludů, přírodnin a léčivých rostlin - zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci v pracovních pozemcích a na zahradě
--	---

- sbírat různý přírodní materiál - procvičovat dodržování hygieny a bezpečnosti při práci 4. ročník: - seznamovat se s ročním obdobím podle charakteristických rysů - pozorovat vliv vody na pěstování rostlin - vymývat podmisky u rostlin ve třídě - procvičit zalévání záhonu konví - pokusit se pěstovat ředkvičky - seznámit se s okopáváním - seznámit se s motyčkou - podle zdravotních možností sbírat léčivé byliny - upevňovat zásady hygieny práce a bezpečnosti 5. ročník: - nacvičovat pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - seznámit se s vlivem světla a tepla na pěstování rostlin - provádět základní ošetřování pokojových rostlin ve třídě - zalévat záhon - pěstovat ředkvičky - nacvičovat okopávání motyčkou - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce 6. ročník: - procvičovat pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - pozorovat vliv půdy a vzduchu na pěstování rostlin - provádět základní ošetřování pokojových rostlin v budově školy - předpěstovat a vysázet sazenice nějaké užitkové rostliny - procvičovat okopávání, pletí, zalévání	
--	--

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy - prostřít stůl pro běžné stolování - zvládnout nákup a uložení potravin - připravit jednoduchý pokrm podle pokynů - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti 1. ročník: - podle svých možností si podávat potravu k ústům - snažit se vnímat přijímání potravy - nacvičovat přípravu a úklid ubrousku při stolování ve třídě pod vedením jiné osoby - nacvičovat mytí rukou před a po stolování pod vedením jiné osoby 2. ročník: - nacvičovat správné kousání, žvýkání, polykání a sání brčkem - nacvičovat správné sezení u jídla - snažit se vnímat vylučování - procvičovat přípravu a úklid ubrousku při stolování ve třídě - procvičovat mytí rukou před a po stolování 3. ročník: - procvičovat správné kousání, žvýkání, polykání a sání brčkem - procvičovat správné sezení u jídla - vnímat přijímání potravy a vylučování - podle svých možností si připravit a uklidit ubrousek při stolování ve třídě - podle svých možností si samostatně umýt ruce před a po stolování 4. ročník:	- nakupování - hry na nákup - návštěvy obchodů - pozorování nakupování potravin - příprava pokrmů - příprava studených a teplých nápojů (příprava šťávy, příprava čaje) - spolupráce při přípravě svačiny – koupené potraviny (ovoce, zelenina, jogurty apod.) - stolování - vnímání přijímání potravy a vylučování - správné žvýkání, kousání a polykání potravy, pití slámkou nebo z hrnečku - správné sezení u jídla - používání lžice, lžičky - chování při stolování - drobné domácí práce - příprava a úklid ubrousku - prostírání stolu - úklid stolu po jídle - drobný úklid ve třídě nebo kuchyňce - zametání podlahy smetáčkem - nástroje a pomůcky při práci v domácnosti – lžice, talíře, hrnky, konev, smeták, hadr - hygiena při práci i stolování

- upevňovat správné kousání, žvýkání a polykání, nacvičovat pití z hrnečku - upevňovat správné sezení u jídla a nacvičovat chování při jídle - nacvičovat používání lžice - navštěvovat obchody a sledovat dění v obchodech - sledovat přípravu teplého a studeného nápoje - sledovat přípravu svačiny - seznamovat se s nástroji a pomůckami při práci - sledovat prostírání a úklid stolu po jídle - sledovat drobný úklid v kuchyňce - nacvičovat zametání podlahy ve třídě smetáčkem - podle svých možností samostatně provádět hygienu před a po stolování 5. ročník: - správně kousat, žvýkat a polykat potravu - nacvičovat samostatnost při jídle a pití z hrnku - nacvičovat stolování v cvičné kuchyňce a procvičovat používání lžice - pozorovat drobné nakupování v obchodech - snažit se o zapojení do přípravy studeného a teplého nápoje a do přípravy svačiny - sledovat funkčnost nástrojů a pomůcek při práci - nacvičovat prostírání stolu a úklid stolu po jídle - procvičovat zametání podlahy ve třídě a v kuchyňce smetáčkem - dbát na hygienu při práci a stolování 6. ročník: - procvičovat schopnost samostatně se najíst a napít z hrnku - procvičovat stolování a chování při jídle, procvičovat používání lžice - formou her se učit nakupovat	
---	--

- spolupracovat při přípravě studeného a teplého nápoje a při přípravě svačiny - znát některé nástroje a pomůcky a mít poznatky o jejich funkci - upevňovat nacvičování prostírání stolu a jeho úklidu po jídle - podle svých možností zametat podlahu smetáčkem - dodržovat hygienu při práci a stolování	
--	--

TEMATICKÝ OKRUH: VÝTVARNÉ ČINNOSTI

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu - používat na elementární úrovni prostředky a postupy - vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary - vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity - uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech 1. ročník: - nacvičovat manipulaci a třídění předmětů podle barev - seznámit se s výtvarnými prostředky, nástroji a pomůckami - cvičit úchopy nástrojů a pomůcek - při výtvarné činnosti uplatňovat vlastní tělo - seznamovat se s modelovací hmotou 2. ročník: - procvičovat třídění a přiřazování podle barev - cvičit manipulaci s houbou, křídou, pastelkou a štětcem - cvičit uvolňování ruky - nacvičovat hry s barvou - seznámit se s muzikomalbou jako netradiční technikou - seznamovat se s orientací na ploše	- základní dovednosti pro práci v ploše - hra s prstovou barvou (roztírání dlaní prstových barev, otisk ruky, prstu) - manipulace s objekty – hra s barvou (manipulace s houbou nebo štětcem při roztírání temperových barev), manipulace s pastelkou, křídou, tužkou - kresba různými nástroji - pastelky, křída, tužka, štětec - malba na různé materiály – na různé druhy papíru, na těsto, textil, hlinu,... - malba a kresba různými výtvarnými materiály – voskový pastel, pastelky, vodové barvy, - temperové barvy, tuž, křídly, barvy na sklo, textil, univerzální barvy, glazury - tématická malba a kresba - prostorová tvorba - papír, textilie, stavebnice - modelování - modelovací hmota, těsto, hlína – trhání na malé kousky, rovnání na plochu, - tvarování kuliček v dlani, tvoření válečků (hadi, kroužky, prstýnky)

- nacvičovat modelování jednoduchých předmětů 3. ročník: - upevňovat třídění a přiřazování podle barev - cvičit manipulaci s dalšími objekty - procvičovat hry s barvou - procvičovat muzikomalbu jako terapii - nacvičovat orientaci na ploše - procvičovat modelování jednoduchých předmětů 4. ročník: - třídit a přiřazovat barvy - uchopit nástroje a pomůcky do ruky - provádět spontánní kresbu a malbu - seznamovat se s dalšími netradičními technikami - nacvičovat vnímání barevných kontrastů a tvarů - procvičovat orientaci na ploše - upevňovat modelování jednoduchých předmětů 5. ročník: - seznamovat se s pojmy (základní barvy) - znát pojmy nahoře – dole - provádět kresbu různými nástroji za pomoci jednoduchých postupů - nacvičovat netradiční techniky - procvičovat vnímání barevných kontrastů a tvarů - seznamovat se s dalšími materiály na modelování i další výtvarné činnosti 6. ročník: - procvičovat pojmy (základní barvy) - upevňovat vnímání barevných kontrastů a tvarů - provádět malbu za pomoci jednoduchých postupů - procvičovat netradiční techniky - modelovat jednoduché předměty v ploše podle zvolených postupů	- využití různorodých tradičních i netradičních materiálů a jejich kombinací - netradiční výtvarné techniky – muzikomalba (hra s barvou na papír při hudbě), ...
--	---

--	--

2. stupeň: 7. - 10. ročník

TEMATICKÝ OKRUH: SEBEOBSLUHA

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti (oblékání, obouvání) - dodržovat klid a čistotu při stravování - umět používat příbor - udržovat pořádek ve svých věcech a ve svém okolí 7. ročník: - nacvičovat rozepínání a zapínání zipů a vázání uzlu - snažit se samostatně najíst a napít - používat lžíci a nacvičovat používání příboru - zapojit se do přípravy svačiny - upevňovat si dovednosti prostírání stolu, dodržování klidu při stolování, dodržování čistoty při jídle a úklidu stolu po jídle - udržovat pořádek ve svých věcech 8. ročník: - procvičovat rozepínání a zapínání zipů a vázání uzlu, nacvičovat kličku na modelu - samostatně se najíst a napít - procvičovat používání příboru - pokusit se samostatně prostřít stůl a po jídle ho uklidit - pokoušet se o udržení pořádku ve svém okolí 9. ročník: - upevňovat dovednosti při zapínání zipů a vázání uzlu, nacvičovat kličku na obuvi - dodržovat klid a čistotu při stravování - procvičovat pořádek ve svém okolí	- sebeobsluha - svlékání a oblékání, převlékání kalhot, tepláků, svetru, ponožek, čepice, šály, rukavic, - kabátu nebo bundy - odkládání oděvu na věšák - rozepínání a zapínání zipů na velkém modelu a na věcech - oblékání a svlékání ponožek - obouvání a přezouvání obuvi a odkládání na určené místo - pokus o šněrování bot a vázání kličky na velkém modelu a na obuvi - udržování pořádku v osobních věcech - hygienické návyky - osobní hygiena – mytí rukou, používání mýdla a ručníku - používání kapesníku - používání WC a hygiena po použití WC - úprava zevnějšku, česání vlasů - funkce a používání hygienických pomůcek - spolupráce při hygieně stolování - správné žvýkání a kousání potravy, pití slámkou a pití z hrnečku - vnímání přijímání potravy a vylučování - správné sezení u jídla - používání příboru - správné stolování a samostatnost při jídle - pokus o spolupráci při přípravě svačiny

10. ročník: - zapnout si zip, uvázat uzel a pokusit se o kličku - používat příbor - udržovat pořádek ve svém okolí - upevnit všechny získané dovednosti a návyky	- prostírání stolu - dodržování klidu při stolování - dodržování čistoty při jídle - úklid stolu po jídle, úklid kuchyňky - péče o okolní prostředí - drobný úklid ve třídě, pracovně - utírání prachu - utírání tabule - zametání podlahy - spolupráce při výzdobě třídy (Vánoce, Velikonoce apod.) - péče o pokojové květiny – zalévání, otírání listů, otrhávání odumřelých částí - další činnosti podle úrovně pohybových a rozumových schopností
---	--

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami - vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracovat podle slovního návodu - udržovat pracovní místo v čistotě 7. ročník: - nacvičovat základní manuální dovednosti bez pomoci jiné osoby	- přírodní materiály přírodní materiál a jeho využití - třídění drobného materiálu podle velikosti, barvy a tvaru - nalepování luštěnin, těstovin a různých přírodnin - sběr kaštanů, žaludů, listů, jejich třídění a ukládání - vytváření figurek z přírodnin za pomoci učitele - lisování, lepení, obtiskování, navlékání - lidové zvyky, tradice, řemesla (Velikonoce, pletení pomlázky, košíkářství apod.) - textilní materiál a jeho využití

- pomocí jednoduchých postupů nacvičovat samostatné vytváření různých předmětů - vnímat slovní návody a snažit se podle nich pracovat - učit se o bezpečnosti, hygieně a čistotě při práci 8. ročník: - procvičovat základní manuální dovednosti bez pomoci jiné osoby - pomocí jednoduchých postupů procvičovat samostatné vytváření různých předmětů - nacvičovat práci podle slovních návodů - procvičovat vědomosti o bezpečnosti, hygieně a čistotě při práci 9. ročník: - upevňovat základní manuální dovednosti bez pomoci jiné osoby - pomocí jednoduchých postupů se snažit samostatně vytvářet různé předměty - procvičovat práci podle slovních návodů - upevňovat vědomosti o bezpečnosti, hygieně a čistotě při práci 10. ročník: - zvládat základní manuální dovednosti - podle svých možností samostatně vytvářet jednoduchými postupy různé předměty - pracovat podle slovního návodu - dbát na bezpečnost, hygienu a čistotu při práci	- pracovní pomůcky a nástroje při práci s textilem, jejich vlastnosti a využití - navlékání menších korálek na šňůrku - navíjení vlny na cívku a do klubíčka - stříhání a nalepování látek - koláž - lidové zvyky, tradice, řemesla - papír a karton - různé druhy papírů, jejich vlastnosti a využití - pomůcky a nástroje při práci s papírem, jejich funkce a používání - trhání papíru na malé kousky - lepení na plochu - navlékání natrhaného papíru na nit - trhání a stříhání papíru na tenké proužky, přehýbání, lepení, řetěz na stromček - rolování papíru - lidové zvyky, tradice, řemesla (např. Vánoce, Velikonoce apod.) - modelovací hmota - modelovací prostředky (plastelína, sníh, hlína, těsto) a jejich využití - pracovní pomůcky a nástroje, jejich funkce a používání slovní návody - vykrajování z plátu, tvarování z kuličky nebo hrušky (předměty v ploše a v prostoru) - podle klimatických podmínek práce se sněhem - poznávání lidových zvyků, tradic a řemesel - seznámení s drátem, jeho vlastnostmi a možností využití - poznávání pracovních pomůcek a nástrojů při práci s drátem, jejich funkcí a použití - slovní návody - spojování špejlí drátem
---	--

	- plastické hmoty - seznamování s některými plastickými hmotami (plastové korále, fólie, igelitové tašky, - PET lahve, plastové květináče, molitan) a jejich využitím - navlékání korálek - poznávání různých pracovních pomůcek a nástrojů, jejich funkce a používán - slovní návody - používání fólií a igelitových tašek jako obalového materiálu - využití prázdných PET lahví a kelímků při množení a předpěstování rostlin (druhotné využití) - využití plastových víček z PET lahví do různých koláží a obrázků - využití plastových květináčů při pěstování pokojových květin - stříhání, vázání, barvení molitanu - seznamování s tříděním odpadů - bezpečnost a hygiena při práci
--	---

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci s jednoduchými stavebnicemi a konstruktivními hrami 7. ročník: - procvičovat dovednosti při práci s plošnou a prostorovou stavebnicí	- konstruktivní hry (skládačky, puzzle, kostky) - práce s kostkami – stavby podle vlastní představivosti - řazení molitanových, plastových a dřevěných kostek ve vodorovném a svislém směru - práce s plošnou a prostorovou stavebnicí podle jednoduchých pracovních postupů vedené slovním

- seznamovat se s konstrukčními stavebnicemi a nacvičovat sestavování jednoduchých modelů - seznamovat se s nástroji (šroubovák, klíč) a nacvičovat jejich používání - nacvičovat práci s konstrukční stavebnicí podle jednoduchých pracovních postupů - seznamovat se se zásadami bezpečnosti při práci s konstrukční stavebnicí - podle svých možností udržet pořádek na pracovním místě 8. ročník: - upevňovat získané dovednosti při práci s plošnou a prostorovou stavebnicí - procvičovat sestavování jednoduchých modelů z konstrukčních stavebnic - nacvičovat používání nástrojů při práci s konstrukční stavebnicí - procvičovat práci podle jednoduchých pracovních postupů - procvičovat zásady bezpečnosti při práci s konstrukční stavebnicí - nezapomínat na udržování pořádku na pracovním místě 9. ročník: - uplatňovat dovednosti při práci s plošnou a prostorovou stavebnicí - upevňovat dovednost sestavovat jednoduché modely z konstrukčních stavebnic - procvičovat používání nástrojů při práci s konstrukční stavebnicí - snažit se pracovat podle jednoduchých pracovních postupů - upevňovat zásady bezpečnosti při práci s konstrukční stavebnicí - snažit se udržet pořádek na pracovním místě 10. ročník:	- návodem (stavebnice podle nabídky školy) - poznávání různých typů stavebnic konstrukčních - plastových, kovových (stavebnice podle aktuální nabídky školy) - práce s konstrukční stavebnicí plastovou, kovovou – montáž, demontáž podle jednoduchých pracovních postupů vedené slovním návodem (spojování dílů konstrukčních stavebnic matkou a šroubem) - sestavování velmi jednoduchých modelů ze stavebnic (lopatka, rýč apod.) - úklid stavebnic - udržování pořádku na pracovním místě
---	--

- sestavovat jednoduché modely z konstrukčních stavebnic - mít znalost o používání pracovních nástrojů při práci s konstrukční stavebnicí - pracovat podle jednoduchých pracovních postupů - dodržovat zásady bezpečnosti při práci s konstrukční stavebnicí - udržet pořádek na pracovním místě	
--	--

TEMATICKÝ OKRUH: PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - pěstovat, ošetřovat a pečovat o nenáročné pokojové i užitkové rostliny - používat podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a náčiní - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci na zahradě 7. ročník: - provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích - znát podmínky pro pěstování rostlin - nacvičit přesazování pokojových rostlin - pěstovat užitkové rostliny výsevem nebo sadbou - provádět okopávání, pletí, zalévání - nacvičit hrabání listí na školním pozemku 8. ročník: - uplatňovat podmínky pro pěstování rostlin ve třídě - procvičit přesazování pokojových rostlin	- pozorování změn v přírodě během ročních období - podmínky pro život rostlin – voda, světlo, teplo, půda, vzduch - nenáročné rostliny ve třídě a na školní zahradě - péče o pokojové květiny - práce na školním pozemku – hrabání posekané trávy a listí - pěstování nenáročných užitkových - rostlin; okopávání, pletí, zalévání záhonu - práce se zahradnickým náčiním – konev, motyčka, hrábě - sběr kaštanů, žaludů, přírodnin a léčivých rostlin - zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci v pracovních pozemcích a na zahradě

- nacvičit pěstování nenáročných květin výsadbou cibulek nebo oddělením trsu - procvičit hrabání listí 9. ročník: - uplatňovat podmínky pro pěstování rostlin na zahradě - přesazovat pokojové rostliny - nacvičit předpěstování a výsadbu sazenic nenáročných květin - hrabat listí 10. ročník: - dodržovat podmínky pro pěstování rostlin - vědět, jak se pokojové rostliny přesazují a umět je přesadit - vědět, jak se pěstují užitkové rostliny - hrabat listí a posekanou trávu na školním pozemku	
---	--

TEMATICKÝ OKRUH: PRÁCE V DOMÁCNOSTI

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- provádět drobné domácí práce – základní úklid, mytí nádobí, mytí podlahy - prostřít stůl pro běžné stolování - zvládnout nákup a uložení potravin - připravit jednoduchý pokrm podle pokynů - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti 7. ročník: - nacvičovat další dovednosti při provádění drobných prací v domácnosti - za pomoci jiné osoby se snažit o prostření stolu - pod vedením jiné osoby se učit nakupovat a poznávat zkažené potravin	- nakupování - návštěvy obchodů - jednoduchý nákup - uložení základních potravin na určené místo - poznávání zkažených potravin - příprava pokrmů - příprava studených a teplých nápojů (nalévání tekutiny do sklenic; příprava kakaá) - příprava jednoduchého pokrmu – svačina (mazání chleba, rohlíků máslem, džemem - krupicová kaše, pudink apod.) - stolování - správné sezení u jídla - používání příboru

- učit se správně uložit potraviny - nacvičovat přípravu jednoduchého pokrmů podle pokynů - nacvičovat manipulaci s některými nástroji a pomůckami pod dozorem - dodržovat hygienu a seznamovat se s bezpečností při práci v domácnosti 8. ročník: - procvičovat dovednosti při provádění drobných prací v domácnosti - procvičovat prostření stolu pro běžné stolování - procvičovat nakupování a poznávání zkažených potravin pod vedením jiné osoby - procvičovat správné uložení potravin pod vedením jiné osoby - procvičovat manipulaci s některými nástroji a pomůckami pod dozorem - procvičovat přípravu jednoduchého pokrmu podle pokynů - procvičovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti 9. ročník: - upevnit dovednosti při provádění drobných prací v domácnosti - pokusit se samostatně prostřít stůl a po jídle ho uklidit - pokusit se o drobný nákup a poznávání zkažených potravin - snažit se správně uložit potraviny - snažit se samostatně o přípravu jednoduchého pokrmu podle pokynů - upevňovat dovednosti manipulovat s některými nástroji a pomůckami - upevňovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti 10. ročník: - provádět drobné domácí práce - prostřít stůl pro stolování	- samostatnost při jídle - dodržování klidu při stolování - dodržování čistoty při jídle - drobné domácí práce - utírání prachu - zametání podlahy smetáčkem a koštětem - mytí podlahy - prostírání stolu - úklid a utírání stolu po jídle - úklid ve třídě nebo cvičné kuchyňce - mytí, utírání a úklid nádobí na určené místo - praní utěrek a ručníků - nástroje a pomůcky při práci v domácnosti – lžíce, příbor, talíře, hrnky, jiné nádobí, nože, smeták, - koště, kýbl, hadr, lednice, sporák, pračka - zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnosti
---	--

- zvládnout nákup a uložení potravin - připravit jednoduchý pokrm podle pokynů - manipulovat s některými nástroji a pomůckami - dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti při práci v domácnost	
---	--

TEMATICKÝ OKRUH: VÝTVARNÉ ČINNOSTI

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- zvládat základní dovednost pro vlastní tvorbu - používat na elementární úrovni prostředky a postupy - vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary - vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity - uplatňovat vlastní fantazii a představivost při výtvarných činnostech 7. ročník: - upevňovat pojmy základních barev - vnímat základní vztahy mezi barvami (barevné kontrasty) a tvary - snažit se uplatňovat vlastní fantazii při výtvarných činnostech - pracovat i za pomoci netradičních technik - modelovat jednoduché předměty v prostoru podle zvolených postupů 8. ročník: - znát základní barvy - snažit se uplatňovat představivost při výtvarných činnostech	- dovednosti pro práci v ploše a prostoru - kresba různými nástroji - pastelky, uhl, křída, štětec, tužka, pero, špejle,... - malba na různé materiály – na různé druhy papíru, na těsto, textil, hlínu,... - malba a kresba různými výtvarnými materiály – voskový pastel, pastelky, vodové barvy, - temperové barvy, tuž, křídly, barvy na sklo, textil, univerzální barvy, glazury - tématická malba a kresba - prostorová tvorba - papír, textilie, stavebnice, hlína - modelování - modelovací hmota, těsto, hlína – jednoduché plošné a prostorové práce - využití různorodých tradičních i netradičních materiálů a jejich kombinací - vyjádření vlastních vjemů, zkušeností, fantazijních představ, pocitů a emocí vybranými prostředky a postupy - netradiční výtvarné techniky – muzikomalba, ...

- snažit se o vyjádření vlastních vjemů, představ a pocitů - využívat netradiční techniky a materiály 9. ročník: - poznávat základní barvy - uplatňovat vlastní fantazii a představivost - procvičovat vyjádření vlastních vjemů, představ a pocitů - využívat kombinací netradičních technik a materiálů 10. ročník: - zvládat základní dovednosti pro vlastní tvorbu - používat na elementární úrovni prostředky a postupy - vyjádřit vlastní vjemy, představy a pocity - využívat kombinací netradičních technik a materiálů a uplatňovat je při práci v ploše i v prostoru	
---	--

NÁZEV PŘEDMĚTU: TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Vzdělávací oblast Člověk a zdraví prolíná do všech vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají.

Vzdělávací předmět Tělesná výchova je rozdělen do tří okruhů, které tvoří jeden celek vnitřně propojený zřejmými souvislostmi a vztahy. Tělesná výchova rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Umožňuje rozvíjení zdravotních předpokladů pohybových možností. Prostřednictvím pohybových aktivit přispívá ke zmírnění důsledků zdravotního postižení žáků, rozvoji řeči, pomáhá k odreagování napětí, překonání únavy, zlepšování nálady a podílí se na koncentraci pozornosti. Pohybová činnost tvoří základ rozvoje psychických procesů. Při pohybovém vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybových dovedností, spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení.

Tělesná výchova je rozdělena do tří oblastí:

Pohybová výchova

Zdravotní tělesná výchova

Rehabilitační tělesná výchova

Pohybová výchova je zaměřena na zvládnutí základních pohybových dovedností a rozvíjení pohybové kultury. Prostřednictvím pohybových aktivit přispívá ke zmírnění důsledků zdravotního postižení žáků, rozvoji řeči, pomáhá k odreagování napětí, překonává únavu, zlepšuje náladu a podílí se na koncentraci pozornosti.

Zdravotní tělesná výchova aktivně rozvíjí hybnost žáků, správné držení těla a zvyšuje tělesnou zdatnost. Zaměření musí odpovídat jejich fyzickým, psychickým a zdravotním možnostem, zdravotnímu stavu a specifice postižení. Využívá činností a zátěže, které nejsou kontraindikací zvýšené tělesné námahy.

U žáků s těžkým mentálním postižením, u kterých je vzhledem k závažnosti postižení výrazně omezená hybnost, se zařazuje jako alternativa ke Zdravotní tělesné výchově **Rehabilitační tělesná výchova**. Jejím úkolem je prostřednictvím pohybových aktivit přispívat k rozvíjení hybnosti žáků s nejtěžším postižením a tím současně rozvíjet i jejich rozumové schopnosti.

Předmět Tělesná výchova je povinným předmětem na 1.i 2.stupni školy. Výuka předmětu většinou probíhá v kmenových třídách. Mohou být využívány prostory multisenzorální místnosti, rehabilitační místnosti. Při výuce klademe důraz na individuální pomoc a podporu žákům.

Časová dotace: Tělesná výchova se vyučuje po celou dobu školní docházky od 1.-10.ročníku 6 hodin týdně

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Týdenní dotace	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Z toho DČD	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Cílové zaměření předmětu:

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

1. – 6. ročník:

uplatňování preventivních činností podporujících zdraví

dodržování zdravého způsobu života a ochrany zdraví, péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení

• zvýšení koncentrace pozornosti, odreagování napětí a překonávání únavy, fyzickému i psychickému uvolnění

rozvíjení aktivní hybnosti a využívání pohybových schopností a dovedností

poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení

7. -10. ročník:

odstraňování mimovolných pohybů a stimulaci jednotlivých svalových skupin
vnímání prožitků z pohybové činnosti

V tomto předmětu rozvíjíme tyto klíčové kompetence

Kompetence k učení

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Rozumí jednoduchým pojmům, symbolům a znakům a je chopen je používat

Napodobuje různé předvedené pohyby a činnosti

Kompetence k řešení problémů:

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Orientuje se v okolním prostředí

Orientuje se v časovém režimu dne

Překonává pocit strachu

Kompetence komunikativní

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Vyjadřuje své pocity, potřeby, nálady různým způsobem, verbálními i nonverbálními prostředky

Kompetence pracovní

Na konci vzdělávacího cyklu žák v rámci svých možností:

Rozlišuje předměty různé velikosti, tvarů, uchopuje je a účelně s nimi manipuluje

Zvládá nejjednodušší úkony sebeobsluhy a základní hygieny

1. stupeň: 1. - 6. ročník

VZDĚLÁVACÍ OBOR: POHYBOVÁ VÝCHOVA

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám - zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti - mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh - zvládnout uvolnění a zklidnění organismu 1. ročník: - nacvičovat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - seznamovat se se správným dýcháním a držením těla při dýchání - nacvičovat motoriku, koordinaci pohybů a poloh	- dechová cvičení – pravidelné dýchání, správné držení těla při dýchání - pohybové hry a cvičení – motivační a napodobovací hry - hudebně pohybová cvičení – pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami - základní manipulace s míčem – kutálení, kopání do míče - rytmické cvičení – hra na jednoduché nástroje, hra na tělo apod. - cviky na rozvoj hybnosti - lezení a plazení volně v prostoru; chůze po čáře, po lavičce, chůze po schodech ze schodů; cviky koordinace pohybů; běh – volný běh; poskoky, skoky snožmo; - rozvoj motoriky – koordinace pohybů, rovnovážná cvičení, úchopy a manipulace s předměty

- seznamovat se s pokyny a povely k dané pohybové činnosti - seznamovat se s relaxační hudbou 2. ročník: - procvičovat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - nacvičovat správné dýchání a držení těla při dýchání - procvičovat motoriku, koordinaci pohybů a poloh - učit se vnímat pokyny a povely k dané pohybové činnosti - vnímat relaxační hudbu, nacvičovat relaxační cvičení 3. ročník: - upevňovat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - procvičovat správné dýchání a držení těla při dýchání - upevňovat cvičení motoriky, koordinace pohybů a poloh - nacvičovat pohybovou činnost podle pokynů a povelů - poslouchat relaxační hudbu a procvičovat relaxační cvičení 4. ročník: - zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - upevňovat správné dýchání a držení těla při dýchání - snažit se provádět cvičení na rozvoj motoriky, koordinace pohybů a poloh - procvičovat pohybovou činnost podle pokynů a povelů - nacvičovat uvolňování a zklidnění organismu - upevňovat poslech relaxační hudby a upevňovat relaxační cvičení 5. ročník: - snažit se správně provádět dechová cvičení a držení těla při dýchání - provádět cvičení na rozvoj motoriky, koordinace pohybů a poloh - upevňovat provádění pohybové činnosti podle pokynů a povelů - procvičovat uvolňování a zklidnění organismu - poslouchat relaxační hudbu a snažit se provádět relaxační cvičení	- relaxační hudba, relaxační cvičení; prvky jógových cvičení - turistika a pobyt v přírodě – vycházky, pohyb v terénu
--	--

6. ročník:	
- provádět dechová cvičení a držet správně tělo při dýchání - uplatňovat cvičení na rozvoj motoriky, koordinace pohybů a poloh - reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti - snažit se provádět uvolňování a zklidnění organismu - provádět různá relaxační cvičení	

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách - zaujímat správné základní cvičební polohy - zvládat jednoduchá speciální cvičení - zvládat základní techniku speciálního cvičení podle pokynů 1. ročník: - nacvičovat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - seznamovat se se správným dýcháním a držením těla při dýchání - seznamovat se se správnými základními cvičebními polohami - nacvičovat hybnost a jemnou motoriku - seznamovat se s relaxační hudbou a cvičením 2. ročník: - procvičovat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - nacvičovat správné dýchání a držení těla při dýchání - nacvičovat správné základní cvičební polohy - procvičovat hybnost a jemnou motoriku - učit se vnímat relaxační hudbu a nacvičovat relaxační cvičení 3. ročník:	- Učivo musí odpovídat fyzickým a psychickým možnostem jednotlivých žáků, jejich zdravotnímu stavu a specifice jejich postižení - dechová cvičení - nácvik dýchání nosem, pravidelné dýchání, správné držení těla při dýchání - rozvíjení jemné motoriky – uvolňování končetin metodou hlazení; procvičování ramenního a loketního kloubu, zápěstí, zápěstí pomocí uvolňovacích cviků,; rozvíjení cíleného pohybu rukou a prstů; nácvik úchopu do celé ruky, do špetky a do dvou prstů; odstraňování mimovolních pohybů - koncentrací pozornosti; koordinace pohybů; rovnovážná cvičení; manipulace s předměty - přebírání, vkládání, navlékání, trhání; práce se stavebnicí – kostky, mozaiky, puzzle; práce s modelovacími hmotami - cviky na rozvoj hybnosti – ležení a otáčení se na podložce, polohování s oporou, zvedání hlavy - s výdrží, otáčení hlavy, přetáčení trupu, uvolňování končetin, ležení a plazení daným směrem,

- upevňovat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - procvičovat správné dýchání a držení těla při dýchání - procvičovat správné základní cvičební polohy - upevňovat cvičení na rozvoj hybnosti a jemné motoriky - procvičovat vnímání relaxační hudby a procvičovat relaxační cvičení - cvičit s dopomocí 4. ročník: - zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - upevňovat správné dýchání a držení těla při dýchání - upevňovat správné základní cvičební polohy - seznamovat se s jednoduchými speciálními cviky - snažit se provádět cvičení na rozvoj hybnosti a jemné motoriky - upevňovat relaxační cvičení - nacvičovat samostatný pohyb 5. ročník: - zaujímat správné základní cvičební polohy - snažit se správně provádět dechová cvičení a držení těla při dýchání - provádět cvičení na rozvoj hybnosti a jemné motoriky - snažit se správně provádět relaxační cvičení - nacvičovat jednoduchá speciální cvičení - procvičovat samostatný pohyb 6. ročník: - provádět dechová cvičení a držet správně tělo při dýchání - uplatňovat cvičení na rozvoj hybnosti a jemné motoriky - provádět relaxační cvičení - procvičovat jednoduchá speciální cvičení - podle možností se snažit o samostatný pohyb	- volně v prostoru, mezi překážkami, změny poloh, procvičování správného sezení na židli, nácvik - vertikalizace a samostatného stoje, chůze ze ruku, s oporou, nácvik samostatných kroků, chůze po - schodech a ze schodů s vedením za obě ruce - pohybové hry a cvičení – motivační a napodobovací hry; pohybová cvičení s využitím tradičního i netradičního náčiní - hudebně pohybová cvičení – pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky, pohyb podle rytmických doprovodů - uvolňovací a relaxační cvičení, relaxační hudba - cvičení v kuličkovém bazénu - cvičení s rehabilitačními míči a polohovacími kostkami - další pohybové činnosti alternativní formy terapie s přihlédnutím ke specifikaci postižení
--	---

2. stupeň: 7. - 10. ročník

VZDĚLÁVACÍ OBOR: POHYBOVÁ VÝCHOVA

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- získat kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám - zvládat podle pokynu přípravu na pohybovou činnost - reagovat na pokyny a povely k dané pohybové činnosti - mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - rozvíjet motoriku a koordinaci pohybů a poloh - zvládnout uvolnění a zklidnění organismu 7. ročník: - provádět uvolnění a zklidnění organismus - nacvičovat základní pohybové činnosti, dovednosti - nacvičovat orientaci v prostoru - seznamovat se a nacvičovat základní zásady bezpečnosti a hygieny při pohybových aktivitách 8. ročník: - upevňovat dovednost uvolnit a zklidnit organismus - procvičovat základní pohybové činnosti, dovednosti - procvičovat prostorovou orientaci - procvičovat základní zásady bezpečnosti a hygieny při pohybových aktivitách 9. ročník: - umět uvolnit a zklidnit organismus - upevňovat základní pohybové činnosti, dovednosti - upevňovat prostorovou orientaci - upevňovat základní zásady bezpečnosti a hygieny při pohybových aktivitách	- dechová cvičení – pravidelné dýchání, správné držení těla při dýchání - pohybové hry a cvičení – motivační a napodobovací hry; pohybová cvičení s využitím tradičního i netradičního náčiní; průpravné hry - hudebně pohybová cvičení – pohyb podle rytmických doprovodů, jednoduché tanečky - základní manipulace s míčem – hod na cíl, hod horním obloukem, chytání míče, jednoduché hry s míčem - rytmické cvičení – hra na jednoduché nástroje, hra na tělo apod. - cviky na rozvoj hybnosti - lezení a plazení daným směrem, mezi překážkami; změny poloh; - chůze po lavičce, seskoky, nácvik chůze po nakloněné rovině, chůze po schodech ze schodů; - cviky koordinace pohybů; běh – na krátké vzdálenosti, střídání běhu s chůzí; poskoky, skoky - snožmo; stoj na jedné noze; úchopy a manipulace s předměty - prostorová orientace – vedle, před, za, vpravo, vlevo - relaxační hudba, relaxační cvičení; prvky jógových cvičení - turistika a pobyt v přírodě – vycházky, pohyb v terénu - hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuv, osobní hygiena - bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí

10. ročník: - zvládnout uvolnit a zklidnit organismus - mít osvojeny základní pohybové činnosti, dovednosti podle individuálních předpokladů - mít osvojenou prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů - mít kladný vztah k motorickému cvičení a pohybovým aktivitám - dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygieny při pohybových aktivitách	
--	--

VZDĚLÁVACÍ OBOR: ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Školní výstupy / Žák by měl	Učivo
- uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách - zaujímat správné základní cvičební polohy - zvládat jednoduchá speciální cvičení - zvládat základní techniku speciálního cvičení podle pokynů 7. ročník: - nacvičovat správné způsoby držení těla v různých polohách - upevňovat jednoduchá speciální cvičení - nacvičovat základní techniku speciálních cvičení 8. ročník: - procvičovat správné způsoby držení těla v různých polohách - snažit se provádět jednoduchá speciální cvičení - procvičovat speciální cvičení podle pokynů se správnou technikou 9. ročník: - upevňovat správné způsoby držení těla v různých polohách - provádět jednoduchá speciální cvičení	- Učivo musí odpovídat fyzickým a psychickým možnostem jednotlivých žáků, jejich zdravotnímu stavu a specifice jejich postižení - dechová cvičení - nácvik dýchání nosem, pravidelné dýchání, správné držení těla při dýchání - cvičení koordinace pohybů, rovnovážná cvičení - pohybové hry a cvičení – motivační a napodobovací hry; pohybová cvičení s využitím tradičního i - netradičního náčiní - rozvíjení aktivního pohybu - pohyb v prostoru - hudebně pohybová cvičení - uvolňovací a relaxační cvičení - speciální cviky podle zdravotního stavu a specifice postižení - cvičení v kuličkovém bazénu - cvičení s rehabilitačními míči a polohovacími kostkami

- snažit se provádět speciální cvičení podle pokynů se správnou technikou 10. ročník: - uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách - zvládat jednoduchá speciální cvičení - provádět speciální cvičení podle pokynů se správnou technikou - mít kladný vztah ke cvičení a pohybovým aktivitám	- pohybové činnosti alternativní formy terapie s přihlédnutím ke specifikaci postižení - vnímání pocitů při cvičení
--	--

VI. POZNÁMKY

U žáků s těžkým kombinovaným postižením, které nejsou standardizované tzv. konkretizované očekávané výstupy schopny zvládnout, vytváříme vlastní očekávané výstupy, kterých jsou schopny dosáhnout alespoň někteří žáci.

Využíváme různé metody a formy práce. Pro naše žáky je nejdůležitější práce v malých skupinách a individuální práce. Klademe důraz na metodu prožitku, na nápodobu, opakování a vlastní příklad. Dále využíváme metody kompenzace, reedukace a pedagogicko-rehabilitační, sem řadíme metodu bazální stimulace, senzomotorickou a psychomotorickou stimulaci.

Učitelky pracují s klíčovými kompetencemi, které prolínají celým vzdělávacím procesem. Naší snahou je vybavit žáky souborem klíčových kompetencí na takové úrovni, která je pro ně dosažitelná a která jim umožní najít vhodnou formu komunikace a soužití s jejich okolím.

Některých klíčových kompetencí mohou žáci dosahovat pouze za přispění a pomoci druhé osoby. Vzdělávací obsah je rozpracován do projektu ucelené rehabilitace a je členěn do témat a libovolného počtu podtémat. Témata umožňují učitelkám ve třídě svobodně volit a rozpracovávat témata v třídních vzdělávacích programech s ohledem na konkrétní skupinu žáků.

Nabízená témata se mohou prolínat, opakovat. Učitelky vycházejí z potřeb žáků a jejich možností.

Používané metody vzdělávání

AAK – alternativní a augmentativní komunikace

AAK dle individuálních potřeb žáků

Při výchovně vzdělávacím procesu využíváme prvky alternativní a augmentativní komunikace (AAK). Metody AAK a jejich rozsah jsou dány individuálními schopnostmi jednotlivých žáků a praktickou využitelností.

Jako jednu z metod AAK využíváme systém PECS/VOKS (výměnný obrázkový komunikační systém), který pracuje se symboly, fotografiemi a reálnými předměty. Základním principem metody je smysluplná a účelná výměna obrázku za věc, kterou obrázek znázorňuje. Jedním z cílů systému je naučit žáka porozumět funkcím komunikace, ale také aktivitě při komunikaci. Metoda PECS je vhodná pro žáky s poruchou autistického spektra (PAS), s mentálním či kombinovaným postižením.

Používáme rovněž znakový jazyk uzpůsobený žákům s kombinovaným postižením, znaky na tělo či do ruky, taktilní kalendáře, komunikační boxy, referenční předměty, obrázky, fotografie a piktogramy.

Muzikoterapie

Termín muzikoterapie je řecko-latinského původu a v překladu znamená léčení hudbou.

Muzikoterapie je v současnosti považována za specifickou hudební, psychoterapeutickou nebo také expresivní, edukačně-terapeutickou metodu, která ke svému působení na člověka využívá především hudby a jejích prvků (rytmus, melodie, harmonie). Z psychologické roviny je muzikoterapie považována za účinnou formu alternativní, neverbální komunikace a s úspěchem využívána jako psychoterapeutická metoda. V pedagogice, zejména ve speciální pedagogice, se muzikoterapie využívá k výchovně-léčebnému a rehabilitačnímu působení na jedince se specifickými potřebami.

V naší škole zařazujeme a využíváme muzikoterapeutických postupů ve výchovně-vzdělávacím procesu s žáky s postižením, především s žáky s těžším mentálním postižením a více vadami. Zařadíme skupinové formy. Muzikoterapeutická setkání tvoří hra na tělo, hra s nástroji, hlasové techniky a zpěv, hudebně-pohybové postupy, poznávání zvuků přírody, sluchová cvičení, relaxace s hudbou. Důležitou roli hraje muzikoterapie i při rozvoji komunikace a slovní zásoby.

Integrační bloky

Jsou zahrnuty několikrát do týdně s MŠ, obsahují každý den jinou náplň: divadelní aktivity, hudební chvilka, tělesná výchova, výtvarné činnosti, výlety, exkurze, oslavy. Dále probíhá pravidelná spolupráce a integrační aktivity se žáky běžných škol.

Zooterapie

Zooterapie je jednou z možností jak stimulovat a pozitivně působit na člověka prostřednictvím zvířete.

V případě canisterapie se jedná o podporu vývoje dítěte prostřednictvím psa. Tato terapie je velmi dobře využitelná při práci s dětmi se speciálními potřebami. Pes se stává důvěrným přítelem, kamarádem ve hře, objektem dětské lásky a péče, ale i prostředníkem při motivaci k jinak méně oblíbeným edukačním a reedukačním činnostem. Canisterapií se výrazně rozvíjí i citová stránka dítěte. Dochází k odbourávání obav, přijetí a respektování psa jako živého tvora a v konečné fázi ke vzájemnému spontánnímu projevu lásky mezi člověkem a psem.

Pro naplnění výše uvedených cílů je důležitý pravidelný kontakt dítěte se psem.

Součástí naší zooterapie je i práce se speciálně vycvičeným terapeutickým psem, výlety za zvířaty, apod.

Bazální stimulace

V současnosti je bazální stimulace pojímána jako pedagogicko – psychologická aktivita, kdy se snažíme nabídnout žákům s více vadami možnosti pro vývoj jejich osobnosti.

Pojem bazální znamená elementární základní nabídku v nejjednodušší podobě.

Pojmem stimulace se rozumí, že se nabízí podněty jedinci všude tam, kde se jedinec s těžším postižením vzhledem ke svému stavu není schopen sám postarat o dostatečný přísun přiměřených podnětů. Každý žijící člověk má vlastní potenciál, tedy bychom neměli podcenit možnosti rozvoje i jedinců s postižením.

Činnosti prováděné v rámci bazálních stimulací se řídí snahou o zprostředkování takových zkušeností, které postižený nemá možnost získávat cestou přirozenou a napomoci mu tak k vlastnímu sebeuvědomování.

Oblasti podpory bazální stimulace:

- somatické podněty
- taktilně baltické podněty
- vibrační podněty
- vizuální podněty
- akustické podněty
- orální podněty
- čichové podněty
- vestibulární podněty

Psychomotorická cvičení

Psychomotorická cvičení stimulují vývoj dítěte nejen po stránce pohybové, ale také emocionální, smyslové a rozumové, a proto mají využití i při disharmonickém a opožděném vývoji. Cvičení má rovněž terapeutický význam, protože pomáhá rozvíjet uvědomování si vlastního těla, sebevědomí a rozvíjí kontakty sociální. Žákovi je během cvičení umožněno poznávat vlastní sílu, učit se spolupráci a sdílení.

Míčkování

Míčkování je alternativní metodou podpůrné stimulace u dětí s těžkým tělesným postižením.

Jedná se o metodu, která využívá prvků jógy a je založena na energetických centrech tzv. a akupresurních bodech na různých částech těla. Jde o alternativní doplněk komplexní péče nejen o děti s postižením. Cílem metody míčkování je mimo jiné uvolnění, zklidnění organismu, harmonizace dechu, zmírnění psychického napětí, pocit klidu a jistoty, pohody.

Pomocí této metody se žáci snaží nejen uzdravovat a povzbuzovat, ale uvědomují si i jednotlivé části těla.

K míčkování používáme molitanový míček. Nedílnou součástí je také navození klidné atmosféry, vyvětraná, ale zároveň tepelně dostupná místnost, měkká podložka, aromalampa a poslech relaxační hudby.

S metodou míčkování pracujeme u dětí předškolního věku s těžkým stupněm postižení, s dětmi s těžkou mozkovou obrnou jako s alternativou tělesné výchovy.

Fyzioterapie (rehabilitace)

Se zabývá léčbou nemocí pohyblivých částí těla fyzikálními metodami (teplo, masáž, voda, vzduch). Klouby, svaly, vazy se mohou přetěžovat při neustále se opakujícím pohybu pouze jedním směrem, ať už je to zapříčiněno jednostranným zatěžováním hlavy, trupu a končetin stavem po úraze nebo při jakémkoliv onemocnění.

Fyzioterapie využívá cvičební programy, které zvětší pohyblivost a svalovou sílu, dále využívá pomůcky pro nácvik chůze jako chodítka apod.. Fyzioterapie využívá speciální metodiky jako např. Vojtova metoda neboli metoda reflexní lokomoce, je to soubor cvičení používaných k léčbě psychických a tělesných poruch u dětí a dospělých.

Dalším příkladem je Koncept manželů Bobathových, je to neurovývojová terapie. Tento terapeutický rehabilitační postup je určený především s dětskou mozkovou obrnou a další.

U nás ve škole používáme jemné mobilizace a měkké techniky včetně míčkování k ovlivnění poruch svalového napětí (hypotonie, hypertonie) a ke korekci postavení kloubů ovlivněných právě poruchami svalového napětí.

V rámci fyzioterapie provádíme cvičení na míčích a balančních plošinách, zaměřené na posílení svalstva trupu, nácviku a zlepšení koordinace pohybu a stability.

Dále provádíme masáže. Význam masáží je především v tom, že fyziologicky stimulují svaly. Také masáž napomáhá ke zlepšení krevního oběhu, což má vliv na rozvoj všech tkání a činnost orgánů. V souvislosti se stimulací krevního oběhu se zlepšuje podpora dýchání, celý organismus je lépe okysličován, podporuje se rozvoj hrudníku a správné držení těla. Masáží stimulujeme pokožku a tím i nervová zakončení. Masáže pomáhají žákům uvědomovat si vlastní tělo.

Pro navození celkové relaxace žáků používáme relaxační hudbu, osvětlení nižší intenzity a pro samotnou masáž používáme dětský olej nebo masážní emulzi.

Vodoléčba

Voda je příjemným prostředím k odpočinku, uvolnění, povzbuzení.

Hydromasážní vana

Mikromasáž kůže bublinkami ze systému trysek způsobuje zlepšení prokrvení a celkovou relaxaci organismu. Perličková koupel aktivizačně působí na pokožku, tkanivo a na vegetativní nervový systém, zrychluje krevní proudění a uvolňuje křeče příčně pruhovaných svalů.

Podvodní masáž

Jedná se o masáž vodou, která je prováděna proudem vody z trysek vany pod tlakem. Celkově relaxuje a zlepšuje stav pohybového aparátu.

U nás ve škole máme v místnosti určené pro masáže a hydroterapii umístěnou hydromasážní vanu s perličkou a s masážními tryskami po obvodu vany. Vana má i světelné efekty. Žáci využívají koupele 2 dny v týdnu.

Další aplikované metody:

Snoezelen – multisenzoriální místnost sloužící k rozvoji smyslů a také relaxaci

Dramaterapie

Logopedická intervence

Vývojová stimulace

Arteterapie

Zraková terapie

Tobii

Léčba a vzdělání humorem

VII. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE

Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků:

Hodnocení přispívá k odpovědnému vztahu žáků ke vzdělávání. Specifikem hodnocení žáků naší školy je důsledné dodržování individuálního posuzování jednotlivých žáků s přihlédnutím k jejich schopnostem a možnostem. Pravidla pro hodnocení žáků v našem ŠVP obsahují **způsoby hodnocení** a **kritéria hodnocení**, která jsou závazná ve všech ročnících a jsou dodržována všemi pedagogy. Pedagogičtí pracovníci se při hodnocení řídí příslušným metodickým pokynem - Metodický pokyn pro hodnocení žáků ZŠS

Způsoby hodnocení:

Širší slovní hodnocení - 2x ročně formou vysvědčení

Průběžné hodnocení – slovní /ústní/, klasifikace známkami, motivační obrázek, notýsek, žákovská knížka

Výstupní hodnocení – v 1. pololetí v devátém roce plnění povinné školní docházky

Širší slovní hodnocení

K celkovému hodnocení žáků/ v pololetí a na konci školního roku/ je využíváno širší slovní hodnocení, které lépe vystihuje míru zvládnutí daných klíčových kompetencí, výstupů z jednotlivých předmětů a žákovu samostatnost. Smyslem širšího slovního hodnocení je poskytnout žákovi srozumitelnou zpětnou vazbu za uplynulé období. Při celkové klasifikaci je žákům vydáváno 2 krát ročně vysvědčení. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání s ohledem na individuální předpoklady, nestejné tempo zrání a naznačuje perspektivy dalšího rozvoje. Při hodnocení se také přihlíží k úsilí vynaloženému žákem, k jeho postojům k učení a snaze.

Širší slovní hodnocení obsahuje:

I. Konkrétní informace o úrovni osvojených vědomostí, dovedností a návyků ve vztahu k očekávaným výstupům, které jsou formulovány v učebních osnovách jednotlivých předmětů. Hodnotí se aktuální úroveň ve srovnání s předešlými výkony žáka.

II. Popis míry samostatnosti při zvládání zadaných požadavků.

III. Výpověď o sociálním chování žáka, jeho schopnosti spolupracovat, podřídit se a pomoci druhým.

IV. Posouzení individuálních vlastností žáka, které mají vztah ke sledovanému pokroku ve vývoji jeho osobnosti

Širší slovní hodnocení je adresné a je formulováno ve smyslu pozitivní motivace a podpory osobního rozvoje žáka.

Průběžné hodnocení

K průběžnému hodnocení žákova výkonu je využíváno slovní hodnocení, klasifikace známkami nebo motivačním obrázkem. Pedagogický pracovník zvolí vhodnou formu s ohledem na míru postižení žáka a jeho schopnost vnímat daný způsob hodnocení. Stručné průběžné hodnocení je využíváno také jako podklad pro širší slovní hodnocení.

Výstupní hodnocení

Výstupní hodnocení je vydáváno na základě MŠMT ČR, o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky. Ve výstupním hodnocení je popsáno, jakou úroveň klíčových kompetencí na konci povinné školní docházky – v pololetí 9. ročníku. Výstupní hodnocení obsahuje možnosti žáka a jeho nadání, předpoklad pro další vzdělávání, chování žáka v průběhu povinné školní docházky a další významné skutečnosti ve vzdělávání.

Kritéria hodnocení

Základem kritérií pro hodnocení žáků naší školy jsou **klíčové kompetence** a **očekávané a školní výstupy** v jednotlivých předmětech. Při slovním hodnocení vycházíme z dosažené úrovně školního výstupu v jednotlivých předmětech v souvislosti s rozvojem klíčových kompetencí. Přihlížíme k míře postižení žáků a dalším limitujícím faktorům.

Všeobecná kritéria hodnocení

Naplnění klíčových kompetencí a výstupů ve vyučovacích předmětech

Individuální pokroky žáka

Úroveň komunikačních dovedností

Aktivitu a zájem při práci

Schopnost sebepoznání a sebehodnocení

Kvalitativní změny v dovednostech a postojích

Míra samostatnosti

Schopnost tolerance a vzájemné pomoci

Dosažená úroveň manuální zručnosti

Kritéria hodnocení chování

Z důvodu druhu a stupně postižení našich žáků chování není hodnoceno. Chování žáků klasifikujeme jako: Nehodnoceno.

Autoevaluace

STRUKTURA EVALUACE:

DOKUMENTY ŠKOLY – SOULAD ŠVP – RVP ZŠS

Autoevaluace školy

Na evaluační činnosti školy se podílejí všichni pedagogové i ostatní provozní zaměstnanci školy, žáci i rodiče. Jejím hlavním cílem je získat smysluplnou **zpětnou vazbu** o kvalitě fungování školy jako vzdělávací instituce a kvalitě jejího vzdělávacího programu. Mít co nejvíce přesné informace o kvalitě výsledků vzdělávání, o kvalitě probíhajícího pedagogického procesu a kvalitě všech podmínek pro vzdělávání.

1. Předmět, cíl vlastní evaluace školy (co se sleduje):

- provázanost plánování a naplňování cílů z RVP ZŠS → ŠVP → TVP
- podmínky vzdělávání - získat smysluplnou zpětnou vazbu o fungování školy jako vzdělávací instituce (oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit), zmapování celkového klimatu školy
- kvalita vzdělávání žáků, naplňování jednotlivých vzdělávacích kompetencí – práce pedagogů, pedagogické metody a styly vedení žáků, vzdělávací nabídky, vzdělávací přínos žákům – pokroky žáků

2. Podklady, prostředky, které používáme pro vlastní evaluaci školy:

- ŠVP, TVP, měsíční a týdenní plány učitelek, třídní knihy, diagnostické záznamy o žácích
- pololetní a roční hodnocení tříd
- hospitační záznamy
- školní řád – jeho dodržování
- záznamy z pedagogických a provozních porad, záznamy o provedených kontrolách
- výroční zprávy o činnosti školy, inspekční zpráva
- personální a mzdová dokumentace
- ankety, vlastní evaluační dotazníky

3. Metody vlastní evaluace školy na úrovni školy:

- hospitace, pozorování, neformální návštěvy ve třídách
- záznamy z provozních a pedagogických porad, výroční zprávy
- brainstorming - při pedagogické poradě
- pozorování, rozhovory, společné diskuse
- kontroly různého charakteru (náplň práce, čistoty, dodržování předpisů, kontrola prostor školy, atd.....)
- dotazníky
- teamová supervize vedená zkušeným externistou

na úrovni tříd:

- analýza dokumentů - poznámky v třídních knihách, autoevaluace
- týdenních plánů – integrovaných bloků
- pololetní hodnocení tříd
- analýza portfolia žáka – diagnostické záznamy o žákovi
- sebehodnocení pedagogů – samostatně dle kritérií

Autoevaluace týdenních programů

Pedagogové hodnotí své pedagogické plánování a působení na konci každého týdne, respektive po ukončení daného tématu. V pololetním hodnocení třídy si hodnotí plánování tématu i průběhu učení a vyvodí závěr.

Sebehodnocení pedagogů – vypracovávají pedagogové samostatně 2x ročně. Ředitelka všechny včas vyzve. Závěry ze sebehodnocení projedná ředitelka osobně s každým pedagogem, domluví a naplánují společně další rozvoj.

Analýza portfolia žáka – diagnostické záznamy o žákovi pedagogové doplňují průběžně, sledují záznamy, procvičují s žáky, co konkrétní žáci potřebují. V pololetí a na konci školního roku pedagogové zhodnotí vývoj vzdělávání žáků a projednají na pedagogické radě případný další postup.

Rodiče mají právo tyto diagnostické záznamy vidět, vyjadřovat se k nim. Pedagogové konzultují individuálně s rodiči další postupy v plnění vzdělávacích cílů, získávání kompetencí jejich dítěte. Ve třídách má každý žák svůj osobní šanon a komunikační kartu.

Autoevaluace tříd (pololetní, roční), osnova:

Pololetní hodnocení tříd (v lednu a červnu) se provádí písemně dle dané osnovy (stačí v bodech) a projednává se na ped. radě. Ředitelka závěry, analýzu z těchto evaluací tříd použije k dalšímu ročnímu plánování následujícího roku.

Osnova pololetního hodnocení vždy obsahuje:

- vyhodnocení podmínek vzdělávání podle ŠVP
- míra naplnění integrovaných bloků ze ŠVP (čerpání ze všech oblastí)
- kvalita plánování a plnění cílů a dílčích témat (jak se podařilo naplnit očekávané výstupy plánovaných cílů, do jaké míry jsou zvládnuty jednotlivé kompetence)
- závěry z autoevaluace týdenních programů
- závěry z pedagogické diagnostiky a práce s žáky
- spolupráce s rodiči na úrovni třídy (konzultace, informace o dětech, aktivity rodičů)
- sebehodnocení učitelky – 2x ročně – na konci kalendářního a školního roku, dle kapitoly 12 RVP a dotazník vydaný ředitelkou

Diagnostický záznam o žákovi 2x ročně (v pololetí a ke konci školního roku) vyhodnocují individuální pokroky žáků a přizpůsobují tomu své další plánování vzdělávání a metody výchovného působení na žáky.

Používáme k tomuto různé formy testovacích baterií, observační diagnostiku a mezinárodní testovací baterii Champions

2 x ročně pololetní hodnocení třídy – pedagogové písemně (stačí v bodech) vypracují dle osnovy – autoevaluaci třídy, třídního programu, projednají na ped. radě.

2x ročně – sebehodnocení, pedagogové předají k projednání ředitelce.

Průběžně celý rok náhodné kontroly tříd – ředitelka – záznam v třídní knize

Alespoň 2x ročně hospitace jednotlivých pedagogů – **ředitelka** dle plánu hospitací

1x ročně analýza – tvorba ročního plánu – ředitelka vychází z hodnocení tříd - *soulad se ŠVP, RVP, podmínky ke vzdělávání* (věcné, životospráva, psychosociální podmínky, organizační, řízení, personální a pedagogické zajištění, spoluúčast rodičů), *průběh vzdělávání* (pedagogický styl, metody a formy pedagogické práce, vzdělávací nabídku, TVP a jejich naplňování, plnění integrovaných bloků, nabídku činností, plnění cílů) *výsledky vzdělávání* (vzdělávací pokroky žáků, rozvoj učení a vzdělávání, průběh vzdělávání)

1x ročně výroční zpráva – ředitelka.

Dle potřeby – celková autoevaluace školy dotazníky – pedagogové, ředitelka, účastní se provozní zaměstnanci, žáci, rodiče

Pedagogové (zejména začínající a méně zkušení) mohou kdykoliv, po předchozí domluvě, využít **náslechy** u některých zkušenějších kolegů, konzultovat s nimi své pedagogické působení, plánování.

Neformální návštěvy ve třídách provádí ředitelka pravidelně alespoň 2x měsíčně probíhají průběžně celý školní rok u všech, zaznamenávají se v třídních knihách. Jsou zaměřeny na okamžitou atmosféru ve třídě, vedení dokumentace, pořádek, dodržování pracovní doby a pracovní náplně, přípravy pedagogů na práci, plánování, dodržování dohodnutých pravidel, volbu a využití pomůcek atd.

Hospitace pedagogům provádí ředitelka, zástupce ředitelky dle plánu hospitací. Všichni pedagogové, znají plán i cíle hospitací, jsou seznámeni s kritérii hodnocení. Sleduje se celkový projev pedagoga, využívání vhodných metod a forem vzdělávání, připravenost a volbu pomůcek, dodržování závazných oblastí ŠVP, TVP. Vždy je zpracován zápis a proveden pohospitační rozhovor. Další – následná hospitace je zaměřená na odstranění zjištěných nedostatků.

Kontroly všech zaměstnanců školy provádí průběžně ředitelka, další vedoucí pracovníci dle kompetencí a pracovních náplní: zástupce ředitelky, provozní zaměstnanci

Případné nedostatky jsou řešeny ihned, závažné nedostatky jsou písemně zaznamenány, řešeny a následně kontrolovány.

VIII. PREVENTIVNÍ PROGRAM

Preventivní program je přirozenou součástí našeho ŠVP.

Kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu, ke kterým směřujeme, jsou:

- Sebedůvěra, samostatnost a sebejistota
- Schopnost přizpůsobení se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřeně kriticky myslet a rozhodovat se
- Seberozvoj
- Motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům
- Rozvoj tvořivosti a estetického cítění

Tyto kompetence jsou zároveň prevencí společensky nepřijatelných jevů.

Zaměstnanci se rovněž účastní teambuildingových aktivit a společenských akcí školy.

Mezi další kompetence v oblasti prevence, které jsou součástí našeho ŠVP, patří:

- Znat, co žákovi pomáhá být zdravý a v bezpečí a co mu škodí, znát důsledky používání některých látek pro zdraví
- Rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit, napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky (zdravá výživa a životospráva)
- Mít vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků)
- Vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné
- Znat pravidla společného soužití ve skupině
- Hodnotit své chování i chování druhých
- Mít a hájit svůj názor
- Akceptovat kompetentní autoritu
- Vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- Přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy
- Vědět, že je více možností řešení konfliktů

- Kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- Chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role
- Spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí

Tyto kompetence vytváříme pomocí:

- Osobní zkušenosti žáka (zejména při hře)
- Prožitkového učení
- Sociálních her a hraní rolí
- Námětových her, společných staveb nebo společných kreseb
- Dramatické výchovy
- Věkově smíšené třídy
- Soužitím zdravých dětí s dětmi se zdravotním postižením
- Denního kontaktu učitelek s rodiči (a to především ústního nebo alespoň písemného)

IX. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Tento ŠVP „SMILING CROCODILE = rovnocenné vzdělání a šance žákům s kombinovaným postižením“ nabývá účinnosti 1. 9. 2021 a ruší platnost všech předchozích.